

Medlemmene i styret for MOVAR IKS innkalles til teamsmøte:

TORSDAG 28. JANUAR 2021 KL. 09:00

PROTOKOLL FRA STYREMØTET 3. DESEMBER 2020

Til behandling:

SAK NR. 1/2021

PLAN FOR BRANNVERNTILTAK 2021

SAK NR. 2/2021

ORGANISERING AV BRANN- OG REDNINGSVESENET MIB UNDER BYGGING AV NYE BRANNSTASJONER

SAK NR. 3/2021

FREMTIDIG LØSNING FOR OVERFØRING AV AVLØPSVANN FRA VESTBY KOMMUNE

O-SAK NR. 1/2021

DIREKTØRENS ORIENTERING MED HOVEDFOKUS PÅ PÅGÅENDE OG PLANLAGTE PROSJEKTER

(Presenteres på møtet)

O-SAK NR. 2/2021

HØRINGSUTTALELSE TIL NY FORSKRIFT OM BRANN- OG REDNINGSVESEN

O-SAK NR. 3/2021

INSPEKSJON PÅ SOLGÅRD AVFALLSPASS – DEPONI - DEN 25.06.2020 AV FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN

O-SAK NR. 4/2021

ØKTE KOSTNADER TIL ENERGIGJENVINNING/SLUTTBEHANDLING AV RESTAVFALL

O-SAK NR. 5/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 106 – SERVEROPPGRADERING – OFFICE 365

O-SAK 6/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 216 – SIKKERHET I VANNFORSYNINGEN DEL 2

O-SAK 7/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 410 – OPPGRADERING AV FASADE RÅTNETANK

O-SAK 8/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 457 – ANLEGG FOR GJENBRUK AV RENSET AVLØPSVANN

O-SAK 9/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 556 – COTAINERE OG OPPSAMLINGSUTSTYR

O-SAK 10/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 559

Rygge, 20. januar 2021

Brit G. Plassen (sign.)

Adm. koordinator

Torsdag 3. desember 2020 holdt styret for MOVAR IKS møte via Teams.

7 medlemmer til stede av 7:

Av medlemmene møtte: Bjørn Amundsen, leder
Nils-Anders Søyland, nestleder
Aud Helen Wernberg Øyen
Hege Solberg Sandtrø
Anita Wulvig
Tore Fredriksen
Per-Chr. Rasmussen

Av varamedlemmene møtte: Aasmund Møll Frengstad (1. vara)

Dessuten møtte: Johnny Sundby, MOVAR IKS
Merete Ruud Tuskin, MOVAR IKS
Freddy Tangen, MOVAR IKS
Kaj-Werner Grimen, MOVAR IKS
Nina Leander, MOVAR IKS
Rolf-Ivar Buerengen, MOVAR IKS
Rune Larsen, MOVAR IKS
Tom Anders Ludvigsen, Leder av representantskapet

Møtet ble satt kl. 09:00.

Det var ingen innvendinger eller merknader til verken innkalling eller til sakliste.

Protokollen fra møte den 24. september 2020 ble enstemmig godkjent.

Styrets leder fremmet forslag om å behandle styresak 13/2020 helt til sist i møtet. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

STYRESAK NR. 10/2020

REVIDERT STYREINSTRUKS FOR MOVAR IKS

Direktørens forslag til vedtak:

Styret vedtar revidert styreinstruks for MOVAR IKS.

Behandling:

Nils-Anders Søyland fremmet følgende:

- Viser til visualiseringen av styresammensetning i MOVAR IKS styreinstruks. Her er ikke varamedlemmene for ansattvalgte visualisert likt som de to eiervalgte varamedlemmene.
- I tillegg finner vi den samme visualiseringen i MOVAR IKS sin selskapsavtale; her på side 24, under avsnittet «Retningslinjer for valgkomiteen». Illustrasjonen ønskes også korrigert her.
- Videre må det i teksten under visualisering i selskapsavtalen tilføyes «**2 varamedlemmer**».

Votering:

Fremlagt endringsforslag ble enstemmig vedtatt og visualiseringene samt tilføyelsen rettes opp før korrigert utgave av både styreinstruks og selskapsavtale legges ut på MOVAR IKS sine websider.

Vedtak:

Styret vedtar revidert styreinstruks for MOVAR IKS.

STYRESAK NR. 12/2020

MØTEPLAN FOR STYREMØTER I MOVAR IKS

Administrasjonens forslag til vedtak:

Styret i MOVAR IKS vedtar møteplanen for styremøter i 2021.

Behandling:

Møteplanen ble fremlagt for styret slik:

- Januar 28.01.2021 kl. 09:00 (Prosjekter)
- Mars 25.03.2021 kl. 09:00 (Regnskap og årsmelding 2020)
- April 29.04.2021 kl. 09:00 (Beredskap og krisehåndtering)
- Juni 17. -18.06.2021 (Styreseminar)
- August 27.08.2021 kl. 09:00 (Budsjettforutsetninger)
- September 30.09.2021 kl. 09:00 (Budsjett 2022)
- November 25.11.2021 kl. 09:00 (Internkontroll/fullmakter/instrukser)

Administrerende direktør påpekte en feil i datoen for august møtet. Korrekt dato er 26.08.2021.

Vedtak:

Møteplanen for styremøtene i 2021 ble enstemmig vedtatt med korrigeret dato slik:

- Januar 28.01.2021 kl. 09:00 (Prosjekter)
- Mars 25.03.2021 kl. 09:00 (Regnskap og årsmelding 2020)
- April 29.04.2021 kl. 09:00 (Beredskap og krisehåndtering)
- Juni 17. -18.06.2021 (Styreseminar)
- August 26.08.2021 kl. 09:00 (Budsjettforutsetninger)
- September 30.09.2021 kl. 09:00 (Budsjett 2022)
- November 25.11.2021 kl. 09:00 (Internkontroll/fullmakter/instrukser)

O-SAK NR. 26/2020

DIREKTØRENS ORIENTERING

Direktøren, sektorsjef for VA; Kaj-Werner Grimen og sektorsjef for MIB; Rune Larsen, orienterte kort om status i selskapet og pågående saker.

For øvrige vises det til vedlagt presentasjon i Admincontrol.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 28/2020

LØNNSOPPGJØRET I MOVAR IKS 2020

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det forelå ingen spørsmål til saken.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Klokka 10:00 – 10:10

Styret to så en pause på 10 minutter før KPMG ble invitert inn i møtet for å gjennomgå utarbeidet rapport tilknyttet styresak nr. 11/2020: Solgård Avfallsplass - Ny gjenvinningsstasjon kunde- og betalingsstrategi. Rapporten ble gjennomgått av Carl Christian Christensen (direktør for digital transformasjon) og Mariia Blaga (analytiker) fra KPMG, før saken ble tatt til behandling.

STYRESAK NR. 11/2020

SOLGÅRD AVFALLSPASS – NY GJENVINNINGSTASJON KUNDE- OG BETALINGSSTRATEGI

Direktørens forslag til vedtak:

I det videre arbeidet med planlegging av gjenvinningsstasjonen legges anbefalingene og verdiforslaget fra kunde- og betalingsstrategirapporten til grunn:

- Betalingsløsningen baseres på en hybridløsning med innbyggeridentifisering uten vekt.
- Tilbudet til mindre næringsdrivende opprettholdes.
- Administrasjonen undersøker mulighetene for utvidelse av tilbudet, eksempelvis med henteordninger, mindre ubemannende innsamlingspunkter, midlertidige innsamlingspunkter, for eksempel for hageavfall, slik at man bedre er tilpasset fremtidens bo og levemåte.

Behandling:

Saken ble diskutert av styrets medlemmer før de tok saken til behandling.

Vedtak:

Direktørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

O-SAK NR. 27/2020

STATUS ØKONOMI OG LIKVIDITET PR. 31.10.2020

Øk./adm.sjef orienterte styret om MOVARs økonomi og likviditet.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

STYRESAK NR. 13/2020

REGULERING AV LØNN FOR ADM. DIREKTØR I MOVAR

Administrasjonen forlot møtet før styret behandlet saken.

Vedtak:

Adm. direktørs lønn reguleres opp med ca. 0,3 % til kr 1 403 200,- med virkning fra 1.1.2020.

EVENTUELT

- Aud- Helen Øyen stilte spørsmål til representantskapets leder; Tom Anders Ludvigsen, om valg av styremedlemmer i 2021. Representantskapets leder undersøker dette og gir en tilbakemelding.
- Ingenting annet forelå under eventuelt.

Mer var ikke til behandling og møtet ble hevet kl. 11:45.

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 1/2021

PLAN FOR BRANNVERNTILTAK 2021

Fremlagt:

- Plan for brannverntiltak 2021
- Handlingsplan 2021 – Forebyggende avdeling
- Årshjul forebyggende avdeling

Direktørens forslag til vedtak:

Styret i MOVAR IKS godkjenner «Plan for brannverntiltak 2021» for Mosseregionen interkommunale brann og redning, som fremlagt.

SAKSUTREDNING:

Planen setter overordnede målsetninger for brannvernarbeidet og hvilke hovedsatsningsområdet man har for 2021.

MIB har som hovedmål at ingen skal omkomme i brann i vårt distrikt. Dette er også forankret i strategisk plan for MOVAR.

Det er vanskelig å måle direkte effekt av brannforebyggende arbeid. Det er mange faktorer som spiller inn ved hendelser som medfører tap av liv i brann, utilsiktet miljøforurensning, eller tap av store materielle verdier.

I forbindelse med årlig utarbeidelse av Plan for brannverntiltak, er det utarbeidet en handlingsplan med årshjul, og fordeling av ansvar til ulike områder, slik som tilsynsavdelingen, feieravdelingen og internt samarbeid med beredskapsavdelingen. Denne følger vedlagt.

Det blir også utarbeidet detaljerte arbeidsplaner for den enkelte avdeling, og ansvarsfordeling for de enkelte aktiviteter og prosjekt.

Forskrift om brannforebygging (Forebyggendeforskriften) har fokus på å ha en mer risikobasert tilnærming, hvor innsatsen skal gjøres der den har størst effekt. En betydelig del av fokuset vil fortsatt være mot risikoutsatte grupper. Dette er ressurskrevende, men vi har nå oppnådd samarbeidsavtaler med våre eierkommuner om felles løft mot disse grupperinger. Med en felles arbeidsmetodikk og gjennomføring, vil vi på sikt kunne arbeide sømløst mellom andre etater og sektorer, til det beste for våre innbyggere. Dette ser vi har god effekt.

Moss, 18. januar 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

Mosseregionen interkommunale brann og redning, MIB

Plan for brannverntiltak 2021

Forebyggende avdeling

Mål for forebyggende avdeling:

I våre eierkommuner skal ingen omkomme i brann.

For å nå målet må MIB jobbe målrettet for å redusere risikoen for at en brann skal oppstå i eierkommunene våre.

Forebyggende avdeling består av en tilsynsseksjon og en feierseksjon. For å benytte tilgjengelige ressurser på en hensiktsmessig måte tilstreber vi også å samarbeide utover egen avdeling, på tvers i hele MIB.

I forbindelse med nedstenging av store deler av samfunnet i 2020, ble normal produksjon i tilsyn- og feieravdelingen tidvis stoppet. Det var nødvendig å tilnærme seg utførelse av oppgavene i henhold til gitte anbefalinger fra myndighetene, og for å få til dette var det behov for å finne seg nye hverdagsrutiner for den enkelte arbeidstaker. Vi var nødt til å sette oss ned å se på spørsmålet: Er det mulighet for å kunne jobbe hjemmefra?

Mulighetene for å kunne arbeide hjemmefra så vi at var svært ulik for medarbeidere i feierseksjonen og i tilsynsseksjonen og nye arbeidsrutiner ble utarbeidet og gjennomgått.

Digitalisering og etablering av gode verktøy er viktig i vårt arbeid. Dette er noe vi har hatt stort fokus på de siste årene. Allikevel ser vi at det er mye vi kan bli bedre på og velger derfor å fortsette å ha dette som et viktig satsningsområde. Ansvarliggjøring av innbyggerne våre blir tydeligere og viktigere som årene går og klarspråk og løpende evalueringer av rutiner og maler er viktig i vår kommunikasjon med innbyggerne. Dette vil si at vi skal formulere oss på en klar, presis og leservennlig måte. Dette blir stadig viktigere siden kommunikasjonen primært skal være digital, og nærkontakt skal unngås i størst mulig grad så lenge som pandemien fortsetter. Noen ekstra utfordringer ser vi når opplæringen i bruk av de digitale verktøy vi har, helst skal gjøres med de verktøyene som vi skal lære oss og bruke.

Til tross for pågående pandemi må vi hele tiden fokusere på å arbeide systematisk med våre arbeidsområder for å bli enda bedre og gjøre en god jobb for sikkerheten til innbyggerne våre.

Forebyggende avdeling har følgende hovedsatsningsområder:

1. Tryggere hverdag for risikoutsatte grupper
2. Bekymringsmeldinger
3. Tilsyn, feiing og befaring av fyringsanlegg i bolig
4. Særskilte brannobjekter (§13)
5. Kompetanse- og relasjonsbygging, samt samarbeid med andre
6. Motivasjons- og informasjonsarbeid rettet mot innbyggerne
7. Digitalisering

1. Tryggere hverdag for risikoutsatte grupper

Brannvesenet og eierkommunene har tidligere inngått en "Intensjonsavtale" for å samarbeide om å gi innbyggerne innenfor de hjemmeboende risikoutsatte gruppene en tryggere hverdag. Denne avtalen er under revidering og vil resultere i en ny "Samarbeidsavtale". Denne er basert på tidligere avtale og er en videreføring av det arbeidet som er gjort av eierkommuner og brannvesen.

Samarbeidet mellom personell i eierkommunene og brannvesenet har vært i gang en god stund. Noe mer i noen eierkommuner enn andre. Kartlegging av antall personer som faller innenfor de risikoutsatte gruppene og hvor mange ansatte i hjemmebaserte tjenester som skal gjennomgå opplæring med brannvesenet er utført. Noe av opplæringen for helsepersonell blir gjort digitalt, mens tilrettelagt opplæring av helsepersonell fra brannvesenet er klart til å tas i bruk. Her er det behov for opplæring med tilstedeværelse. Gjennomføring av sistnevnte avhenger av smittesituasjonen i samfunnet.

Representanter for MIB holder jevnlig kontakt med ressurspersoner i samtlige eierkommuner og oppstart for tilrettelagt opplæring for helsepersonell er satt til april 2021 i Moss kommune. På bakgrunn av kartleggingen som er gjort ser vi at behovet er stort og kommer til å kreve mye ressurser.

Alle oppgaver og rutiner vurderes fortløpende for å sikre at smittevernet er godt ivaretatt både for innbyggerne og egne mannskaper.

2. Bekymringsmeldinger

Bekymringsmeldinger er en viktig informasjonskilde om mulige brannfeller, som ikke alltid ville bli oppdaget på andre måter. Disse meldingene kommer fra innbyggerne våre, andre etater og internt i eget brannvesen.

Bekymringsmeldingene blir fulgt opp i henhold til interne rutiner, og om nødvendig i samarbeid med andre etater. Dette er for eksempel helse/omsorgsetatene, og det lokale elektrisitets-tilsynet.

Grunnet pandemi må oppgaver vurderes fortløpende for å sikre at smittevernet er tilstrekkelig ivaretatt.

3. Tilsyn, feiing og befaring av fyringsanlegg i bolig

Feieren har som hovedoppgave å gjennomføre tilsyn og feiing med fyringsanlegg i boliger.

Da pandemien oppstod i mars 2020 så vi på mulighetene for at forebyggende personell kunne arbeide hjemmefra. Dette så vi som en tilnærmet umulighet for ansatte i feierseksjonen, da all produksjon som utføres hovedsakelig er i møte med innbyggerne våre.

Smittesituasjonen i samfunnet varierer, og dette får også konsekvenser for hvordan arbeidsoppgaver kan planlegges og gjennomføres i 2021. Dette vil si at i perioder kan vi gjennomføre tilsyn med fyringsanlegg. Da vil feieren være inne i boenheter for å utføre ordinært tilsyn med fyringsanlegget. I andre perioder vil dette ikke være mulig og feieren utfører i stedet feiing av skorstein, uten å gå inn i boligen for å ta ut sot.

Det gjennomføres også befaringer på ildsteder og skorsteiner utover ordinære tilsyn. Dette kan være på bakgrunn av pipebrann, bekymringsmelding, rehabilitering av skorstein og melding om nytt ildsted.

Alle oppgaver og rutiner vurderes fortløpende for å sikre at smittevernet er godt ivaretatt både for innbyggerne og egne mannskaper.

4. Særskilte brannobjekter (§13)

Det gjennomføres tiltak i særskilte brannobjekter på bakgrunn av en årlig risikokartlegging. På bakgrunn av denne kartleggingen, vurderes hvilke tiltak som skal gjennomføres i de ulike objektene for å redusere konsekvensene en brann kan føre til.

Da pandemien startet måttet vi se på hvordan tilsyn kunne gjennomføres uten nærkontakt. Tilsyn i særskilte brannobjekter er en kombinasjon av gjennomgang av dokumentasjon og stikkprøvekontroll av bygningsmassen. Nå som smittetrykket er særdeles stort i samfunnet har vi valgt å gjennomføre tilsyn med særskilte brannobjekter hovedsakelig som dokumenttilsyn, som kan gjennomføres via digitale plattformer. I tillegg vurderer vi fortløpende behovet for befaringer og stikkprøvekontroller av bygningsmassene.

Alle oppgaver og rutiner vurderes fortløpende for å sikre at smittevernet er godt ivaretatt både for innbyggerne og egne mannskaper.

5. Kompetanse- og relasjonsbygging, samt samarbeid med andre

Vi ser dessverre at det er mange feil og mangler på bygg i eierkommunene våre. For å ivareta innbyggernes og brukernes sikkerhet, samt begrense samfunnsmessige konsekvenser, er det viktig å sette inn nødvendige tiltak i disse byggene i en tidlig fase.

For å kunne påvirke dette i en tidlig fase kreves det store ressurser internt i forebyggende avdeling. Dette gjelder både tidsbruk av personell og tilstrekkelig kompetanse. I tillegg er det viktig å videreføre og styrke samarbeidet med samtlige eierkommuner, eiendomsbesittere, utbyggere, andre brannvesen og tilsynsetater.

6. Motivasjons- og informasjonsarbeid rettet mot innbyggerne

Brannvesenet har som oppgave å utføre motivasjons- og informasjonstiltak rettet mot innbyggeren og er derfor avhengig av å kunne møte og kommunisere med innbyggerne på ulike arenaer. Nå som vi er i en pandemi og smittesituasjonen i samfunnet varierer kan vi ikke alltid møte innbyggerne på de samme arenaer som vi pleier. Nye kommunikasjonsveier og digitale plattformer blir derfor stadig viktigere.

Brannverninformasjon for barnehagebarn og elever i grunnskolen tilrettelegges for den aktuelle smittesituasjonen.

Mange av de nasjonale kampanjene som vi deltar i blir tilpasset smittesituasjonen og digitale plattformer. Ut ifra den aktuelle smittesituasjon og kampanjeform vil vi delta på kampanjer som Brannvernuka, Røykvarslerdagen, Aksjon boligbrann, Kjøkkenpraten, Komfyrvaktkampanjen og Trygg på sjøen. Her samarbeider brannvesenet med andre brannvesen, det lokale elektrisitets-tilsyn, forsikringsselskaper, hjelpemiddelsentralen og andre aktører.

Det er sammen vi klarer å oppnå det beste resultatet for en tryggere hverdag!

Grunnet pandemi må oppgaver vurderes fortløpende for å sikre at smittevernet er tilstrekkelig ivarettatt.

7. Digitalisering

Digitalisering og etablering av gode verktøy har blitt enda viktigere på grunn av den pågående pandemien, som krever at arbeidsoppgaver gjennomføres med minst mulig smittefare. Digital kommunikasjon med en klar, presis og leservennlig formulering er da ekstra viktig.

Mange oppgaver er allerede digitalisert, men vi ser flere mulige forbedringer ved å fortsette jobben med å digitalisere. Dette gjøres for å oppnå en enklere og bedre kommunikasjon med innbyggerne, samt en mere effektiv og tryggere forvaltning av saksbehandling.

Noen ekstra utfordringer ser vi når opplæringen i bruk av de digitale verktøy vi har, helst skal gjøres med de verktøyene som vi skal lære oss og bruke.

Mosseregionen interkommunale brann og redning

Moss, 15. januar 2021

HANDLINGSPLAN FOREBYGGENDE AVDELING 2021

HOVEDOPPGAVER	MÅL	OPPGAVER 2021	MÅNED	
Administrasjon og ledelse av forebyggende avdeling	IK system	Årlig revidering av prosedyrer, SOR og sjekklister	1ht. årshjul	
	Saksforvaltning	Gjennomgå saksforvaltningsrutiner og Fokus sammen med arkiv	Februar/august	
	Rapportering av foregående år	Implementering av nye maler i Fokus	Februar	
	Evaluering av det forebyggende arbeide	Planer for neste år	Avgjøre hvilket felles fagsystem vi skal ha og planlegge implementering	Februar
			Melding om brannvern DSB	Januar
	Forebyggende analyse		Årsrapport forebyggende avdeling	Februar
			Evaluering av det forebyggende arbeidet	November
Bygge intern kompetanse	Motiverte og kompetente ansatte	Plan for brannverntiltak	Januar	
		Årshjul	Januar	
		Handlingsplan	Januar	
		Ferdigstille og implementere forebyggende analysen sammen med Norconsult	Mars	
		Ansettelse av branninspektør (vakant stilling 2020)	Januar	
		Medarbeidersamtaler	Feb/mars og sept/okt	
		Fagsamtaler	November	
		Feie- og Tilsynsmøter	Månedlig	
		Opplæring øvelsesområde	April	
		Førstehjelpskurs med hjertestarter	April	
		Forebyggende forum Kristiansand	September	
		Konferanse om manglende boevne	Mars	
Miljø og brannforebyggende konferanse	Juni			
Dibk dagene	November			
Fagdager				
Instruktørkurs Varme arbeider	April			
Relasjonsbygging	Et brannvesen, ingen barrierer internt i MIB	Samarbeide på kryss av avdelinger og seksjoner		
	Samarbeide med byggesak, eierkommuner, andre brannvesen og tilsynsetater for å forebygge på en best mulig måte	Revidere intensjonsavtale for hjemmeboende risikoutsatte grupper og utarbeide ny samarbeidsavtale hjemmeboende risikoutsatte grupper		
	Samarbeide med eiendomsbesitter og utbygger for å skape bedre forståelse for brannforebygging	Opprettholde kontakten med øvrige brannvesen i Østfold, Oslo/Akershus og Drammen		
Risikoutsatte grupper	Ha oversikt over hvilke risikoutsatte grupper vi har i vårt distrikt, samt plan for videre arbeid	Videreføre samarbeidet med eierkommunene om orientering- og byggesaker		
		Videreføre samarbeidet med andre tilsynsetater: det lokale el-tilsyn, politiet, skjenkebevillingen, kemner, nav o.l.		
		Samarbeide med større eiendomsbesitterne og utbyggere		
		Gjennomgang av tidligere kartlegging og se om den trenger oppdateringer		
Bekyringsmeldinger	Sikre gode rutiner for å få inn bekyringsmeldinger og effektivt behandle disse	Hente ut og analysere statistikk fra BRIS		
		Revidere 4 årsplan for samarbeidet med eierkommunene om risikoutsatte grupper		
		Opplæring og oppfølging av nøkkelpersonell som jobber med eldre hjemmeboende		
		Opplæring og oppfølging av nøkkelpersonell som jobber med personer med funksjonsnedsettelse		
Tilsyn og feiling av fyringsanlegg	Redusere risikoen for brann i husstanden	Opplæring og oppfølging av nøkkelpersonell som jobber med rus og psykiatri		
		Opplæring og oppfølging av nøkkelpersonell som jobber med arbeidsinnvandrere		
Særskilte brannobjekter	Ha oversikt over hvilke §13 bygg vi har i vårt distrikt og hvilke tilstand og risiko som er gjeldene for de forskjellige byggene	Opplæring og oppfølging av nøkkelpersonell som jobber med asylsøkere og flyktninger		
		Revidere og implementere rutinebeskrivelse for håndtering av bekyringsmeldinger	Mai	
Motivasjon og informasjon til innbyggerne	Delta på nasjonale kampanjer som treffer den vanlige husstand	Ta i mot bekyringsmeldinger og behandle disse	2021	
		Tilsyn med fyringsanlegg		
		Feiing		
		Kontroll av rehabilitering		
		Fresing av beksot		
		Informasjon		
		Registrer ny §13 bygg		
Kurs og opplæring	MIB ønsker å være en foretrukket kursarrangør innen brannforebyggende kurs	Avregistrer §13 bygg som ikke trenger å være på lista		
		Risikovurderer alle objekter som er på §13 lista		
		Kartlegge høye hus i forhold til rømningsvei		
Brannfarlig vare	Redusere risiko for hendelser på campingplasser	Hente ut og analysere statistikk fra BRIS		
		Utføre tilsyn som et tiltak for å redusere risikoen ved objektene		
		Utføre andre tiltak for å redusere risikoen ved objektene		
		Komfyrvaktkampanje	Februar	
		Kjøkkenprat		
		Brannvernuka	September	
		Åpen dag på brannstasjonen	September	
Røykvarslerdagen	Desember			
Aksjon boligbrann	Desember			
Festivaler/arrangementer	Redusere risiko for hendelser ved arrangementer	Revider opplegg for barnehager	April	
		Gjennomføre besøk av barnehager på brannstasjonen	September	
		Revider opplegg for 6. klasse	April	
		Gjennomføring av opplæring i grunnskolen sammen med DLE	November	
Bål	Redusere risiko for brann i skog og utmark	Delta på Forebyggende sellas, Trygg på sjøen	Mai	
		Informasjonsarbeid rettet mot campingplasser	Juni og juli	
Regionalt samarbeid	MAKS / Felles kontrollforum	Delta på jobbmesse for å øke rekruttering til brann- og redningsvesenet	September	
		Utarbeide kursplan	Januar	
MAKS / Felles kontrollforum	MAKS / Felles kontrollforum	Revidere kurskonsept		
		Brannvernlederkurs		
		Holdte oppfriskningskurs for brannvernleder		
		Varmearbeider kurs		
		Varmearbeider kurs NELFO		
		Diverse kurs, slokkeøvelser og opplæring		
		Drift og vedlikehold av utstyr og øvelsesområdet	Juni til august	
		Behandling av søknader fyrverkeri	Mai	
		Kontroll av salg fyrverkeri	Desember	
		DSB tilsynsaksjon med farlig stoff 2021, lager med ammoniumnitrat	Juni til oktober	
REGIONSAMARBEID OG ANDRE SAMARBEIDSGRUPPER				
Regionalt samarbeid	MAKS / Felles kontrollforum	Styringsgruppa		
		Trygg hjemme		
		Risikoobjekter (Særskilte brannobjekter)		
		Tunnel		
		Fyrverkeri		
		Farlig stoff		
MAKS / Felles kontrollforum	MAKS / Felles kontrollforum	Jurister		

ÅRSHJUL FOREBYGGENDE AVDELING 2021

MÅNED	OPPGAVER 2021	AVDELING/SEKSJON
Januar	Plan for brannverntiltak 2021 og Handlingsplan/Årshjul 2021	MIB
	Melding om brannvern DSB 2020	MIB
	Ansettelse tilsynsseksjonen (vakant stilling 2020)	Forebyggende
	Implementering av nye maler i Fokus	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til arrangementer i TQM	Forebyggende
	Gjennomgang av handlingsplan med arbeidsoppgaver og ansvarsområder	Forebyggende
Februar	Gjennomgå saksforvaltningsrutiner og Fokus med arkiv	MIB
	Årsrapport MOVAR 2020	MIB
	Ferdigstille implementering av nye maler i Fokus	Forebyggende
	Avgjøre hvilket felles fagsystem vi skal ha og planlegge implementering	Forebyggende
	Medarbeidersamtaler	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til bålrutiner i TQM	Forebyggende
	Oppstart anbudsprosess utbygging av tilsynsbil 4 og 5	Tilsyn
	Årsmøte ØFF, form og tidspunkt er ikke fastsatt	Feiing
Mars	Ferdigstille og implementere forebyggende analysen sammen med Norconsult	Forebyggende
	Medarbeidersamtaler	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til opplæring, kurs og øvelser i TQM	Forebyggende
	Konferanse om manglende boevne, 15. og 16. mars	Forebyggende

	Tildele tilsyn for 2. kvartal	Tilsyn
April	Polering av biler	Forebyggende
	Skifte til sommerdekk	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til farlig stoff i TQM	Forebyggende
	Førstehjelpskurs med hjertestarter	Forebyggende
	Varmearbeider kurs NELFO	Tilsyn
	Gjennomgang av øvelsesområde og bruk , utsjekk	Tilsyn
Mai	Innspill til budsjett 2022	MIB
	Forebyggende seilas, Trygg på sjøen	MIB
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til risikoutsatte grupper i TQM	Forebyggende
	Oppsart og informasjon om tilsynsaksjon med farlig stoff 2021, lager med ammoniumnitrat	Tilsyn
	Behandling av søknader fyrverkeri	Tilsyn
	Brannvernlederkurs	Tilsyn
	Varmearbeider kurs NELFO	Tilsyn
	Instruktørkurs Varmearbeider	Tilsyn
Juni	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til informasjonsarbeid, kurs og opplæring i TQM	Forebyggende
	Informasjonsarbeid rettet mot campingplasser	Forebyggende
	Informasjonsarbeid rettet mot skogbrann	Forebyggende
	Miljø og brannforebyggende konferanse, 10. og 11. juni	Feiing
	Tildele tilsyn for 3. kvartal	Tilsyn
Juli	Informasjonsarbeid rettet mot campingplasser	Forebyggende
	Informasjonsarbeid rettet mot skogbrann	Forebyggende
	Vedlikehold av øvelsesområdet	Tilsyn

August	Gjennomgå saksforvaltningsrutiner og Fokus med arkiv	MIB
	Informasjonsarbeid rettet mot skogbrann	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til henvendelser om plan og byggesaker i TQM	Forebyggende
	Sende ut invitasjon til barnehagene til barnehageprosjektet	Tilsyn
September	Gjennomføre besøk av barnehager på brannstasjonen, uke 37 og 38	MIB
	Åpen dag på brannstasjonen, 24. september 2021	MIB
	Delta på jobbmesse	MIB
	Medarbeidersamtaler	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til feiing i TQM	Forebyggende
	Forebyggende forum Kristiansand, 7. og 8. september 2021	Tilsyn
	Varmearbeider kurs NELFO	Tilsyn
	Tildele tilsyn for 4. kvartal	Tilsyn
Oktober	Medarbeidersamtaler	Forebyggende
	Fagsamtaler	Forebyggende
	Skifte til vinterdekk	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til tilsyn i TQM	Forebyggende
	Innrapportering på tilsynsaksjon med farlig stoff 2021, innen 15. oktober	Tilsyn
	Varmearbeider kurs NELFO	Tilsyn
	Sende ut invitasjon til opplæring i grunnskolen	Tilsyn
November	Evaluering av det forebyggende arbeidet	Forebyggende
	Gjennomgang av prosedyrer, SOR og sjekklister til saksbehandling i TQM	Forebyggende
	Gjennomføring av opplæring i grunnskolen sammen med DLE	Forebyggende
	Dibk dagene	Tilsyn

Desember	Oppstart ny handlingsplan/årshjul 2022	MIB
	Aksjon boligbrann	Forebyggende
	Røykvarslerdagen	Forebyggende
	Storrensjøring av feierbadet	Feiing
	Tildele tilsyn for 1. kvartal 2022	Tilsyn
	Kontroll av salg fyrverkeri	Tilsyn

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 2/2021

ORGANISERING AV BRANN- OG REDNINGSVESENET MIB UNDER BYGGING AV NYE BRANNSTASJONER

Fremlagt:

- Notat vedr. endring i beredskap (M4 til M1)

Direktørens forslag til vedtak:

Under byggeperioden flyttes beredskap ved Rygge deltidsstasjon, til Moss Hovedbrannstasjon. Det leies inne et telt/carport for plassering av utstyr som ikke får plass i eksisterende bygninger. Nødvendige organisatoriske tilpasninger gjøres.

SAKSUTREDNING:

Basert på Risiko- og sårbarhetsanalyse brann- og ulykkesrisiko for Mosseregionen interkommunale brann og redning (MIB) januar 2016 vedtatt av styrende organer i MOVAR IKS, igangsettes nå bygging av nye brannstasjoner.

I den forbindelse må MIB vurdere hvordan man kan opprettholde tilfredsstillende beredskap ved Rygge brannstasjon, som er i funksjon deler av døgnet vha deltidsmannskaper.

Rygge brannstasjon huser i dag deltidstyrke på 12 mannskaper, dvs. 4 vaktlag med 3 mannskaper, og en mannskapsbil, samt tilhørende materiell og personlig verneutstyr. Den gamle brannstasjonen må rives, og derfor vil det ikke være hensiktsmessig å videreføre garasjering og oppmøte for deltidsmannskaper her.

Det er beskrevet i ROS for MIB (2016) at utrykningstid nødvendigvis ikke blir noe lengere, basert på deltidsmannskapenes hjemnevaktordning og oppmøtetid.

Nødvendige organisatoriske tilpasninger i beredskapsavdelingen gjøres for utkall av tilstrekkelige ressurser for de oppgaver MIB blir satt til.

Administrasjonens vurdering er at det mest hensiktsmessig å flytte beredskapen i Rygge til Moss hovedbrannstasjon under byggearbeidene. Det vises til vedlegg for hvilke drøftinger og vurderinger som er gjort.

Moss, 15. januar 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

Vedr. endring i beredskap (M4 til M1)

I forbindelse med at det skal bygges nye brannstasjoner, vil det bli nødvendig å gjøre endringer i organisering av beredskapsavdelingen.

For å kunne bygge ny brannstasjon i Rygge, må nødvendigvis eksisterende stasjonsbygg rives. Deretter vil byggeområdet inngjerdes. Det er usikkert hvor omfangsrik inngjerdingen vil bli, men det er grunn til å anta at det meste av tomten blir sperret av i byggeområdet. I tilslutning til byggeområdet vil det antakelig være mye trafikk av tunge kjøretøy og anleggsmaskiner, som tidvis kan sperre for tilkomst av plassert materiell og utstyr som er i beredskap.

Det er vesentlig å ivareta beredskapen som M4 yter også i byggeperioden. Det har diskutert flere mulige alternativer for å ivareta dette.

Alternativ 1 (Forbli på området hvor dagens brannstasjon i Rygge er lokalisert)

Hovedtrekk, alt 1:

- Forbli på området hvor dagens brannstasjon i Rygge ligger.
- Benytte nåværende kaldgarasje på Moss kommunes tilstøtende tomt, men sørge for oppvarming/elektrisitet og nødvendig vanntilgang, samt tilgang til trykkluft til brannbilen.
- Mannskapene benytter tilliggende bygg til garderobe, møterom/kontor.

Fordeler, alt. 1:

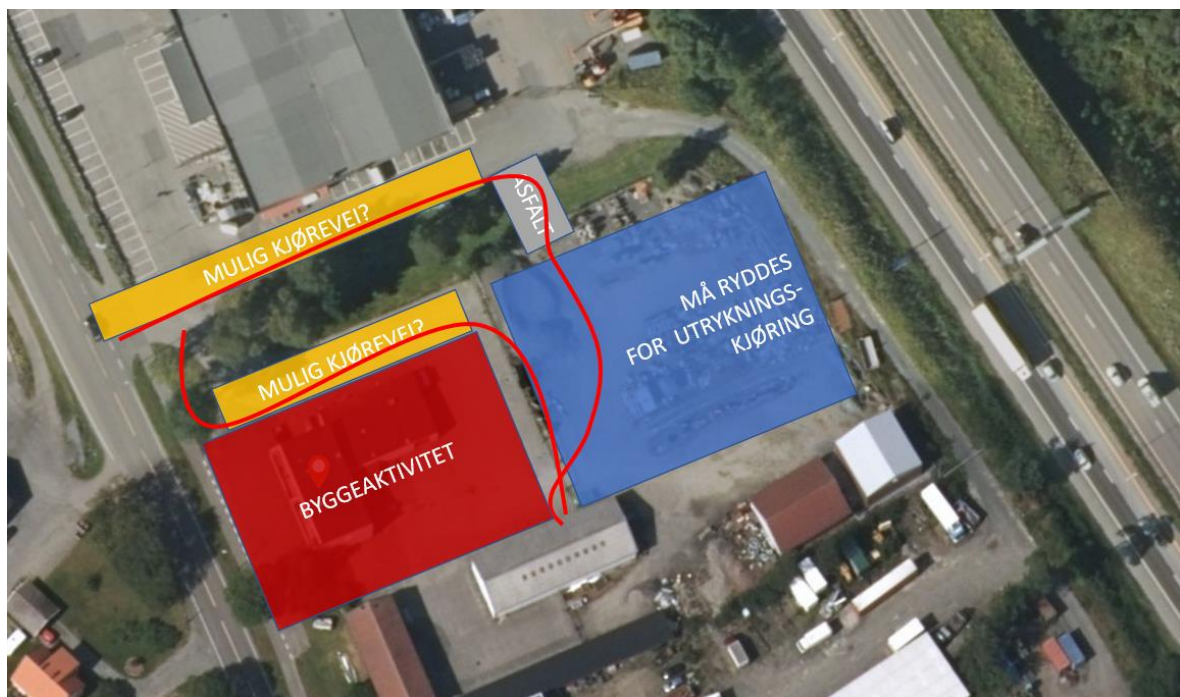
- Praktisk talt samme lokasjon som eksisterende brannstasjon
- Ivaretar samme utrykningstid til aktuelle særskilte brannobjekter sørover i vårt distrikt på samme måte som i dag.
- Avhengig av plassforhold i kaldgarasjen, kan M.1.7 (Båt) vinterlagres her.

Ulemper, alt. 1:

- Når byggearbeidene starter, vil det i perioder være behov for å stenge av vann/strøm inn til området. MIB har forstått det slik at den aktuelle kaldgarasjen dermed vil stå uten strøm og vann i disse periodene. Dersom dette er korrekt må det legges separat strøm/vanntilførsel til kaldgarasjen som er tenkt benyttet. Dette anses å være kostbart og arbeidskrevende
- Når byggearbeidene påbegynnes, er det usikkert om brannbilen har fri kjørevei fra garasjen og ut på Ryggeveien. Det kan bli aktuelt å kjøre gjennom nabotomten, men denne må da ryddes/tilpasses for utrykningskjøretøy. I tillegg må det antakelig asfalteres et område hvor det i dag er gress. Rundt byggeområdet i byggetiden, kan det forventes mange store kjøretøy. Veien ved siden av Felleskjøpet vil også være trafikkert av store kjøretøy. Samlet sett vurderes det til å være en risiko for at brannbilen ikke kommer ut av området i forbindelse med en utrykning.

Muligheter for å kompensere for de beskrevne ulempene, alt. 1:

- Det kan kanskje gjøres avtale med Felleskjøpet om at kjøreveien langs bygget alltid er fri for hindringer. Dette forventes en kostnad ved dette.
- Det kan kanskje gjøres avtale med byggherre om at deler av dagens opparbeidede tomt til enhver tid er tilgjengelig og fri for hindringer. Usikkert om dette er praktisk gjennomførbart.
- Det kan asfalteres et område (se fig. 1) for å etablere alternativ utkjøringsvei. Dette må avtales med kommunen, og har en kostnadsside.
- Strøm/vanntilførsel til kaldgarasje kan etableres separat fra dagens opplegg. Isolering av kaldgarasje er nødvendig, for å unngå risiko for frysing av vanntank. Dette vil ha en ikke ubetydelig kostnad.

Figur 1: Denne viser at utrykning fra kaldgarasjen kan komme i konflikt med trafikale forhold på området.

Alternativ 2 (Flytte beredskapen til M1)

Hovedtrekk, alt 2:

- Flytte beredskapen fra Rygge Brannstasjon til brannstasjonen på Tykkemyr.
- M.4.1 plasseres i vognhall i Moss, og mannskapene har tøy og personlig verneutstyr på denne stasjonen.
- Utrykninger vil altså foregå fra brannstasjon på Tykkemyr.

Fordeler, alt. 2:

- M.4.1 står i beredskap på en døgnbemannet brannstasjon, med alle nødvendige fasiliteter.
- M.4.1 vil ikke oppleve spesielle trafikale utfordringer ved utrykning fra brannstasjon.

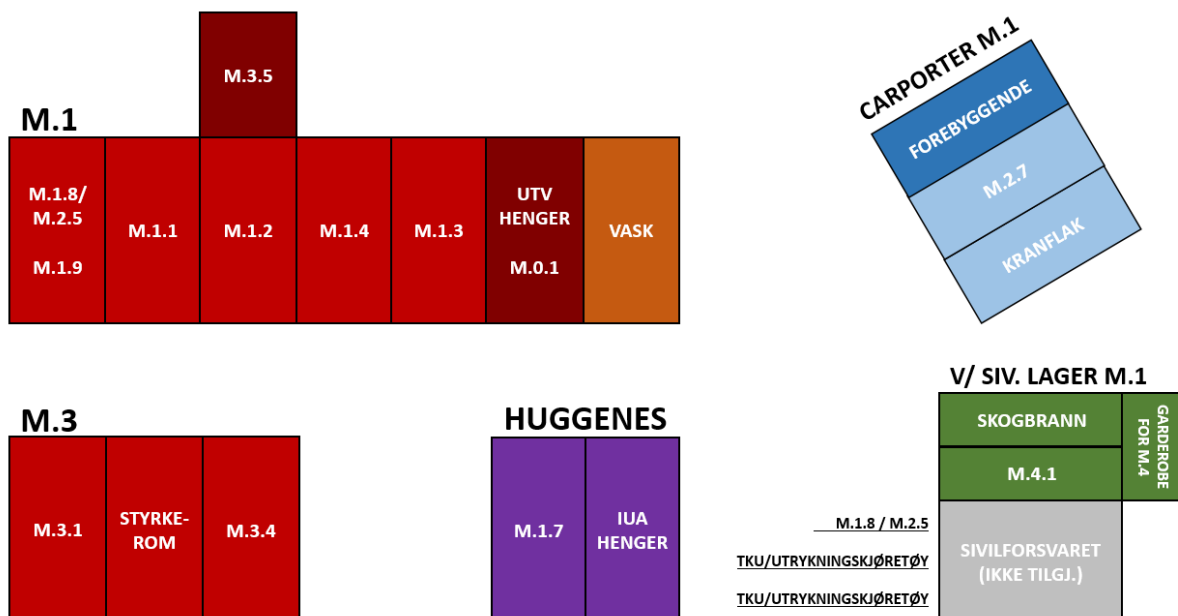
Ulemper, alt. 2:

- Plassutfordringer mht. øvrige utrykningskjøretøy på M1.
- Noe lenger geografisk avstand til objekter med krav til utrykningstid. Dette er beskrevet i ROS-analyse for MIB 2016 men antas å ikke ha noen negativ virkning.
- Plassutfordringer i forhold til plassering av personlig vernemateriell for deltidsansatte.
- Økonomisk kostnad i forhold til leie av telt for garasjering av kjøretøy/materiell.

Muligheter for å kompensere de beskrevne ulempene alt. 2:

- Plassering av kjøretøy:

Muligheter for plassering av kjøretøy dersom vi tar i bruk garasjering på Huggenes:

Muligheter dersom vi plasserer carport/telt på øvingsplassen tilhørende M.1:

- IUA-henger inn i ny carport/telt (står i dag i carport tilhørende forebyggende avdeling)
- Kranflak inn i ny carport/telt (står i dag i carport tilhørende forebyggende avdeling)
- M.1.7 inn i ny carport/telt (Stor båt)
- M.2.7 inn i ny carport/telt (Liten båt)
- Dette muliggjør at M.1.8 kan stå i carport til forebyggende avdeling.
- Plassering på døgnbemannet brannstasjon med alle nødvendige fasiliteter, samt forenkler service/vedlikehold og ukentlig sjekk av materiell og utstyr.

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 3/2021

FREMTIDIG LØSNING FOR OVERFØRING AV AVLØPSVANN FRA VESTBY KOMMUNE

Fremlagt:

- NOT-VA-07 Vurdering av overføringsanlegg Brevik - Kambo

Direktørens forslag til vedtak:

1. Fremtidig eierskap til og drift av Brevik pumpestasjon overføres fra Vestby kommune til MOVAR IKS. Eierskap og driftsansvar overføres når Statsforvalteren i Oslo og Viken og Vestby kommune har gitt aksept for dette, og byggesaksavdelingen i Vestby kommune har gitt igangsettelsestillatelse for bygging av nye Brevik pumpestasjon.
2. Administrasjonen innarbeider oppgradering av pumpestasjonen og ny overføringsledning i prosjekt 430 – Etablering av overføringsanlegg fra Kambo til Fuglevik.

SAKSUTREDNING:

Bakgrunn:

Styret i MOVAR har tidligere vedtatt å avvikle driften av Kambo renseanlegg, etablere overføringsanlegg i sjø fra Kambo til Fuglevik, samt å oppgradere Fuglevik renseanlegg, henholdsvis investeringsprosjekt 430 og 420. Kostnadskalkylene på disse prosjektene er ikke oppdatert siden skisseprosjektet fra 2016, men er varslet oppdatert etter gjennomført forprosjekt. Det er signalisert til både styret og representantskapet at opprinnelig kostnadskalkyler er for lave, og ikke hensyntar alle tiltak som er nødvendige, bl.a. oppgraderingen av overføringskapasiteten fra Vestby kommune.

Som redegjort for, i direktørens orientering i styremøte 3.12.2020, har MOVARs konsulent COWI AS utarbeidet et prosjektnotat som tar for seg to ulike alternativer for overføring av

avløpsvann fra Vestby kommune frem til Kambo. Valg av alternativ og eierskap til Brevik pumpestasjon må avklares da dette er helt avgjørende for valg av løsninger og prosjektering av overføringsanlegget mellom Kambo og Fuglevik. Som nevnt under presentasjonen, så er MOVAR ansvarlige for transport av avløpsvann fra Vestby kommune til behandlingsanlegget, en tjeneste som vi dag kjøper av Moss kommune. Etter hvert som utbyggingen i nordre del av Moss tar til, vil det ikke være tilstrekkelig kapasitet, og vi må etablere en annen løsning.

Det nevnte prosjektnotatet følger vedlagt og i oppsummeringen står det skrevet:

*«Det anbefales at Brevik PST oppgraderes, med tilhørende ny overløpsledning og pumpeledning i sjø til Kambo landtakskum. Fra landtakskum blir avløp fra Møllebakken PST føres sammen med avløp fra Brevik PST i en felles ledning til Fuglevik RA.
Det anbefales at MOVAR IKS overtar drift og eierskap av Brevik PST. Dette vil bidra til et god drift, optimalisert leveranse til Fuglevik RA, samt et svært ryddig forhold til leveranse av avløpsvann mellom Vestby kommune og MOVAR IKS.»*

Administrasjonens anbefalinger:

Administrasjonen står bak anbefalingene i COWI sitt prosjektnotat, og mener at den anbefalte løsningen har så mange åpenbare fordeler at den peker seg ut som klart fordelaktig sammenlignet med det å, før eller siden, måtte oppgradere dagens/eksisterende avløpsanlegg på land. Noe som da vil være MOVARs fremtidige ansvar og risiko. Løsningen sikrer også at MOVAR kan styre det nye ledningsanlegget fra Kambo til Fuglevik, slik at man unngår driftsproblemer/stans i dette.

Moss, 15. januar 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef VA

MOVAR

NOT-VA-07 VURDERING AV OVERFØRINGSANLEGG BREVIK - KAMBO

ADRESSE COWI AS

Kobberslagerstredet 2
Kråkerøy
Postboks 123
1601 Fredrikstad

TLF +47 02694

WWW cowi.no

SYSTEMVURDERINGER

INNHold

1	Bakgrunn	2
2	Innledning	2
3	Kapasitet i dagens ledningsnett Brevik – Møllebakken	3
4	Kapasitet eksisterende Brevik PST	4
5	Kapasitet eksisterende Møllebakken PST	4
6	Oppsummering av nødvendige tiltak	4
7	Alternativ 1 - Oppgradering av Brevik PST og Møllebakken PST med oppgradering av eksisterende system over land på Kambo	5
8	Alternativ 2 - Oppgradering av Brevik PST og Møllebakken PST, sjøledning Brevik – Kambo	6
9	Kostnadssammenstilling av alt 1. og alt 2.	7
10	Sammenstilling av alternativer	8
11	Vurdering av drift- og eierforhold	9
12	Oppsummering	9

OPPDRAGSNR.

A124177

DOKUMENTNR.

NOT-VA-07

VERSJON

1.0

UTGIVELSESDATO

17.11.2020

BESKRIVELSE

Vurdering av
overføringsanlegg Brevik -
Kambo

UTARBEIDET

HVKR

KONTROLLERT

MOVAR – KWG
COWI - LDR

GODKJENT

HVKR

1 Bakgrunn

Fylkesmannen i Viken har pålagt MOVAR IKS oppgradering av avløpsrensaneanleggene som mottar avløpsvann fra Moss, Våler og søndre del av Vestby. Dette omfatter dagens avløpsrensaneanlegg på Kambo og Fuglevik.

Gjennom en utredningsprosess er det besluttet å legge ned Kambo RA, og overføre dette avløpsvannet til Fuglevik RA. Dette medfører implisitt en større utbygging ved Fuglevik RA.

Kambo RA mottar i dag avløpsvann fra nordre del av Moss, samt søndre del av Vestby. Fra Vestby leveres alt avløpsvann via Brevik avløpspumpestasjon (Brevik PST), gjennom leid kapasitet i det kommunale avløpsnett i nordre del av Moss, og leveres ved Møllebakken avløpspumpestasjon (Møllebakken PST). Avløp fra Våler leveres via leid kapasitet det kommunale avløpsnett fra Rødsund bru og frem til Møllebakken PST. Avløp fra nordre del av Moss renner på selvføll inn til Møllebakken PST.

MOVAR IKS eier Møllebakken PST samt Kambo RA.

COWI AS er engasjert av MOVAR IKS for prosjektering av overføringsledninger til nye Fuglevik RA. Dette notatet omhandler en vurdering av overføring fra Brevik PST til Møllebakken PST, samt et innspill til eier- og driftsforhold tilknyttet omtalt anlegg.

Avløp fra Kambo skal pumpes i en 11km lang overføringsledning med dimensjon Ø800 mm frem til et utvidet Fuglevik RA.

Dimensjoneringsgrunnlag er omtalt i NOT-VA-01 Dimensjoneringsforutsetninger overføringsanlegg Brevik - Kambo - Fuglevik, COWI 2020 og NOT-VA-02 Hydraulisk dimensjonering pumpeledning Brevik-Kambo-Fuglevik, COWI 2020.

2 Innledning

Overføringsanlegget mellom Brevik/Møllebakken til Fuglevik RA dimensjoneres for en levetid på 100 år.

Det er tidligere utført beregninger av fremtidige vannmengder for kapasitetsberegninger for hhv Brevik PST og Møllebakken PST. Kapasitet for Møllebakken PST **inkluderer ikke** overpumpet avløp fra Brevik PST.

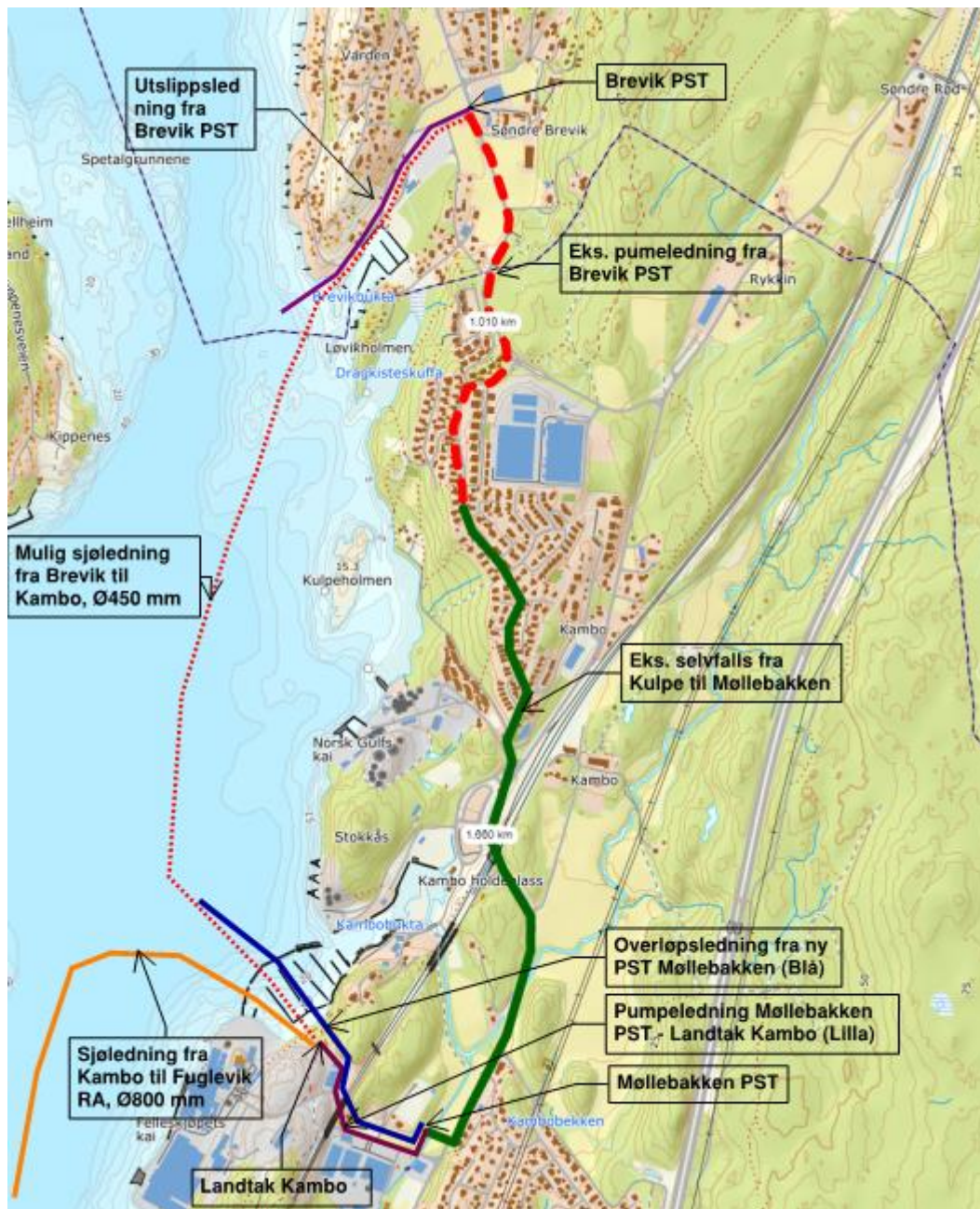
- > Nødvendig kapasitet Brevik PST: 150 l/s
- > Nødvendig kapasitet Møllebakken PST: 350 l/s

Dagens pumpestasjoner har følgende kapasitet. Kapasitet for Møllebakken PST **inkluderer** overpumpet avløp fra Brevik PST

- > Kapasitet eksisterende Brevik PST: 81 l/s (Normal kapasitet 55 l/s ved kjøring av en og en pumpe. Ved kjøring av to pumper ryker sikringen)
- > Kapasitet eksisterende Møllebakken PST: 280 l/s.

3 Kapasitet i dagens ledningsnett Brevik – Møllebakken

Brevik PST pumper i dag innpå en 1010 m Ø400 pumpeledning fra Brevik PST (rød stiplet linje), som trykkutløser ved Kulpe i Moss. Derfra går avløpet sammen med annet spillvann fra Moss i en 1660 m Ø400 mm selvfallsledning frem til Møllebakken PST (grønn linje).

Figur 1 viser oversikt over dagens ledningsnett, samt alternativer til utbygging.

Ved nedbørshendelser opplever Moss kommune oppstuvning i selvfallsnettet. Dette kjelleroversvømmelser, spesielt i området rundt gamle Lysfabrikken.

Kapasiteten i dagens selvfallsledning er derfor ikke tilfredsstillende for de dimensjonerende vannmengder og må oppgraderes.

4 Kapasitet eksisterende Brevik PST

Eksisterende Brevik PST har som tidligere nevnt en kapasitet på maksimalt 81 l/s. Stasjonen har to tørroppstilte sugepumper på dekke over sump. Stasjonen har i dag manglete kapasitet med hyppig overløpsdrift. Stasjonen er anslagsvis bygget på 1970-tallet og tilfredsstillende ikke dagens krav til HMS for driftspersonell, utslipp til luft og hydraulisk kapasitet. Stasjonen har prekärt behov for oppgradering. Sump har også en lite tilfredsstillende hydraulisk utforming som gir stor oppsamling av slam og sedimenter.

Det er to overløp fra dagens stasjon. Et hovedoverløp inne i stasjonen, som går ut i en Ø315 mm selvfallsledning til badestrand ved Brevikbukta, der den går over i en Ø355 utslippsledning med utslippspunkt på 30 m dyp.

I innløpskum i forkant av stasjon er det nødoverløp som er tilkoplest Ø1000 mm overvannsledning som har utslipp i indre del av Brevikbukta båthavn.

Hovedoverløpet har ikke kapasitet for fremtidige avløpsmengder og må oppgraderes.

5 Kapasitet eksisterende Møllebakken PST

Eksisterende Møllebakken PST ble etablert samtidig som første byggetrinn av Kambo RA på 1970-tallet. Dagens stasjon har kapasitet tilsvarende 280 l/s, men har relativt begrenset løftehøyde. Dagens stasjon må oppgraderes for å sikre tilfredsstillende driftsforhold, kapasitet og HMS.

Dagens stasjon har overløp ut i Trolldalsbeken.

Da ny stasjon skal pumpe avløpsvann til Fuglevik RA må det bygges ny stasjon. Ny stasjon vil bli etablert med separate pumper for overløp. Det er ikke ønskelig med overløp til Trolldalsbekken, som også bygger oppunder Moss kommunes ønske om restaurering og utvikling av den blågrønne strukturen langs Trolldalsbekken. Når Kambo RA legges ned, vil eksisterende pumpeledning fra Møllebakken til Kambo RA bli benyttet som pumpeledning for overløpet. Dagens utslippsledning for rensset avløpsvann, med utslipp på 50 m dyp blir dermed overløpsledning for nye Møllebakken PST.

6 Oppsummering av nødvendige tiltak

Tiltak summert nedenfor må gjennomføres. Det er videre i kapittel 7 og 8 skissert to ulike alternativer for oppgradering systemet.

- > Selvfallsledning mellom Kulpe og Møllebakken må oppgraderes
- > Eks Brevik PST må oppgraderes
- > Overløpsledning fra Brevik PST må oppgraderes
- > Eks Møllebakken PST oppgraderes

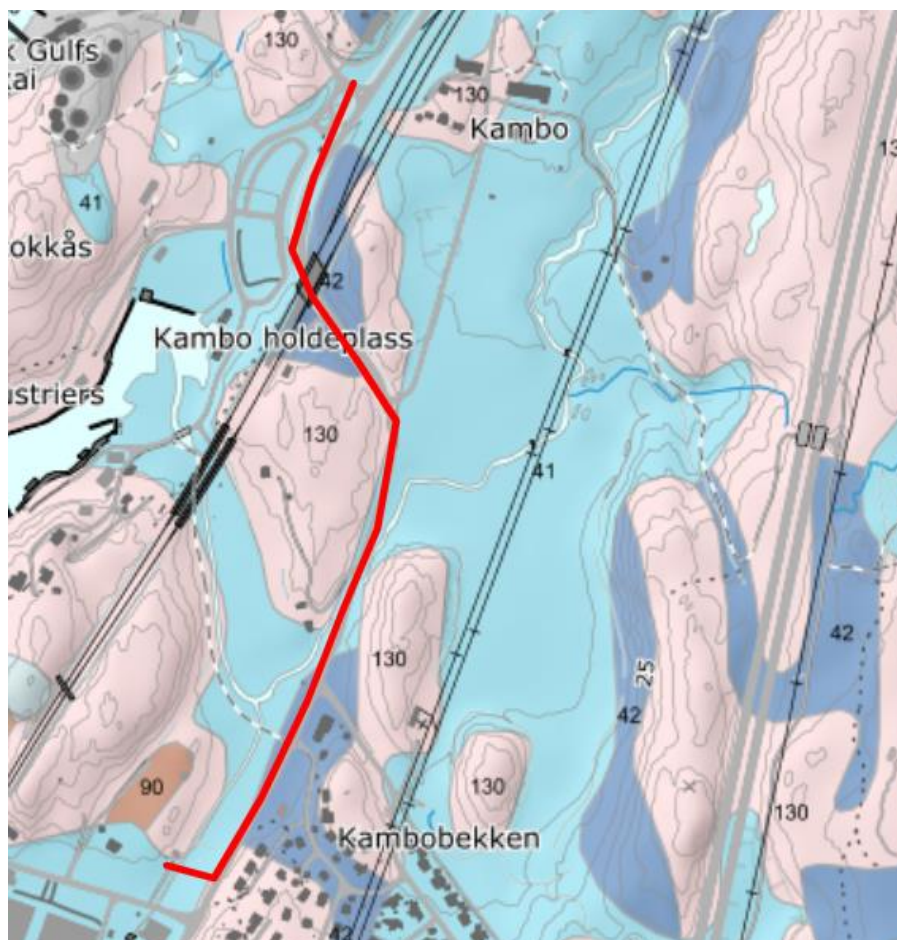
7 Alternativ 1 - Oppgradering av Brevik PST og Møllebakken PST med oppgradering av eksisterende system over land på Kambo

Alternativ 1 vil være å oppgrader dagens system. Pumpeledningen fra Brevik PST til Kulpe anses å ha tilfredsstillende kapasitet, men selvfallsledning fra Kulpe til Møllebakken må oppgraderes.

Det er mest naturlig å tenke seg en oppgradering i samme linje som dagens ledningsnett. Dette er mer eller mindre korteste linje mellom Kulpe og Møllebakken. En mulig trase kunne være vest for Kambo stasjon, gjennom båthavnen og opp langs Kambobekken og syd mot Møllebakken, men denne trase vil ikke tilfredsstillende krav til selvføll.

Utfordringene med denne aktuelle trase fra Kulpe til Møllebakken er anleggsarbeid langsmed Oslovegen samt grunnforhold. Oslovegen er omkjøringsveg ved stengning av E6, og må dermed ha to felt åpent til enhver tid.

Grunnforholdene på strekningen består av tykke marine avsetninger. Store andeler av disse stekningene har kvikkleire. Dette medføre spunt på store deler av strekningen.

Figur 2 - Rød linje viser trase for selvføllsledning. Lyse blå områder er tykk marin avsetning. Store deler av den marine avsetningen har kvikkleire. Dette er avdekket ifm. grunnboringer for ny hovedvannledning fra Årvoll til Vestby.

Ved å føre spillvannet i eksisterende trase, må også ny Møllebakken oppgraderes med kapasitet tilsvarende 500 l/s

8 Alternativ 2 - Oppgradering av Brevik PST og Møllebakken PST, sjøledning Brevik – Kambo

Alternativ 2 er oppgradering av Brevik PST og Møllebakken PST, sjøledning Brevik – Kambo, inkludert landtak for sammenkopling på av ledninger på Kambo, se skissert ledningstrase i figur 1.

Dette alternativet innebærer samme plassering av PST Brevik. Avløpet pumpes da i en ny sjøledning som følger ny overløpsledning ned til sjøen. Derfra legges sjøledningen frem til landtakskum på Kambo. I landtakskummen koples ledning fra PST Brevik sammen med pumpeledning fra PST Møllebakken. Derfra går det en felles ledning til Fuglevik RA.

Dette alternative vil gi et klart grensesnitt på leveranse av spillvann fra Vestby og Moss. Dette vil også gi en vesentlig kapasitetsøkning i Moss kommune sitt selvfallsnett i nord mot Møllebakken. Område i Kambo nord/Kulpe er under vesentlig utbygging, og spillvannsproduksjonen i dette området vil derfor øke vesentlig de neste år.

Alternativ 2 innebærer at PST Brevik og PST Møllebakken blir et trykkavløpssystem. Energien som tilføres fra pumper blir derfor opprettholdt, og ikke trykkutløst underveis i transporten.

Dette gir også behov for en mindre stasjon på Møllebakken.

9 Kostnadssammenstilling av alt 1. og alt 2.

Nedenfor følger en grov kostnadsoppstilling for sammenligning av alternativ 1 og alternativ 2.

Alternativ 1 - Oppgradering av Brevik PST og Møllebakken PST med oppgradering av eksisterende system over land på Kambo

	<i>Enhet</i>	<i>Antall</i>	<i>Enhetspris</i>		<i>Sum</i>
Ny Brevik PST, Q max 150 l/s	RS			kr	18 000 000
Ny overløpsledning fra Brevik PST DN600 landleddning	m	500	kr 12 000	kr	6 000 000
Ny overløpsledning fra Brevik PST Ø560 sjøledning	m	250	kr 5 000	kr	1 250 000
Oppgradering selvfallsledning DN600 innenfor boligområde, lengde 500 m	m	500	kr 10 000	kr	5 000 000
Oppgradering av selvfallsledning DN600 langsmed Oslovegen, utfordrende grunnforhold med kvikkleire	m	1100	kr 25 000	kr	27 500 000
Ny Møllebakken PST, Q max 500 l/s	RS			kr	40 000 000
Landleddning Møllebakken PST - landtak Kambo, Ø800	m	510	kr 12 000	kr	6 120 000
Landtaksrum Kambo, samler Ø800 fra Møllebakken og Ø450 fra Brevik sammen til Ø800.	RS			kr	3 000 000
Sum alternativ 1				kr	106 870 000

Alternativ 2 - Oppgradering av Brevik PST og Møllebakken PST, sjøledning Brevik - Kambo

	<i>Enhet</i>	<i>Antall</i>	<i>Enhetspris</i>		<i>Sum</i>
Ny Brevik PST, Q max 150 l/s	RS			kr	20 000 000
Ny overløpsledning fra Brevik PST DN600 landleddning	m	500	kr 12 000	kr	6 000 000
Ny overløpsledning fra Brevik PST Ø560 sjøledning	m	250	kr 5 000	kr	1 250 000
Overføringsledning Ø450 Brevik - Kambo, ledningsanlegg på land	m	500	kr 5 000	kr	2 500 000
Overføringsledning Ø450 Brevik - Kambo, sjøledning	m	1850	kr 4 500	kr	8 325 000
Ny Møllebakken PST, Q max 350 l/s	RS			kr	35 000 000
Landleddning Møllebakken PST - landtak Kambo, Ø600	m	510	kr 10 000	kr	5 100 000
Landtaksrum Kambo, samler Ø600 fra Møllebakken og Ø450 fra Brevik sammen til Ø800.	RS			kr	6 000 000
Sum alternativ 2				kr	84 175 000

Oppsummert vil kostnaden med et alt. 1 landleddning være 22.7 MNOK dyrere enn alt 2. sjøledning.

10 Sammenstilling av alternativer

Matrise nedenfor gir en oppsummering av fordeler og ulemper ved de to alternativer.

Fordeler Alternativ 1	Ulemper Alternativ 1
<ul style="list-style-type: none"> - Muliggjør oppgradering av eks. ledningsnett langs Osloveien 	<ul style="list-style-type: none"> - Fortsatt grensesnitt mellom tre parter - Moss, Vestby og MOVAR. - Mer kostbar løsning - Større usikkerhet knyttet til anleggsgjennomføring. - Samfunnsmessig belastning at det nok en gang må graves opp langs Osloveien. - Behov for større stasjon på Møllebakken
Fordeler Alternativ 2	Ulemper Alternativ 2
<ul style="list-style-type: none"> - Gir mer ryddig grensesnitt mellom MOVAR og kommunene. Avløp fra Vestby kommer ikke lenger inn via Moss kommune sitt avløpsnett. - Gir økt kapasitet i Moss Nord, som er nødvendig for kommende utbygging - Rimeligere løsning - Trykkavløpssystem, beholder energi i avløpsvannet - Mindre anleggsarbeid gir mindre CO₂ avtrykk. - Optimalisert drift til Fuglevik 	<ul style="list-style-type: none"> - Krever samkjøring at stasjoner. Må være på felles driftskontroll - Behov for litt større landtakskum ved Kambo

Ut ifra sammenstillingen ovenfor anbefales det at Alternativ 2 besluttes.

11 Vurdering av drift- og eierforhold

En utbygging av overføringssystemet til nye Fuglevik RA må gjøres sammenhengende og i et felles prosjekt. Driftssetting av nytt anlegg bør derfor skje mer eller mindre samtidig.

Da Møllebakken og Brevik er tenkt bygd som et trykkavløpssystem er det helt nødvendig at stasjonene er samkjørte. Begge stasjoner vil få 4 stk. pumper med varierende kapasitet, som skal startes og stoppes ved ulike hendelser. Drift av pumper må også ses i sammenheng om en, eller begge stasjoner leverer inn på felles ledning til Fuglevik samtidig.

For å redusere H₂S i sjøledningen, dvs reduksjon av gassdannelse, settes det doseringstank for Nutriox ved Brevik, da denne stasjonen ligger ytterst i systemet.

Møllebakken PST anses i dag som en del av hovedsystemet til MOVAR, og overløp medregnes i utslippstillatelsen. Når Brevik PST skal levere inn på samme ledning, vil det være naturlig at denne stasjonen på et tidspunkt også blir medregnet i det totale tillatte overløpet til MOVAR.

Det anses derfor som svært hensiktsmessig at MOVAR overtar utbygging og drift av Brevik PST. Dette vil gi et svært ryddig eier- og driftsforhold mellom MOVAR og eierkommunene.

Et helhetlig eierskap av renseanlegg og hovedpumpestasjoner gir en bedre driftsoptimalisering, samt gir et tydeligere ansvar ovenfor relevante myndigheter, da spesielt Fylkesmannen.

Prinsippet med at et IKS eier overføringsanlegget, samt hovedpumpestasjoner er benyttet flere steder i landet. Dette er praksisen både ved NRA IKS, MIRA IKS, HIAS IKS, IVAR IKS m. fler.

12 Oppsummering

Det anbefales at Brevik PST oppgraderes, med tilhørende ny overløpsledning og pumpeledning i sjø til Kambo landtakskum. Fra landtakskum blir avløp fra Møllebakken PST føres sammen med avløp fra Brevik PST i en felles ledning til Fuglevik RA.

Det anbefales at MOVAR IKS overtar drift og eierskap av Brevik PST. Dette vil bidra til et god drift, optimalisert leveranse til Fuglevik RA, samt et svært ryddig forhold til leveranse av avløpsvann mellom Vestby kommune og MOVAR IKS.

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 2/2021

HØRINGSUTTALELSE TIL NY FORSKRIFT OM BRANN- OG REDNINGSVESEN

Fremlagt:

- MIBs høringsinnspill til ny forskrift (Utskrift fra elektronisk plattform for høringsinnspill)

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har sendt ut på høring forslag til ny forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften). Forslaget til forskrift skal erstatte gjeldende forskrift 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen.

DSB fikk i oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet å revidere forskrift om organisering og dimensjonering. Det fremkommer av oppdragsbrevet at regjeringen er opptatt av å legge til rette for at kommunene skal ha profesjonelle og slagkraftige brann- og redningsvesen med god evne til å forebygge og håndtere også større og krevende hendelser.

I 2016 trådte ny forskrift om brannforebygging i kraft. Det fremgår av forskriften at kommunene/brann- og redningsvesenene i større grad selv skal kartlegge risiko for brann, og planlegge og gjennomføre tiltak basert på egne vurderinger. Tilsynet har også blitt risikobasert, hvor type objekter det skal føres tilsyn med og hyppigheten av tilsyn i større grad må vurderes basert på lokal risiko.

MIBs tilbakemelding går stort sett ut på mindre tilnærminger i forhold til spesifisering, ordvalg, spørsmålsstillinger ol. Samtidig er MIB klar på at det må stille krav til metodevalg ved Risiko og sårbarhetsanalyser, slik at dette kan benyttes på tvers av naturlig samarbeidende etater og kommuner.

MIB ønsker en forskriftsfesting av avtaler og dokumentasjon mellom samarbeidende etater. Dette for å kunne formalisere et faglig sterkere miljø, samt samhandling på tvers av nærliggende brannvesen.

I Meld. St. 10 (2016-2017)[6](#), jf. Innst. 326 S (2016-2017), fremgår det at regjeringen har besluttet å etablere en offentlig to-årig fagskole for utdanning av brann- og redningspersonell, som skal erstatte ordningen vi har i dag. Vi har i dag en etatsutdanning, hvor du først må være ansatt i et brannvesen, før du er kvalifisert til utdanning hos Norges Brannskole (NBSK)

MIBs tilbakemelding er at forslaget til ny forskrift nødvendigvis ikke ser fremover mot etablering av ny utdanning, som forventes å starte opp i 2023

MIB har også påpekt høringsforslagets økonomiske betraktninger, som oppleves som nødvendigvis ikke godt nok fundert.

Samlet sett anser MIB at vi er allerede på god vei i forhold til de endringer vi kan forvente oss. MIB har allerede en Risiko og sårbarhetsanalyse, forebyggendeanalyse (ferdig januar 2021) og en beredskapsanalyse på plass. Iverksetting av vår brannordning er godt i gang, og MIB anser dette som helt i tråd med hvordan DSB ønsker at brannvesen skal være profesjonell og slagkraftig med god evne til å forebygge og håndtere større og krevende hendelser.

Moss, 17. desember 2020

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

Høring av forslag til forskrift om brann- og redningsvesenforskrift

Uttalelse - Mosseregionen Brann og Redning

Status	Innsendt til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap Innsendt og bekreftet av instansen via: r.larsen@brann.movar.no
Innsendt av	Rune Larsen
Innsenders e-post:	r.larsen@brann.movar.no
Innsendt dato	15.12.2020
Hvilket brann- og redningsvesen?:	Mosseregionen Brann og Redning Brann- og redningsvesen (Offentlig)
Stilling	Brannsjef

✓ Jeg bekrefter at uttalelsen er gitt på vegne av oppgitte brann- og redningsvesen.

Høringsnotat – forslag til forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften)

1. INNLEDNING OG ANMODNING OM INNSPILL

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sender med dette på høring forslag til ny forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften).

Forslaget til forskrift skal erstatte gjeldende forskrift 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen. Gjeldende forskrift kapittel 7 om opplæring og kompetanse er kun noe justert i påvente av ny fagskole for brann- og redningspersonell. I forbindelse med etablering av fagskolen for brann- og redningspersonell vil det bli foretatt ytterligere endringer i kvalifikasjonskravene i kapittel 8. Dette vil bli sendt på høring på et senere tidspunkt. Forslag til forskrift ligger vedlagt.

Høringsfristen er 15. januar 2021.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har lagt vekt på bred og grundig involvering av brann- og redningsvesenet og andre interessenter i utarbeidelsen av forskriften. Representanter fra brann- og redningsmiljøet har deltatt i utarbeidelsen av forskriften, i tillegg til at det har vært en bredt sammensatt referansegruppe bestående av representanter fra KS, Samfunnsbedriftene (tidligere KS bedrift), Norsk brannbefalslandsforbund, 110-forum, Feiermesterenes landsforbund, Fagforbundet og Brannforbundet i Delta. Videre har Nasjonalt brannfaglig råd vært brukt som referanse i arbeidet, det har vært arrangert egne høringsmøter og forskriften har vært diskutert på ulike samlinger, møter og konferanser.

DSB ønsker innspill på hele forslaget til forskrift, men ønsker særskilt oppmerksomhet og innspill på følgende forslag:

- Tydeligere krav til risiko og sårbarhetsanalyser, forebyggende analyser og beredskapsanalyser som grunnlag for organisering, utrustning og bemanning av brann- og redningsvesenet. DSB ber også særlig om kommentarer på hvordan metodikken er beskrevet. Se høringsbrevet pkt. 3.5 og forslaget til forskrift §§ 6 til 9.
- Funksjonskravene til leder av brann- og redningsvesenet. Se høringsbrevet pkt. 3.6 og forslaget til forskrift § 11.
- Begrepsbruken, se høringsbrevet pkt. 3.4 og forslaget til forskrift.

Uttalelser til høringen sendes gjennom vårt elektroniske høringssystem.

Eventuelle spørsmål i forbindelse med høringen kan rettes til Suzanne Hauge Norvang på e-post suzanne.norvang@dsb.no eller Heidi Vassbotn Løfqvist på e-post heidi.lofqvist@dsb.no.

2. FORSLAGETS BAKGRUNN OG RAMMER

DSB fikk i oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet å revidere forskrift om organisering og dimensjonering¹. Det fremkommer av oppdragsbrevet at regjeringen er opptatt av å legge til rette for at kommunene skal ha profesjonelle og slagkraftige brann- og redningsvesen med god evne til å forebygge og håndtere også større og krevende hendelser². Regjeringens målsetting er å utvikle en enda bedre brann- og redningstjeneste enn det vi har i dag.

Det har i den senere tid vært foretatt utredninger og annet arbeid som berører brann- og redningstjenesten og som gjør det nødvendig å gjennomgå dagens regulering.

Brannstudien³ konkluderte med at mye fungerer bra, men at det er noen utfordringer særlig når det gjelder størrelse, profesjonalitet og ledelse. Brannstudiens hovedfunn var at dagligdagse hendelser håndteres på en god måte, men at det er forbedringspotensial ved håndteringen av store og kompliserte hendelser. Videre fremgår det av studien at det er utfordringer knyttet til kompetanse på det brannforebyggende arbeidet.

I rapporten Beslutningsgrunnlag for ny organisering av brann- og redningsvesenet fra DSB⁴ ble det anbefalt samarbeid for i større grad å stå bedre rustet til å kunne håndtere de store og kompliserte hendelsene, sikre tilstrekkelig kompetanse på det brannforebyggende området og få en mer profesjonell ledelse på heltid.

I 2016 trådte ny forskrift om brannforebygging i kraft⁵. Det fremgår av forskriften at kommunene/brann- og redningsvesenene i større grad selv skal kartlegge risiko for brann, og planlegge og gjennomføre tiltak basert på egne vurderinger. Tilsynet har også blitt risikobasert, hvor type objekter det skal føres tilsyn med og hyppigheten av tilsyn i større grad må vurderes basert på lokal risiko. En slik tilnærming vil også i enda større grad fordre fag- og kompetansemiljøer og profesjonell ledelse.

I Meld. St. 10 (2016-2017)⁶, jf. Innst. 326 S (2016-2017), fremgår det at regjeringen har besluttet å etablere en offentlig to-årig fagskole for utdanning av brann- og redningspersonell, som skal erstatte ordningen vi har i dag. Det er også besluttet å etablere en høyere utdanning på bachelornivå for utdanning av ledere til brann- og redningsvesenet.

Opprettelsen av ny fagskole vil være førende for kvalifikasjonskravene som skal stilles til kommunene. DSB finner det likevel hensiktsmessig at kvalifikasjonskravene justeres noe i påvente av ny fagskole for å sikre samsvar mellom kvalifikasjonskravene og dagens utdanningsmodell ved Norges brannskole.

3. FORSLAG TIL FORSKRIFT OM ORGANISERING, BEMANNING OG UTRUSTNING AV BRANN- OG REDNINGSVESEN OG NØDMELDESENTRALENE

3.1. INNLEDNING

DSB vil i dette kapittelet redegjøre for hvem forskriften pålegger plikter (pliktsubjekt), navn/struktur, begrepsbruk og noe mer om de større endringene som foreslås. Avslutningsvis i kapittelet vil det bli gitt merknader til hver enkelt bestemmelse.

3.2. PLIKTSUBJEKT

Etter brann- og eksplosjonsvernloven §§ 9 og 16 skal kommunen sørge for etablering og drift av et brannvesen og kan bli pålagt å etablere en nødalarmingsentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker.

Det foreslås å endre begrepet «brannvesen» til «brann- og redningsvesen» i forskriften. Dette for å være i samsvar med dagens begrepsbruk. Begrepsbruken vil også endres i brann- og eksplosjonsvernloven i forbindelse med regelverksendringer knyttet til opprettelse av fagskolen for brann- og redningspersonell. I forskriftsforslaget er det også foreslått at begrepet "nødmeldesentral" benyttes i stedet for "nødalarmingsentral" av forenklingshensyn.

I forslaget til forskrift er kommunene pliktsubjekt. Begrepet "kommunen" benyttes i utkastet der det er hensiktsmessig og naturlig. Ved krav som vil gjelde brann- og redningsvesenene og nødmeldesentralene, finner DSB det naturlig å rette kravene direkte til disse som underliggende kommunale eller interkommunale organer/tjenester.

Det er ikke aktuelt å endre pliktsubjektet, som i brann- og eksplosjonsvernloven helt klart er kommunen.

3.3. NAVN OG STRUKTUR

DSB foreslår å endre navnet på forskriften. Begrunnelsen for dette har særlig vært at DSB ønsker at begrepet "dimensjonering" ikke videreføres fra dagens forskrift. DSB mener at "organisering, bemanning og utrustning" er mer treffende og forståelig opp mot hva det er forskriften skal regulere. DSB mener også at nødmeldesentralen bør inn som del av navnet på forskriften. Det ligger i forslaget en anbefaling om at forskriften skal få en offisiell korttittel – brann- og redningsvesenforskriften.

Forslag til revidert forskrift er bygget opp på en litt annen måte enn dagens forskrift. Etter kapittelet om innledende bestemmelser kommer et kapittel om analyser, planer og ledelse. DSB har valgt å sette disse kravene innledningsvis, fordi ønsket er at analyse- og plankrav i enda større grad enn i dag skal bevisstgjøre kommunen/brann- og redningsvesenet om risikoer og utfordringer innenfor eget ansvarsområde, og at resultatet av analysene og planene skal danne et godt grunnlag og utgangspunkt for hvordan brann- og redningsvesenet skal organiseres, bemannes og utrustes.

I kapittel 3 i forslaget er kravene som gjelder beredskapen samlet. Det fremstår som mer leservennlig å ha disse bestemmelsene samlet, i motsetning til i dagens forskrift hvor kravene er fordelt i flere kapitler om organisering, dimensjonering og utrustning.

Tidskravene og kravet til utkalling av nærmeste ressurs har fått et eget kapittel. Som det fremgår nedenfor er det innført nye begrep om tidskrav, og kravet om utkalling av nærmeste ressurs har sammenheng med tidskravet. Dette er viktige krav for beredskapen som bør synliggjøres i et eget kapittel.

En endring fra dagens forskrift er at kravene til øvelser og evaluering har fått et eget kapittel. DSB ser det som hensiktsmessig å ha disse bestemmelsene i et eget kapittel for å skille disse fra kvalifikasjonskravene, som vil ha en nær tilknytning til ny fagskole.

Nødnett har fått et eget kapittel, og kravene til nødmeldesentralene er samlet i et eget kapittel.

Kapittelet 8 om opplæring og kompetanse er innholdsmessig uendret fra kravene i gjeldende forskrift 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen kapittel 7, med unntak av § 37.

3.4. BEGREPSBRUK

I forslaget til forskrift er det forsøkt å forenkle begrepsbruken ved å bruke mer alminnelige kjente begreper. Det er likevel slik at flere begreper har fått et innhold over tid som det er viktig å ta hensyn til når innholdet i kravene bestemmes. Dette skal være ivaretatt både gjennom omfattende deltakelse i forskriftsarbeidet av personer fra brann- og redningsvesenet og kontakten med andre som har særlig fokus på begreper og begrepsbruk, herunder Kollegiet for brannfaglig terminologi.

Den nærmere forståelsen av bestemmelsene i forslaget til forskrift og begrepene som er benyttet, vil bli gitt nedenfor i merknadene til hver bestemmelse.

3.5. ANALYSER/PLANER OG MINIMUMSKRAV TIL ORGANISERING, BEMANNING OG UTRUSTNING

De fleste grunnkrav er videreført i forslaget til ny forskrift. DSB har likevel et ønske om å åpne for noe mer fleksibilitet, slik at analyser og planer i større grad kan være førende for organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesenene og nødmeldesentralene. Formålet er også å skape økt bevissthet om viktigheten av grundige analyser og planer som grunnlag for organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesenet og øke kvaliteten på dette grunnlaget.

DSB har valgt en tilnærming som avviker noe fra en tradisjonell tilnærming til beredskapsplanlegging der beredskapen planlegges direkte basert på en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). I DSBs forslag skilles det tydeligere mellom ROS-analysen, som kartlegger risikoen og sårbarheten i ansvarsområdet og en supplerende forebyggendeanalyse og en beredskapsanalyse, som skal angi hvordan man skal håndtere det som skjer og med hvilke ressurser. Tanken bak dette har vært å gjøre arbeidet med grunnlaget for organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesenet mer pedagogisk, og ikke minst tydeliggjøre hvilke steg som bør være med i dette arbeidet. En slik tilnærming kan på den andre siden gi inntrykk av at kravene til analyser ser omfattende ut, men analysene kan gjøres enkle for små kommuner med mindre risiko og sårbarheter i sitt område.

3.6. LEDELSE AV BRANN- OG REDNINGSVESEN

I brann- og eksplosjonsvernloven er det åpnet for at to eller flere kommuner kan avtale å ha felles brann- og redningsvesen eller felles ledelse av brann- og redningsvesenet. Noen kommuner kjøper i dag funksjonen brannsjef fra nabobrann- og redningsvesen uten å være i et vertskommunesamarbeid eller i et felles interkommunalt brann- og redningsvesen. Det samme gjelder også leder forebyggende og leder beredskap, men det er vanligere på forebyggendeområdet enn på beredskapsområdet.

I 2019 var det 94 brannsjefer i heltidsstilling og 109 brannsjefer i deltidsstilling. Siden 2016 har det vært en svak nedgang i antall deltidsbrannsjefer og en svak økning i antall heltidsbrannsjefer. De fleste brann- og redningsvesen er fortsatt små og det er stor variasjon i størrelse. De 81 minste brann- og redningsvesene har alle under 2 årsverk og de 18 største har mellom 53 og 443 årsverk.

Det følger av Meld. St. 10 (2016-17) *Risiko i et trygt samfunn Samfunnssikkerhet* på side 42, at regjeringen mener det er behov for færre og større brann- og redningsvesen. Større enheter som legger til rette for ledelse på heltid, vil gi bedre muligheter til å utvikle lederrollen. Større brann- og redningsvesen gir også mulighet til å etablere fag- og kompetansemiljøer med bred erfaring

og kunnskap innenfor forebygging, håndtering av hendelser og samvirke med andre aktører. Dette er spesielt viktig ved håndtering av store og komplekse hendelser. DSB ser en positiv utvikling de siste årene i retning av større brann- og redningsvesen og noe mer faglig samarbeid. I arbeidet med ny forskrift vurderte DSB et krav om ledelse på heltid for leder for brann- og redningsvesenet og lederfunksjoner innen forebygging og beredskap for alle brann- og redningsvesen. I den statlige styringen av kommunene er det imidlertid et ønske om å la kommunene selv finne fram til hensiktsmessige løsninger, uten at dette skal fremgå som et krav i forskrift.

I forskriftsforslaget videreføres derfor gjeldende krav til at brann- og redningsvesenet som et minimum skal ledes av tre kvalifiserte personer i hele stillinger der brann- og redningsvesenets ansvarsområde dekker mer enn 20 000 innbyggere. Det skal fortsatt være én leder av brann- og redningsvesenet, én leder av det forebyggende arbeidet og én leder av beredskapsarbeidet. I brann- og redningsvesenets ansvarsområde med færre enn 20 000 innbyggere er det fortsatt mulig med deltidsledelse.

Nytt i forskriftsforslaget er at det er inntatt funksjonskrav til leder av brann- og redningsvesenet. Dette skal bidra til å tydeliggjøre lederens ansvar og ivareta systematisk styring av brann- og redningsvesenets oppgaver. Å stille funksjonskrav er et virkemiddel for å tydeliggjøre hvilke oppgaver en leder av brann- og redningsvesenet må ivareta, og legge til rette for kommunal styring av brann- og redningsvesenet. Funksjonskravene er av overordnet karakter og er ment å dekke de sentrale oppgavene innenfor planlegging av forebyggende brannvern og beredskapsarbeidet, gjennomføring av analyser, faglig forsvarlig ledelse av innsats med mer. Oppramsingen av funksjonskravene er ikke uttømmende, i tillegg til at formuleringen vil ivarta en fremtidig utvikling. DSB anmoder høringsinstansene om innspill på hvorvidt funksjonskravene er treffende og eventuelle forslag til endringer.

3.7. NØDMELDESENTRALENE

I forslaget til revidert forskrift er det gjort et overordnet grep knyttet til pliktene til nødmeldesentralene. I gjeldende forskrift hviler nødmeldesentralens plikter på en forsvarlighetsstandard som fremkommer i § 4-5 andre ledd. I stedet for å videreføre forsvarlighetsstandarden er det nå foreslått å detaljere pliktene til nødmeldesentralene i større grad, og samle disse i et eget kapittel 7. Pliktene som er foreslått i kapittel 7 om nødmeldesentralen er plikter som nødmeldesentralene stort sett har i dag, men som nå fremkommer tydelig.

Skillet mellom politiets operasjonssentraler og brann- og redningsvesenets nødmeldesentraler består blant annet i at operasjonssentralene har andre oppgaver og et annet ansvar knyttet til det å lede og koordinere den samlede innsatsen på taktisk nivå i politidistriktet (Politiets beredskapssystem (PBS) del I, punkt 7.1). Det er ikke foreslått slike oppgaver eller ansvar for brann- og redningsvesenets nødmeldesentraler i kapittel 7. Nødmeldesentralenes primæroppgaver i utkastet til forskrift vil være de samme oppgavene som gjelder i dag.

Når det gjelder myndighetsforholdet mellom brann- og redningsvesenet og nødmeldesentralen vises det til brann- og eksplosjonsvernloven § 12 første ledd bokstav a og b, hvor det fremgår at leder av brannvesenet "har ledelsen av brannbekjempelsen" og "skadestedsledelsen ved andre akutte ulykkessituasjoner inntil ledelsen overtas av politiet". I dette ligger det at leder av brann- og redningsvesenet bestemmer. Myndighetsforholdet mellom leder av brann- og redningsvesenet og nødmeldesentralen er med andre ord videreført i forslaget til forskrift.

3.8. KRAV SOM IKKE ER FORESLÅTT VIDEREFØRT FRA GJELDENDE FORSKRIFT

Flere av bestemmelsene i gjeldende forskrift er i forslaget til ny forskrift omformulert og/eller satt sammen med andre bestemmelser eller plassert andre steder i forslaget. Dette vil bli synliggjort og beskrevet i merknadene til hver enkelt bestemmelse nedenfor i kapittel 3.10.

Følgende bestemmelser fra gjeldende forskrift er ikke videreført:

- § 2-5 tredje ledd om at brannvesenet skal organiseres med en forebyggende avdeling og en beredskapsavdeling. Brann- og redningsvesenet bør selv kunne bestemme sin avdelingsstruktur.
- § 4-2 Bistand – brann- og redningsvesenet vil gjennom arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen identifisere om og hvem det må inngås bistandsavtaler med.
- § 4-4 Utskriving – Dette er tilstrekkelig regulert i brann- og eksplosjonsvernloven § 17.
- § 4-5 andre ledd første punktum Mottak av nødmelding - Forsvarlighetskravet er erstattet med detaljerte krav til nødmeldesentralene i forslaget kapittel 6 og 7.
- § 4-9 Røyk og kjemikaliedykking – Bestemmelsen regulerer en av flere slokketeknikker som skal være dekket av forslagets generelle bestemmelser i kapittel 3 om beredskap. Personellets sikkerhet er regulert i HMS-regelverket.
- § 5-1 første ledd annet punktum Dimensjonering og lokalisering – Det absolutte kravet om 16 personer i samlet innsatsstyrke er foreslått moderert ved at dette kan fravikes med grunnlag i beredskapsanalysen. Se forslaget § 13.
- § 5-4 andre ledd Antall vaktlag – Etter 170 000 innbyggere er det foreslått i forslaget at antall vaktlag kan fravikes med grunnlag i risiko- og sårbarhetsanalysen, forebyggendeanalysen og beredskapsanalysen etter forslaget §§ 7, 8 og 9.
- § 6-2 Personlig vern – Bestemmelsen foreslås ikke videreført fordi dette skal være tilstrekkelig regulert i HMS-regelverket.
- § 6-3 Alarmerings- og sambandsutstyr – Første og andre ledd foreslås ikke videreført. Det følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 16 andre ledd at nødmeldesentralen skal "utrustes" slik at den til enhver tid fyller behovet for mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene og den som melder ulykken.

3.9. MERKNADER TIL DEN ENKELTE BESTEMMELSE

3.9.1. KAPITTEL 1 – INNLEDENDE BESTEMMELSER

Forskrift om organisering, bemanning og utrusting av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (dato) med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 9, § 10, § 11, § 12, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak fra Justis- og politidepartementet 1. september 2003 nr. 1161 og delegeringsvedtak fra Justis- og beredskapsdepartementet 1. juni 2015 nr. 580.

3.9.1.1. § 1 Formål og virkeområde

Forskriften

- a) stiller krav til kommunene om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentraler
- b) stiller krav til kommunene om hvilken kompetanse personell i brann- og redningsvesen og nødmeldesentraler skal ha
- c) skal bidra til å redusere sannsynligheten for brann og begrense konsekvensene av branner og andre ulykker.

🔍 Har du kommentar til § 1 Formål og virkeområde?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.1.2. § 2 Definisjoner

I denne forskriften menes med

- a) *tettsted*: Statisk sentralbyrås tettstedsdefinisjon og Statistisk sentralbyrås tabell over tettsteder
- b) *beredskapsstyrke*: det totale antall personell som inngår i brann- og redningsvesenets beredskap
- c) *innsatsstyrke*: personellet som utkalles til innsats ved branner, ulykker eller andre hendelser
- d) *risiko*: hvor sannsynlig det er at uønskede hendelser kan komme til å inntreffe, konsekvensene av disse og usikkerheten knyttet til disse vurderingene
- e) *trippelvarsling*: at de andre nødetatene varsles til samme hendelse, når det er behov for samtidig innsats fra flere nødetater.

🔍 Har du kommentar til § 2 Definisjoner?

E) Quatro-varsling ble diskutert tidligere, og synliggjør at det i mange tilfeller er behov for andre ressurser en brann, politi og helse (Redningshelikopter, redningsskøyte, alpine redningsgrupper, putebil fra vegvesenet, beredskapsansvarlig i kommune, vannverket, e-verket, etc.)

3.9.1.3. § 3 Rapportering

Brann- og redningsvesenet og nødmeldesentralen skal innen 1. februar hvert år rapportere til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om egen virksomhet foregående år.

Nødmeldesentralen skal overføre informasjon om brann- og redningsvesenene sine oppdrag automatisk til det nasjonale verktøyet for hendelsesrapportering. Overføringen skal skje umiddelbart etter at et oppdrag er opprettet og oppdateres frem til oppdraget er avsluttet på nødmeldesentralen.

Brann- og redningsvesenet skal rapportere alle hendelser til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjennom det nasjonale verktøyet for hendelsesrapportering.

Merknader:

Plikten til å gi en årlig melding om brannvernet er i gjeldende forskrift regulert i § 2-3. Denne rapporteringsplikten videreføres i forskriftsforslaget § 3 første ledd. Innholdsmessig er plikten tilpasset dagens praksis. Datoen for rapportering er endret for å rekke frister for videre rapportering til Statistisk sentralbyrå.

Bestemmelsen i andre ledd er ny, selv om dagens oppdragshåndteringsverktøy på nødmeldesentralene automatisk overfører informasjon om brann- og redningsvesenenes oppdrag til det nasjonale verktøyet for hendelsesrapportering. Utarbeidelse av statistikk vil med denne plikten bli ivare tatt uavhengig av hvem som har eierskapet til fremtidige oppdragshåndteringsverktøy.

Eksempler på informasjon om brann- og redningsvesenenes oppdrag som skal overføres er geografisk informasjon, tidsinformasjon, oppdragstype, informasjon om oppdraget og informasjon om brann- og redningsvesenenes ressurser og innsats.

Forskriftsforslaget tredje ledd omhandler rapportering gjennom det nasjonale verktøyet for hendelsesrapportering, kalt BRIS. Dette er en presisering av brann- og eksplosjonsvernloven § 10 tredje ledd. Hendelser det skal rapporteres på blir automatisk sendt i systemet fra nødmeldesentralen til det enkelte brann- og redningsvesen.

? Har du kommentar til § 3 Rapportering?

Målsettingen med dokumentasjonen bør fremgå.

3.9.1.4. § 4 Dokumentasjon

Kommunen skal dokumentere at kravene i forskriften §§ 5 til 19, §§ 21 til 22, §§ 24 til 28, og §§ 32 til 33 er oppfylt, og hvilke andre oppgaver kommunen har lagt til brann- og redningsvesenet, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 11 andre ledd.

Merknader:

Bestemmelsen er en endring av gjeldende § 2-4 første ledd der det fremgår at kommunen skal dokumentere at forskriftens krav til organisering, utrustning og bemanning oppfylles alene eller i samarbeid med annen kommune. I forslag til ny bestemmelse er det ramset opp hvilke konkrete bestemmelser som skal dokumenteres. Kravene til forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse (som er redegjort for nedenfor i §§ 8 og 9) er nye, men de er egentlig bare tydeliggjøring av gjeldende regelverk på området. Det blir altså tydeligere at disse analysene må synes i dokumentasjonen.

Oppfyllelsen av kravene i en rekke av de opplistede bestemmelsene kan kommunene sørge for at fremgår av beredskapsanalysen, og de vil dermed være dokumentert. Bestemmelsen må også sees i sammenheng med de enkelte bestemmelsene i forslaget, eksempelvis §§ 25 siste ledd og 26 hvor det ved øvelser og evalueringer etter hendelser i tillegg stilles nærmere krav om hva dokumentasjonen skal inneholde. Når det gjelder § 27 om kommunikasjon i Nødnett, så er dette et nytt krav som skal dokumenteres. Øvrige bestemmelser som skal dokumenteres er ikke nye krav da brann- og redningsvesenene dokumenterer disse per i dag i henhold til gjeldende forskrift og internkontrollforskriften § 5.

Har du kommentar til § 4 Dokumentasjon?

Kravene om forebyggende analyse og beredskapsanalyse kan kanskje oppleves strenge i små brannvesen. Vi vil anta det er lettere å få dette gjennomført i brannvesen som samarbeider om ulike oppgaver, deriblant slike analyser. MIB opplever at kravene om dokumentasjon er et argument for at flere brannvesen skal organisere seg som IKS.

3.9.1.5. § 5 Samarbeid

Brann- og redningsvesenet skal søke samarbeid med andre brann- og redningsvesen, politiet, helsetjenesten, Sivilforsvaret og andre samvirkeaktører med sikte på en best mulig tjeneste for innbyggerne.

Merknader:

Bestemmelsen om samarbeid er en sammenslåing av kravene i gjeldende forskrift §§ 2-1, 3-1 og 4-1. Andre relevante samvirkeaktører kan være statlige, kommunale, frivillige organisasjoner eller andre beredskapsaktører, eksempelvis Direktoratet for byggkvalitet, Riksantikvaren, Hovedredningssentralen, Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Forsvaret, Kystverket, Miljødirektoratet, Fylkesmannen, kommunen, Det lokale eltilsyn, NAKs flytjeneste, Redningsselskapet, industrivern etc.

Har du kommentar til § 5 Samarbeid?

Krav til også koordinering av planverk vil styrke samarbeidet.

3.9.2. KAPITTEL 2 – ANALYSER, PLANER OG LEDELSE

3.9.2.1. § 6 Grunnlag for organisering, bemanning og utrustning

Kommunen skal organisere, bemanne og utruste brann- og redningsvesenet på bakgrunn av en

- a) risiko- og sårbarhetsanalyse
- b) forebyggendeanalyse, og
- c) beredskapsanalyse.

Brann- og redningsvesenet skal sørge for at relevante aktører inviteres med i arbeidet med å utarbeide analysene.

Analysene skal oppdateres ved endringer i risiko og sårbarhet som kan få betydning for organiseringen, bemanningen og utrustningen av brann- og redningsvesenet. Analysene skal oppdateres minimum hvert fjerde år.

Merknader:

Bestemmelsen er delvis ny. Kravet til risiko- og sårbarhetsanalyse og sammenhengen med etablering og drift av brann- og redningsvesenet følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 9 andre ledd. Dette er ytterligere detaljert i gjeldende forskrift § 2-4 andre og fjerde ledd.

De tre analysene skal til sammen danne grunnlaget for å organisere, bemanne og utruste brann- og redningsvesenet.

I risiko- og sårbarhetsanalysen (ros-analysen) avdekkes hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvarsområdet gjennom å kartlegge risiko og sårbarheter. Ros-analysen gir svar på hva som kan gå galt og hvor det kan gå galt.

Hvordan den kartlagte risikoen skal håndteres, følges opp gjennom en forebyggendeanalyse og en beredskapsanalyse.

Kravene til analyser er foreslått innført for å få bedre kvalitet på ros-analysen i brann- og redningsvesenet, og for å få frem en bevisst sammenheng mellom uønskede hendelser og hvordan brann- og redningsvesenet er organisert, utrustet og bemannet på det forebyggende og beredskapsmessige området.

? Har du kommentar til § 6 Grunnlag for organisering, bemanning og utrustning?

Det står under pkt. 3.5 at analysene kan gjøres enkle for små kommuner. Det er ønskelig at det utarbeides eksempler og veiledere, da dette kan bidra til mer liket i hvordan brannvesen organiserer seg (for så vidt nevnt i 3.9.2.2 §7). MIB foreslår begrensninger i valg av metodikk når analyser gjennomføres.

Overlapper dette punktet med 3.9.1.4 §4 og 3.9.2.2 §7? Mulig å slå sammen for bedre lesbarhet og forståelse?

Det kan virke som hvert enkelt BV skal finne frem til sine mål og rammer, basert på en egen fortolkning av krav i lover, forskrifter og veiledninger. MIB ønsker klare føringer fra DSB om hva som er BV sine mål, og at juridiske betraktninger er utført sentralt i DSB. Ikke overlat dette til alle landets brannvesen, det skaper for store ulikheter. MIB innser at DSB har begrenset myndighet så lenge BV er et kommunalt ansvar, men det må da gå an å få mye tydeligere føringer.

Det nevnes at brann- og redningsvesenet skal sørge for at relevante aktører inviteres med i arbeidet med å utarbeide risiko- og sårbarhetsanalyse, forebyggende- og beredskapsanalyse. Tenkes det her på de samme aktører som er nevnt i §5?

-
-
-
-

3.9.2.2. § 7 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Brann- og redningsvesenet skal fastsette mål og rammer for egen organisering, bemanning og utrustning, og på bakgrunn av dette utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal kartlegge og vurdere sannsynligheten for og konsekvensen av uønskede hendelser. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal som et minimum omfatte

- a) risiko- og sårbarhet innenfor ansvarsområdet til brann- og redningsvesenet
- b) risiko og sårbarhet utenfor ansvarsområdet som kan ha betydning for brann- og redningsvesenet
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre, og

d) brann- og redningsvesenets evne til å opprettholde egen virksomhet når det utsettes for en uønsket hendelse, og evnen til å gjenoppta virksomheten etter at hendelsen har inntruffet.

Brann- og redningsvesenet skal samordne sin risiko- og sårbarhetsanalyse med kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse, jf. sivilbeskyttelsesloven § 14.

Merknader:

Bestemmelsen utfyller gjeldende forskrifts krav til ros-analyse i § 2-4. Kortfattede plikter følger av forslaget til ny forskrift, mens brann- og redningsvesenets ønske om hjelp til metode må følge av en veiledning eller lignende.

Identifisering av mål og rammer for organiseringen, utrustningen og bemanningen av forebyggende og beredskap i brann- og redningsvesenet, innebærer å ta utgangspunkt i krav som følger av lover og forskrifter, veiledninger og lignende og eventuelle egne krav eller ambisjoner som kommunen har til brann- og redningsvesenet. Identifiseringen av mål og rammer er nødvendig for å få en god ros-analyse.

Minimumskravene til ros-analysen er i tråd med forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2 som stiller krav til kommunen om en helhetlig (sektorovergripende) ros-analyse. Systematikken i det kommunale systemet er således gjenkjennelig, her bare på et sektornivå relatert til brann- og redningsvesenet.

Forskriftsforslagets plikt til ros-analyse i § 7 er overordnet og skal gi et grunnlag for organisering, bemanning og utrustning av hele brann- og redningsvesenet. Den skal ikke være så detaljert som kartleggingsplikten i forskrift om brannforebygging § 14, som kun har fokus på det forebyggende aspektet ved brannforebyggende arbeid.

Er det andre kriterier som risiko- og sårbarhetsanalysen som et minimum skal omfatte?

MIB foreslår begrensninger i valg av metodikk når analyser gjennomføres.

Har du andre kommentarer til § 7 Risiko- og sårbarhetsanalyse?

MIB foreslår begrensninger i valg av metodikk når analyser gjennomføres.

3.9.2.3. § 8 Forebyggendeanalyse og krav til bemanning

Brann- og redningsvesenet skal utarbeide en forebyggendeanalyse på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen etter forskriften § 7 og oppgavene i brann- og eksplosjonsvernloven § 11 og forskrifter gitt i medhold av denne. Forebyggendeanalysen skal identifisere hvilket personell og hvilken kompetanse som er nødvendig for å sikre et tilfredsstillende forebyggende arbeid.

Brann- og redningsvesenets brannforebyggende arbeid etter forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging skal utføres med minst 0,1 årsverk per 1 000 innbyggere i ansvarsområdet. I tillegg gjelder krav til leder for forebyggendearbeid, jf. forskriften § 11, og krav til bemanning ved feiing og tilsyn med fyringsanlegg etter forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging § 17.

Merknader:

Bestemmelsen om en forebyggendeanalyse er ny, men er egentlig bare en tydeliggjøring av gjeldende regelverk på området. Brann- og eksplosjonsvernloven § 9 andre ledd stiller krav til at

"[k]ommunen skal gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse slik at brannvesenet blir best mulig tilpasset de oppgaver det kan bli stilt overfor." Ros-analysen gir svar på hva som kan gå galt og hvor det kan gå galt, og kommunen er nødt til å gjøre vurderinger innenfor det som nå kalles forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse for å vite hvordan brann- og redningsvesenet skal tilpasses oppgavene det kan bli stilt overfor. Gjeldende forskrift § 2-4 fjerde ledd detaljerer sammenhengen noe ved å stille krav til ytterligere ressurser dersom kommunen etter kartlegging av risiko og sårbarhet avdekker forhold som ikke kan ivaretas av forskriftens minstekrav, særskilte forebyggende tiltak og samarbeidsavtaler mv. Gjeldende § 2-4 videreføres ikke, men vil være en del av analysene som nå kreves i forskriftsforslaget.

Hvordan kommunen skal utføre det brannforebyggende arbeidet følger av forskrift om brannforebygging §§ 14 til 20. Hvilken bemanning (personell og kompetanse) som er nødvendig for dette arbeidet følger av kravet til forebyggendeanalyse som foreslås i denne bestemmelsen. Bemanning for å utføre oppgaver av forebyggende art som ikke er brannrelatert, er tatt med ved å henvise til risiko- og sårbarhetsanalysen i § 7. I forebyggendeanalysen må brann- og redningsvesenet vurdere hva som vil være et "tilfredsstillende forebyggende arbeid" for å dekke oppgavene det skal bemannes for. Tilfredsstillende forebyggende arbeid skal bidra til å redusere risiko ved hjelp av forebyggende tiltak.

I bestemmelsens andre ledd oppstilles et minimumskrav til bemanningen som en nedre skranke for analysen i første ledd. Dette er en videreføring av gjeldende forskrift § 3-2, men det er inntatt noen detaljer i minimumskravene slik at bestemmelsen blir i tråd med praksis i tolkningen av gjeldende § 3-2. Detaljeringen med 0,1 årsverk per 1 000 innbyggere tydeliggjør at det også skal utføres forebyggende arbeid for kommuner med innbyggertall under 10 000, jf. dagens krav som er ett årsverk per 10 000 innbyggere.

Forskriftsforslagets plikt til forebyggendeanalyse i § 8 omhandler kun antall personell og kompetanse, mens forskrift om brannforebygging kapittel 4 omhandler hvordan kommunene på en systematisk måte skal arbeide for å reduseres risikoen for brann.

? Er det behov for minimumskrav til forebyggendeanalysen? Hvis ja, skrive forslag til minimumskrav.

Ja

MIB foreslår begrensninger i valg av metodikk når analyser gjennomføres.

? Kommer det tydelig frem at årsverk til leder av forebyggende arbeid kommer i tillegg til forebyggende personell?

Ja

? Er det forståelig at det er krav til forebyggende personell i alle landets kommuner, også der det er færre enn 1000 innbyggere?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

Har du kommentarer til § 8 Forebyggendeanalyse og krav til bemanning?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.2.4. § 9 Beredskapsanalyse

Brann- og redningsvesenet skal utarbeide en beredskapsanalyse på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen og forebyggendeanalysen, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beredskapsanalysen skal angi hvilke uønskede hendelser det skal etableres beredskap for, og vurderingene som ligger til grunn for organiseringen, utrustningen og bemanningen av brann- og redningsvesenet. Beredskapsanalysen skal identifisere hvilke ressurser som er nødvendig for å kunne håndtere hendelsene på en tilfredsstillende måte.

Vurderingen av antall personer i beredskapsstyrken, vaktberedskapen, antall vaktlag, og lokaliseringen av beredskapsstyrken, jf. forskriften §§ 13, 17, og 15 skal omfatte

- a) risikoen i ansvarsområdet
- b) kravet til utrykningstid
- c) oppmøtetiden for personellet som skal møte til førsteinnsats og videre innsats, og
- d) samarbeid med andre brann- og redningsvesen.

Merknader:

Bestemmelsen om en beredskapsanalyse er nytt i forskriftsforslaget, men i likhet med §§ 7 og 8 er kravet bare en tydeliggjøring av krav som følger av gjeldende regelverk på området. Bakgrunnen for kravet til beredskapsanalyse er at DSB erfarer at det er vanskelig å se sammenhengen mellom ros-analysen og organiseringen, bemanningen og utrustningen av brann- og redningsvesenet.

DSB har i arbeidet med kravene til beredskapsanalysen sett hen til metodikk fra Høgskulen på Vestlandet.

Beredskapsanalysen har som mål å håndtere restrisikoen når de forebyggende kravene er oppfylt. Beredskapsanalysen er en systematisk fremgangsmåte som har til hensikt å sikre at brann- og redningsvesenet skal håndtere utvalgte uønskede hendelser og trusler ved å stille konkrete krav til beredskapen.

Beredskapsanalysen har grovt sett som formål å:

1. Fastsette hvilken ambisjon kommunen skal ha for sin beredskap ved å angi hvilke uønskede hendelser det skal etableres beredskap for å kunne håndtere og så sette krav til respons og håndtering av de valgte hendelsene.
2. Identifisere hvilke ressurser (utstyr, personell, kompetanse o.l.) som er nødvendig for å kunne respondere tilfredsstillende og håndtere hendelsene slik man ønsker, jf. punkt. 1.

Bestemmelsens andre ledd fastsetter krav fra a) – d) som minimum må vurderes i beredskapsanalysen i forbindelse med antall personer i beredskapsstyrken, vaktberedskapen, antall vaktlag og lokalisering av brannstasjoner.

❓ **Er det andre kriterier som beredskapsanalysen som et minimum skal omfatte? Hvis ja, skriv forslag til minimumskrav.**

Ja

MIB foreslår begrensninger i valg av metodikk når analyser gjennomføres.

❓ **Har du kommentarer til § 9 Beredskapsanalyse?**

Skal beredskapsanalysen (som tilsynelatende kun omfatter beredskapsarbeid/oppdragshåndtering) bygge på forebyggende analysen? Det står at beredskapsanalysen skal håndtere restrisikoen når de forebyggende kravene er oppfylt. Men selv et utmerket og komplett forebyggende arbeid kan ikke omfatte alle human factors, og følgelig kan potensialet i en hendelse (og dermed restrisikoen) være omfattende. Men er sammenhengen mellom avdelingenes arbeidsoppgaver så stor? Det er vel ikke en sømløs overgang mellom beredskap og forebyggende, selv om vi ønsker å jobbe tett sammen? Her tror MIB at DSB ikke helt har kontakt med arbeidshverdagen i et brannvesen.

Igjen, her er det aktuelt med eksempler og veiledning fra DSB. Landets BV skal prinsipielt sett løse de samme oppdragene, og dermed kan en beredskapsanalyse ta utgangspunkt i et felles rammeverk.

En beredskapsanalyse kan være veldig detaljert, med beskrivelse av hvem som holder i hvilket utstyr. Men den kan også ha en mer overordnet tilnærming. Hva er mest riktig, jfr. DSBs målsetting?

Metodevalg ved beredskapsanalyse er vesentlig, og bør kommenteres.

3.9.2.5. § 10 Planverk for håndtering av hendelser

Risiko- og sårbarhetsanalysen, forebyggendeanalysen, og beredskapsanalysen, jf. forskriften §§ 7, 8 og 9, skal følges opp med nødvendig planverk for å sikre god håndtering av bestemte typer hendelser og viktige risikoobjekter. Brann- og redningsvesenet skal også følge opp analysene med en plan for å sikre at personellet har nødvendig kompetanse.

Planene skal iverksettes, evalueres og ved behov endres i henhold til erfaringer.

Merknader:

Bestemmelsen er ny i forskriftsforlaget. I bestemmelsen ligger krav til planverk som for eksempel beredskapsplan, objektplan, standard operasjonelle rutiner og lignende.

❓ **Dekker bestemmelsen om planverk alle nødvendige planer for brann- og redningsvesenet? Hvis nei, skriv hvilke i kommentarfeltet.**

Nei

Igjen, DSB må komme med et forslag til hvordan en beredskapsplan skal se ut. Det er meningsløst at alle brannvesen skal leie inn konsulenter for å lage det samme dokumentet. Ja, det vil være lokale forskjeller, men ikke så store at det ikke kan følge et felles rammeverk. Det er behov for at det utarbeides kompetanseplattformer for ansatte i brann og redningsvesen, basert på krav i lov og forskrift, utdanningskrav, funn i ROS- og beredskapsanalyser.

? Har du andre kommentarer til § 10 Planverk for håndtering av hendelser?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.2.6. § 11 Ledelse av brann- og redningsvesenet

Kommunen skal delegere myndighet til leder av brann- og redningsvesenet slik at oppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter ivaretas på en effektiv og sikker måte.

Kommunen skal sørge for at leder av brann- og redningsvesenet ivaretar systematisk styring av brann- og redningsvesenets oppgaver, som blant annet innebærer å:

- a) ha oversikt over lover og forskrifter som gjelder for brann- og redningsvesenet
- b) sørge for å gjennomføre og oppdatere risiko-, forebyggende- og beredskapsanalyser
- c) sørge for å gjennomføre forebyggende brannvern
- d) sørge for beredskap, herunder at innsatsstyrken er kompetent, utrustet og øvet
- e) sørge for faglig forsvarlig ledelse av innsats og brann- og redningsvesenets krisehåndtering
- f) sørge for at brann- og redningsvesenet bidrar i kommunens kriseledelse i tråd med kommunens beredskapsplan, jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt § 4
- g) bidra til samarbeid med øvrige nødetater og andre samvirkeaktører, og
- h) sørge for at relevante hendelser og øvelser evalueres og at læringspunkter implementeres i brann- og redningsvesenet.

Brann- og redningsvesenet skal som et minimum ledes av tre kvalifiserte personer i hele stillinger der brann- og redningsvesenets ansvarsområde dekker mer enn 20 000 innbyggere. Det skal være én leder av brann- og redningsvesenet, én leder av det forebyggende arbeidet og én leder av beredskapsarbeidet. I brann- og redningsvesenets ansvarsområde med færre enn 20 000 innbyggere kan det være ledelse i deltidsstillinger dersom ledelsen ivaretar systematisk styring av brann- og redningsvesenet, jf. andre ledd.

Lederen av brann- og redningsvesenet skal ha en stedfortreder.

Merknader:

Bestemmelsen er delvis ny. I forslagetets første ledd er det foreslått å videreføre innholdet i delegeringsbestemmelsen i gjeldende § 2-2. I forslagetets andre ledd er det inntatt en presisering av kravet til å ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven på en effektiv og sikker måte, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 9. Kommunen skal sørge for at lederen av

brann- og redningsvesenet ivaretar systematisk styring av brann- og redningsvesenets oppgaver. Funksjonskrav til lederen av brann- og redningsvesenet er inntatt i en liste fra a til h. Dette skal bidra til å tydeliggjøre lederens ansvar og hvilke oppgaver som må ivaretas, i tillegg til å legge til rette for kommunal styring av brann- og redningsvesenet. Funksjonskravene er av overordnet karakter og er ment å dekke de mest sentrale oppgavene, i tillegg til at formuleringene vil ivarta en fremtidig utvikling. Oppramsingen av funksjonskravene er ikke uttømmende, jf. ordene "blant annet".

I forslaget til bokstav a er det inntatt et krav til oversikt over lover og forskrifter som gjelder for brann- og redningsvesenet, da dette er grunnmuren som lederen bygger brann- og redningsvesenet på. En god forståelse av regelverket er avgjørende for at planlegging, håndtering og drift av brann- og redningsvesenet ivaretas på en forsvarlig måte. Regelverket angir også lederens handlingsrom.

I forslaget til bokstav b skal lederen sørge for å gjennomføre og oppdatere risiko-, forebyggende- og beredskapsanalyser. I likhet med regelverket er analysene også en del av grunnmuren som brann- og redningsvesenet bygges på. Forskriftens minimumskrav skal sikre innbyggerne et minstenivå av sikkerhet og beredskap mot brann og andre akutte ulykker uavhengig av geografi, men analysene skreddersyr tjenesten for brann- og redningsvesenets ansvarsområde.

I forslaget til bokstav c skal lederen sørge for å gjennomføre forebyggende brannvern. Dette innebærer å gjennomføre risikobasert brannforebyggende arbeid. Eksempelvis informasjons- og motivasjonstiltak i brann- og redningsvesenets ansvarsområde, herunder målrettet arbeid for å ivareta risikoutsatte grupper som har en særlig risiko for å omkomme eller bli skadet i brann. En annen viktig oppgave i det forebyggende arbeidet er å gjennomføre brannforebyggende tilsyn med nødvendig juridisk oppfølging når reaksjonsmidler skal tas i bruk.

I forslaget til bokstav d skal lederen sørge for beredskap, herunder at innsatsstyrken er kompetent, utrustet og øvet. Beredskap er et vidt begrep og et omfattende resultatkrav. Det stilles store krav til lederes planlegging og gjennomføring for å opprettholde en forsvarlig beredskap i brann- og redningsvesenets ansvarsområde. Eksempelvis har lederen et helhetlig ansvar gjennom å sørge for ressursstyring, etablere vaktordninger, rutiner for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, kompetanseplaner, innkjøps- og utstyrplaner med mer.

I forslaget til bokstav e skal lederen sørge for faglig forsvarlig ledelse av innsats og brann- og redningsvesenets krisehåndtering. Nødvendig planverk er en forutsetning og må være på plass for å utøve faglig forsvarlig innsats. Innsatsledelse krever blant annet god forståelse for og ferdigheter i hvordan brann- og redningsvesenets operative oppgaver organiseres og ledes. Under innsats skal brann- og redningsvesenet organiseres og ledes etter et nasjonalt enhetlig ledelsessystem for brann- og redningsvesenet. Videre innebærer innsatsledelse god situasjonsvurdering, beslutningstaking, kommunikasjon, samhandling og lagarbeid. Krisehåndtering er summen av tiltak som iverksettes når en krise har inntruffet, for å begrense skadene og bringe krisen til opphør.[7](#)

I forslaget til bokstav f skal leder sørge for at brann- og redningsvesenet bidrar i kommunens kriseledelse i tråd med kommunens beredskapsplan, jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt § 4. Kommunens beredskapsplan skal blant annet inneholde en plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter. I tillegg skal beredskapsplanen inneholde en ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser.

I forslaget til bokstav g skal lederen av brann- og redningsvesenet bidra til samarbeid med øvrige nødetater og andre samvirkeaktører, jf. forskriftsforslaget § 5. Samvirkeprinsippet er et av de

fire grunnleggende prinsippene som beredskapsarbeidet er bygget på. Hensikten er at etater, private og frivillige organisasjoner skal bruke sine ressurser og sin kompetanse slik at oppgavene totalt sett blir løst på best mulig måte. Redningstjeneste er også en viktig samvirkearena, jf. Organisasjonsplan for redningstjenesten 6. desember 2019.

I forslaget til bokstav h skal lederen av brann- og redningsvesenet sørge for at relevante hendelser og øvelser evalueres og at læringspunkter implementeres i brann- og redningsvesenet, jf. forskriftsforslaget § 25 *Øvelseskrav til brann- og redningsvesenet* og § 26 *Evaluering i brann- og redningsvesenet*. Brann- og redningsvesenets fagkunnskap er under kontinuerlig utvikling og erfaringslæring er et bidrag til denne.

I forslaget til tredje ledd videreføres gjeldende forskrift § 2-5 med krav til heltidsledelse i brann- og redningsvesenets ansvarsområde med mer enn 20 000 innbyggere. Dette gjelder for leder av brann- og redningsvesenet, leder av det forebyggende arbeidet og leder av beredskapsarbeidet. Gjeldende krav til at brann- og redningsvesenet skal organiseres med en forebyggende avdeling og en beredskapsavdeling er ikke foreslått videreført da brann- og redningsvesenet selv bør bestemme sin avdelingsstruktur.

I forslaget til tredje ledd er det også inntatt en presisering om at det i ansvarsområde med færre enn 20 000 innbyggere kan være ledelse i deltidsstillinger dersom ledelsen ivaretar systematisk styring av brann- og redningsvesenet, jf. andre ledd. Denne delen av bestemmelsen er ny, men er i tråd med tolkning av gjeldende § 2-5 og dagens praksis der hver av funksjonene beregnes proporsjonalt ut fra innbyggertallet. Det er likevel slik at leder av brann- og redningsvesenet må ha stor nok stillingsandel til å ivareta de lov- og forskriftspålagte oppgavene, hvilket er presisert med de nye funksjonskravene.

DSB foreslår at det kun stilles funksjonskrav til leder av brann- og redningsvesenet som har ansvar for å ivareta alle oppgavene i brann- og redningsvesenet. Lederne av brann- og redningsvesenene vil i ulik grad delegere videre ansvar og oppgaver til øvrig ledelse i brann- og redningsvesenet, i tråd med hvordan kommunene har valgt å organisere det enkelte brann- og redningsvesen. I mindre brann- og redningsvesen vil eksempelvis alle lederfunksjonene kunne ivaretas av én person, mens større brann- og redningsvesen vil kunne ha behov for flere ledere enn de tre som er nevnt i forskriftskravet. I tillegg til leder av brann- og redningsvesenet, leder av det forebyggende arbeidet og leder av beredskapsarbeidet, kan det være behov for øvingsleder, administrasjonssjef osv.

I forslaget til fjerde ledd videreføres kravet til at lederen av brann- og redningsvesenet skal ha en stedfortreder, jf. gjeldende § 2-5.

Har du kommentar til § 11 Ledelse av brann- og redningsvesenet?

Pkt. A), vil stille krav til tilgang på juridisk kompetanse for lederen av brannvesenet. Er dette realistisk i de minste kommunene og BV? Alternativt bør flere BV det samarbeide om slike oppgaver. Det bør også finnes veiledere som kan avhjelpe brannsjef for å ivareta slike oppgaver. PKT H) Ville det være riktig å trekke frem kollegastøtteordning som et lovfestet krav?

3.9.2.7. § 12 Ledelse under innsats

Brann- og redningsvesenet skal ha eller være omfattet av en overordnet vaktberedskap slik at myndigheten til lederen av brann- og redningsvesenet ivaretas under innsats. Overordnet vaktberedskap er særskilt kvalifisert personell i egen vaktordning.

Under innsats skal den overordnede ledelsen av brann- og redningsvesenet ivaretas av lederen av brann- og redningsvesenet eller noen som inngår i den overordnede vaktberedskapen. Utrykningslederen skal lede brann- og redningsvesenet under innsats dersom lederen av brann- og redningsvesenet eller de som inngår i overordnet vaktberedskap ikke er tilgjengelige.

Under innsats skal brann- og redningsvesenet organiseres og ledes etter et nasjonalt enhetlig ledelsessystem for brann- og redningsvesenet.

Brann- og redningsvesenet skal under og etter innsats gi informasjon til nødmeldesentralen slik at enhver innsats blir tilfredsstillende dokumentert, jf. forskriften § 31.

Merknader:

Alle brann- og redningsvesen skal være omfattet av en overordnet vaktberedskap som beskrevet i første ledd. Denne vaktberedskapen er det som i gjeldende forskrift § 5-6 er beskrevet som overordnet vakt.

Dagens krav til overordnet vakt inntreffer når kommunen eller brannvernregionen har tettsteder med mer enn 2 000 innbyggere. Dette innbyggertallet er fjernet i forslag til ny forskrift, da det er viktig at også små brann- og redningsvesen er dekket av en slik vaktberedskap. Store hendelser, eller flere samtidige hendelser, for eksempel utløst av ekstremvær kan skje hvor som helst, og krever overordnet ledelse med kompetanse og erfaring. Ethvert brann- og redningsvesen bør ha en lederstøtteordning i forbindelse med håndtering av store eller kompliserte hendelser.

I forskriftsarbeidet har det kommet innspill om at vaktberedskapen bør dekke en region med minst 10 000 innbyggere for å få tilstrekkelig erfaringsgrunnlag. En grense for innbyggertall er imidlertid ikke satt, fordi det er store variasjoner i Norge utfra geografi, antall hendelser og nærhet til innbyggere.

Lederen av brann- og redningsvesenet bør inngå i vaktberedskapen, men dette er ikke et absolutt krav da det legges til rette for at vaktberedskapen kan dekke flere brann- og redningsvesen.

Andre og fjerde ledd viderefører i stor grad dagens krav til overordnet innsatsledelse, jf. gjeldende forskrift § 4-10.

I tredje ledd er det inntatt et krav om å organisere og lede innsatser etter et nasjonalt enhetlig ledelsessystem (ELS). Behovet for et enhetlig ledelsessystem for å håndtere større, langvarige og/eller komplekse innsatser er godt dokumentert og begrunnet fra år 2000 og frem til 2011 da veileder om enhetlig ledelsessystem (ELS) ble publisert.

ELS brukes selv om det ikke er en stor hendelse. Alle hendelser skal håndteres etter samme gjenkjennbare modell, der organisasjonen utvides ved å sette inn mer ressurser etter hvert som kompleksiteten øker.

ELS gjør at alle brann- og redningsvesen har én modell å forholde seg til og jobber likt. Samarbeidet og samvirke vil bli enklere og bidra til en mer effektiv håndtering.

Plikten til å gi informasjon til nødmeldesentralen i bestemmelsens siste ledd må sees i sammenheng med nødmeldesentralens loggføringskrav i § 31. For å ivareta loggføringskravet i § 31 er nødmeldesentralen avhengig av at brann- og redningsvesenet under og etter innsats gir informasjon til nødmeldesentralen. En tilfredsstillende dokumentasjon av hendelser og innsatsene vil også komme brann- og redningsvesenet til gode når det gjelder etterprøvnbarhet. I tillegg vil en tilfredsstillende dokumentasjon av innsatsen være til hjelp ved evaluering og læring etter hendelser.

Har du kommentar til § 12 Ledelse under innsats?

Prinsipper for potensialbasert systematisk ledelse (F. eks. 7-trinnsmodellen o.l.) bør forskriftsfestes under ledelse av innsats, dersom ELS-prinsippene skal kunne benyttes. ELS kravet er fornuftig, men er det gjennomførbart? Det vil i prinsippet si at mange ansatte må på kurs. Er dette en lovfesting av ELS på linje med PLIVO? Da bør det presiseres nærmere hvem som trenger kurset, og hvor ofte det skal øves/oppfriskes.

Skal utrykningsleder lede arbeidet når IL Brann ikke er tilgjengelig, eller frem til IL Brann er fremme på skadested og bekrefter at han/hun overtar hendelsen. I praksis er det jo det siste som er aktuelt. «Ethvert brann- og redningsvesen bør ha en lederstøtteordning i forbindelse med håndtering av store eller kompliserte hendelser.» bør komme frem i forskriftsteksten, ikke bare under merknader.

Bra med IL Brann, uavhengig av størrelse på kommune

3.9.3. KAPITTEL 3 – BEREDSKAP

3.9.3.1. § 13 Beredskapsstyrken

Brann- og redningsvesenets beredskapsstyrke skal normalt bemannes med minst 16 personer, der minst fire skal være kvalifiserte som utrykningsledere. Antall personer i beredskapsstyrken kan økes eller reduseres med grunnlag i beredskapsanalysen, jf. forskriften § 9.

Brann- og redningsvesenets beredskapsstyrke skal lokaliseres med grunnlag i beredskapsanalysen, jf. forskriften § 9. Alle tettsteder skal være dekket av en beredskapsstyrke. Én beredskapsstyrke kan dekke flere tettsteder.

Merknader:

Grunnkravet om en beredskapsstyrke på minst 16 personer er videreført fra gjeldende forskrift § 5-1. Det nye i forslaget er at det er mulig å fravike dette antallet med grunnlag i beredskapsanalysen, men det er listet opp noen temaer som må inngå i vurderingene i beredskapsanalysen, jf. forskriften § 9 andre ledd.

Det kan eksempelvis være færre enn 16 personer dersom det er lite risiko i ansvarsområdet, beredskapsstyrken består av personer med høy sannsynlighet for oppmøte (ikke pendlere), det foreligger alarmeringsrutiner som sikrer at det kommer personell fra et annet brann- og redningsvesen og kravene til utrykningstid overholdes. Det må eksempelvis være flere enn 16 personer, dersom brann- og redningsvesenet trenger dette for å være sikret oppmøte av personell for første innsats og videre innsats der det er for langt til nærmeste nabobrannvesen.

Bestemmelsens andre ledd endrer utgangspunktet for lokalisering av beredskapsstyrken i forhold til dagens bestemmelse der beredskapen skal legges til et tettsted der slikt finnes, jf. gjeldende forskrift § 5-1

Praksis har vist at en strategisk plassering av en brannstasjon kan være ved en motorvei utenfor et tettsted fordi beredskapsstyrken eksempelvis skal dekke flere tettsteder eller viktig industri. Kravet til at beredskapsstyrken skal dekke tettsteder er nødvendig fordi statistikk viser at det er en nær sammenheng mellom antall innbyggere og antall hendelser. Plassering av beredskapsstyrken må inngå i beredskapsanalysen slik at det sikres en systematisk vurdering av blant annet utrykningstid, avstand til risikoobjekter eller risikoområder, rekruttering og oppmøtetid for personell.

? Har du kommentar til § 13 Beredskapsstyrken?

Mister brannvesen muligheten til å opprettholde minimumsbemanning i beredskapsstyrken? I helsevesenet er det ikke krav til minimumsbemanning mange steder, og det medfører uforutsigbarhet og mye ufaglært arbeidskraft på jobb.

3.9.3.2. § 14 Vaktlag

Et vaktlag skal bestå av minst én utrykningsleder og tre brannkonstabler.

Vaktlaget skal styrkes med ytterligere mannskap dersom det er forutsatt at beredskapen skal ivareta rømningsvei med høyderedskap etter krav i plan- og bygningsloven.

Vaktlaget skal styrkes med ytterligere mannskap dersom kommunen har vedtatt at tankbil kan erstatte tilrettelagt slokkevannsforsyning, jf. forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging § 21.

Merknader:

Bestemmelsen er en sammenslåing og justering av gjeldende forskrift §§ 5-2 og 5-5. Ytterligere mannskap er i noen tilfeller påkrevd for å betjene høyderedskap og/eller tankbil. Disse vil være en del av vaktlaget. Som følge av dette er begrepet "støttestyrke" fjernet. Krav til vaktberedskap for ytterligere mannskap til høyderedskap og/eller tankbil følger av forslag til ny forskrift § 17 sjette ledd.

Beredskapen for høyderedskap i andre ledd kan ivareta beredskapen for slokkevannsforsyning i tredje ledd dersom behovene for disse to (høyderedskap og tankbil) ikke inntreffer samtidig.

? Har du kommentar til § 14 Vaktlag?

Viser til §3.9.1.2, 2 B og C. Definisjonene på innsatsstyrke og beredskapsstyrke må benyttes også her.

Fra siste avsnitt merknad i 3.9.2.4. § 9 Beredskapsanalyse:

Bestemmelsens andre ledd fastsetter krav fra a) – d) som minimum må vurderes i beredskapsanalysen i forbindelse med antall personer i beredskapsstyrken, vaktberedskapen, antall vaktlag og lokalisering av brannstasjoner.

Hvorfor da definere at et vaktlag skal bestå av minst 4?

3.9.3.3. § 15 Antall vaktlag

I tettsteder med 3 000 til 50 000 innbyggere skal det være minst ett vaktlag.

I tettsteder med 50 000 til 100 000 innbyggere skal det være minst to vaktlag.

I tettsteder med over 100 000 innbyggere skal det være minst tre vaktlag.

Deretter skal beredskapen økes med ett vaktlag for hver 70 000 innbygger. Antall vaktlag etter 170 000 innbyggere kan fravikes med grunnlag i risiko- og sårbarhetsanalysen, forebyggendeanalysen og beredskapsanalysen, jf. forskriften §§ 7, 8 og 9.

Merknader:

Første, andre og tredje ledd der antall vaktlag knyttes til konkrete innbyggertall er en videreføring av gjeldende forskrift § 5-4. Kravet til et nytt vaktlag for hver 70 000 innbyggere videreføres som et grunnkrav, men dette kan fravikes med grunnlag i risiko- og sårbarhetsanalysen, forebyggendeanalysen og beredskapsanalysen. I analysene vil det være naturlig å se forebyggende tiltak og risiko i et større område sammen med ressurser som også kan være tilgjengelige fra nabobrannvesen.

Har du kommentar til § 15 Antall vaktlag?

Viser til §3.9.1.2, 2 B og C. Definisjonene på innsatsstyrke og beredskapsstyrke må benyttes også her.

3.9.3.4. § 16 Reservestyrker for skogbrann og andre hendelser

Dersom brann- og redningsvesenets egne beredskapsstyrker ikke har tilstrekkelige personellressurser til å håndtere innsatssituasjonene som kan inntreffe, skal brann- og redningsvesenet alene eller i samarbeid med andre brann- og redningsvesen sørge for å ha tilstrekkelige reservestyrker ved skogbrann og andre hendelser. Behovet for reservestyrker skal fremgå av beredskapsanalysen, jf. forskriften § 9. Reservestyrken skal øves for aktuelle oppgaver.

Merknader:

I gjeldende forskrift er det to bestemmelser om reservestyrker i henholdsvis §§ 4-3 og 4-12. Det foreslås at disse bestemmelsene slås sammen til én bestemmelse. Det vil være brann- og redningsvesenets beredskapsanalyse som skal identifisere hvilke reservestyrker som er nødvendig for å kunne respondere tilfredsstillende og for å kunne håndtere hendelser som fremkommer i risiko- og sårbarhetsanalysen, og hvor det forventes innsats fra brann- og redningsvesenet. Kravet til reservestyrker må sees i sammenheng med blant annet brann- og eksplosjonsvernloven § 15 første ledd, hvor det fremgår at kommunene har en plikt til å samarbeide om lokale og regionale løsninger med sikte på en best mulig utnyttelse av samlede ressurser.

Noe av bakgrunnen for at det foreslås å videreføre et krav til reservestyrker er at DSB og Skogbrannutvalget mener at det fortsatt er et behov for en slik bestemmelse, blant annet som følge av erfaringene fra Frolandsbrannen i 2008 og de mange samtidige skogbrannene sommeren 2018, hvor fullt ressurspådrag i en tidlig fase var ett av punktene som ble fremhevet.

Har du kommentar til § 16 Reservestyrke for skogbrann og andre hendelser?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.3.5. § 17 Vaktberedskap

Brann- og redningsvesenets beredskapsstyrke skal være organisert i en vaktberedskap ut fra antall innbyggere i det største tettstedet i ansvarsområdet.

I tettsteder med inntil 3 000 innbyggere skal beredskapen som et minimum organiseres av deltidspersonell uten kontinuerlig vaktberedskap. I perioder hvor det ikke kan forventes tilstrekkelig oppmøte ved hendelser skal det opprettes kontinuerlig vaktberedskap.

I tettsteder med 3 000 til 8 000 innbyggere skal beredskapen som et minimum være organisert i vaktlag bestående av deltidspersonell i kontinuerlig vaktberedskap.

I tettsteder med 8 000 til 20 000 innbyggere skal beredskapen som et minimum være organisert i vaktlag bestående av heltidspersonell med kontinuerlig vaktberedskap innenfor ordinær arbeidstid. Utenfor ordinær arbeidstid kan beredskapen organiseres i vaktlag bestående av deltidspersonell med kontinuerlig vaktberedskap, men hvor utrykningsleder har brannvern som hovedyrke.

I tettsteder med mer enn 20 000 innbyggere skal beredskapen være organisert i vaktlag bestående av heltidspersonell med kontinuerlig vaktberedskap.

Dersom det er krav til ytterligere mannskap etter forskriften § 14, skal personell for høyderedskap og tankbil ha samme vaktberedskap som vaktlaget for øvrig.

Brann- og redningsvesenet skal uavhengig av kravene i andre til femte ledd sikre innsats i hele ansvarsområdet, og ha tilstrekkelige beredskap etter risiko- og sårbarhetsanalysen, beredskapsanalysen og kravet til utrykningstid.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan etter søknad dispensere fra bestemmelsen når særlige grunner foreligger og tilstrekkelig grad av beredskap kan opprettholdes.

Merknader:

Kravene til innbyggertall for de ulike vaktordningene, jf. gjeldende forskrift § 5-3, videreføres i forslag til ny forskrift. Forskriftsforslagets § 17 sjette ledd er en videreføring og justering av gjeldende forskrift § 5-5.

Organiseringen av vaktberedskap som fremkommer av første og siste ledd er en presisering av gjeldende forskrift og dagens praksis. Ansvarsområdet vil være de kommunale eller interkommunale grensene for det enkelte brann- og redningsvesen.

Bestemmelsens siste ledd er en delvis videreføring av gjeldende forskrift § 8-2, og gir DSB en dispensasjonsadgang. Dagens dispensasjonsadgang gjelder samtlige bestemmelser, men videreføringen gjelder kun vaktberedskap da det her er absolutte krav knyttet til innbyggertall som kan slå uheldig ut fordi forskriften skal passe for svært ulike brann- og redningsvesen.

Har du kommentar til § 17 Vaktberedskap?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.3.6. § 18 Krav til midlertidig forhøyet beredskap ved særskilt risiko

Brann- og redningsvesenet skal innføre høyere beredskap i situasjoner hvor risikoen for brann og andre ulykker etter brann- og eksplosjonsvernloven § 11 første ledd bokstav f er vesentlig større enn normalt.

Merknader:

Bestemmelsen er en videreføring av gjeldende forskrift § 4-11, men med et forslag om å utvide bestemmelsens anvendelsesområde til også å omfatte vesentlig større risiko for "andre ulykker". Forslaget gir et bedre samsvar med brann- og redningsvesenets plikt etter brann- og eksplosjonsvernloven § 11 om å være innsatstyrke ved brann og ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyse.

Høyere beredskap kan eksempelvis være flere personell på jobb, sette personell i dreierende vaktordning, utplassere materiell og lignende.

Har du kommentar til § 18 Krav til midlertidig forhøyet beredskap ved særskilt risiko?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.3.7. § 19 Utstyr til bruk ved branner og andre ulykker

Brann- og redningsvesenet skal disponere egnet utstyr til å løse oppgavene som følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 11, risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen.

Brann- og redningsvesenet skal som et minimum ha egnet utstyr til slokke- og redningsinnsats ved branner, trafikkulykker og overflateredning ved ulykker i vann. Brann- og redningsvesenet kan inngå avtale med andre om bruk av slikt utstyr.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan gi pålegg om anskaffelse av nødvendig utstyr til bruk ved branner og andre ulykker.

Merknader:

Bestemmelsens første ledd er i stor grad en videreføring av gjeldende forskrift § 6-1. Brann- og redningsvesenets utstyrbehov vil alltid henge sammen med risiko og sårbarhet som finnes i innsatsområdet der det forventes en innsats fra brann- og redningsvesenet.

Det fremgår av bestemmelsens andre ledd at brann- og redningsvesenet som et minimum må ha egnet utstyr til slokke- og redningsinnsats ved branner, trafikkulykker og overflateredning ved ulykker i vann. Utover disse minimumskravene er det behovene som fremkommer gjennom risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen som avgjør omfang og type av utstyr som brann- og redningsvesenet må disponere.

At brann- og redningsvesenet må ha egnet utstyr til overflateredning ved ulykker i vann er nytt i forslaget. Det vises til DSBs rapport "Redningsdykkerberedskap" fra juni 2016 med en beskrivelse av overflateredning, vanlige prosedyrer for dette og nødvendig utstyr.

Overflateredning er ett av de fire kompetanseområdene som styringsgruppen til Det store brannløftet (Brannløftet)[8](#) har satset på.[9](#) Brannløftet har hatt et mål om å utruste brann- og redningsvesen som har søkt om det med overflateredningsutstyr, og samtidig lære opp instruktører innenfor politidistriktene som får ansvar for å lære opp lokale instruktører. Informasjon fra Brannløftet viser at 186 kommuner er tildelt overflateredning "grunnpakke", og

58 kommuner er tildelt overflateredning "tilleggspakke". Brannløftet har med dette bidratt til at svært mange brann- og redningsvesenene i Norge allerede er dekket med utstyr og opplæring innenfor overflateredning. Den totale dekningen for landet er sannsynligvis enda høyere da det er grunn til å tro at noen brann- og redningsvesen ikke har søkt Brannløftet om utstyr da de allerede har dette.

Bestemmelsens krav til at brann- og redningsvesenet skal ha egnet utstyr til overflateredning ved ulykker i vann er et minimumskrav. Det vil være risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen som vil angi eventuelt behov for beredskap og utstyr utover minimumskravene, herunder et krav til redningsdykkertjeneste.

Bestemmelsens siste ledd er i stor grad en videreføring av gjeldende forskrift § 6-5. Virkeområdet for dagens bestemmelse er "akutt forurensning og andre ulykker". I forslaget er dette endret til "utstyr til bruk ved branner og andre ulykker". Forslaget gir et bedre samsvar med brann- og redningsvesenets plikt etter brann- og eksplosjonsvernloven § 11 om å være innsatsstyrke ved brann, og ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyse.

Et krav til nødvendig beredskapsutstyr mot mindre tilfeller av akutt forurensning er ivaretatt gjennom kravet til beredskapsanalyse i ny § 18A-5 i forurensningsforskriften¹⁰

Bestemmelsen gir DSB myndighet til å pålegge en kommune å anskaffe nødvendig utstyr, dersom en kommune ikke har anskaffet nødvendig utstyr på bakgrunn av relevante analyser og/eller på bakgrunn av minimumskravene i forskriften.

? Har du kommentar til § 19 Utstyr til bruk ved branner og andre ulykker?

Bytte ut «*overflateredning*» med «*vannredning*»

Det henvises til at Brannløftet har utrustet BV med materiell og kompetanse. Brannløftet er ute av denne satsningen nå, og det er ikke sannsynlig at alle BV har ressurser til å videreføre satsingen i samme skala videre. MIB tror det er skummelt å forskriftsfeste denne aktiviteten på bakgrunn av et tidsavgrenset prosjekt.

3.9.4. KAPITTEL 4 – TIDSKRAV OG UTKALLING AV NÆRMESTE RESSURS

3.9.4.1. § 20 Responstid

Responstid er tiden det tar fra nødmeldesentralen besvarer en melding om en hendelse til brann- og redningsvesenet er på hendelsesstedet. Responstiden skal være så kort som mulig, jf. forskriften §§ 21 og 22, innenfor brann- og redningsvesenets ansvarsområde.

Merknader:

Bestemmelsen er delvis ny. Det foreslås et responstidskrav som innebærer at den totale tidsbruken fra nødmeldesentralen besvarer en melding om en hendelse og til brann- og redningsvesenet er på hendelsesstedet, skal være så kort som mulig. I gjeldende forskrift er det et tidskrav fra innsatsstyrken er alarmert og til den er i arbeid på skadestedet, jf. §§ 4-8, jf. 1-4. Ved å fastsette et tidskrav fra innringer får kontakt med nødmeldesentralen og til brann- og redningsvesenet er fremme på hendelsesstedet, vil det kunne sikres og måles at den nødstilte får raskest mulig hjelp.

Det foreslås ikke å medregne svartiden i kravet til responstid. Svartiden regnes som tiden det tar fra telefonen begynner å ringe på nødmeldesentralen og til operatør svarer. Bakgrunnen for at det ikke foreslås å inkludere svartiden i responstiden er at det med dagens kontrollromsløsninger ikke er mulig å kontrollere hvorvidt et eventuelt krav om svartid oppfylles på en god og effektiv måte.

Da brann- og redningsvesenet og nødmeldesentralene er separate juridiske enheter flere steder, er det hensiktsmessig at det stilles separate tidskrav til henholdsvis nødmeldesentralen og brann- og redningsvesenet. Derfor er det ønskelig å benytte både begrepet "responstid" og "alarmbehandlingstid", jf. bestemmelsen under. Bakgrunnen er at brann- og redningsvesenet og nødmeldesentralen skal kunne måle egen organisasjons etterlevelse av tidskravet. RISE Fire Research har også anbefalt at kravet til maksimum tidsbruk for henholdsvis nødmeldesentralen og brann- og redningsvesenet bør behandles separat.[11](#)

På bakgrunn av dette er det foreslått at responstiden skal "være så kort som mulig". Kravet til "så kort som mulig" må sees i sammenheng med nødmeldesentralens krav til alarmbehandlingstid, og brann- og redningsvesenets krav til utrykningstid.

Innføringen av et krav til responstid er i tråd med et ønske om å harmonisere begrepsbruken mellom nødetatene, men tidskravet er ulikt. Politidirektoratet innførte krav til responstid for politiet i 2015.[12](#) Politiet definerer responstid som tiden det tar fra politiet mottar melding om en hendelse til første politienhet er på stedet. For helse fremkommer det i NOU 2015: 17, et forslag om at responstidskrav for de ulike tjenestene inngår i et helhetlig kvalitetsindikatorsett, ikke som et krav i forskrift.

Har du kommentar til § 20 Responstid?

Betyr dette at det ikke er et bestemt tidskrav (f. eks 1 minutt) for at utrykningsenheter skal være på vei til hendelse?

3.9.4.2. § 21 Alarmbehandlingstid

Alarmbehandlingstiden er tiden det tar fra nødmeldesentralen besvarer en melding om en hendelse til innsatsstyrken er alarmert. Alarmbehandlingstiden skal normalt ikke overstige 90 sekunder.

Merknader:

Bestemmelsen er ny. Det foreslås et krav til at alarmbehandlingstiden på nødmeldesentralen normalt ikke skal overstige 90 sekunder. Forslaget innebærer altså ikke et absolutt tidskrav. Bakgrunnen for dette er at et absolutt tidskrav kan bidra til en dårligere intervjuhåndtering på nødmeldesentralene og flere unødige utrykninger. I tillegg er det forhold ved enkelte nødmeldinger som ikke kan lastes operatøren. Eksempler kan være språkproblemer, stress hos innringer, ukjent adresse osv. Verken AMK-sentralene eller politiets operasjonssentraler har et absolutt tidskrav, og dette anbefales heller ikke for nødmeldesentralene til brann- og redningsvesenet.

I forslaget til forskrift er det et ønske om et tydeligere tidskrav til nødmeldesentralen enn etter gjeldende forskrift, men som samtidig kan ta høyde for ulikheten og kompleksiteten i nødmeldingene. Et krav om 90 sekunders normalbehandlingstid for nødmeldinger vil kunne virke motiverende for nødmeldesentralene, og kan være med på å bidra til raskere hjelp til nødstilte. Kravet vil også fungere som et ytelseskrav som nødmeldesentralene kan evaluere mot.

Alarmbehandlingstiden er foreslått satt til 90 sekunder blant annet fordi flertallet av 110-sentralene bruker 90 sekunder som et måltall for alarmbehandlingstid allerede. Dette fremgår av en spørreundersøkelse som 110-sentralene besvarte for DSB i forbindelse med arbeidet med ny brann- og redningsvesenforskrift. I tillegg viser DSBs analyser av BRIS-data for 2020 at mediantiden for alarmbehandling for hendelser med branner og ulykker i 2020 er på 86 sekunder. Alarmbehandlingstiden for 53 % av hendelsene med branner og ulykker i 2020 var med dette på under 90 sekunder.

7 Har du kommentar til § 21 Alarmbehandlingstid?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.4.3. § 22 Utrykningstid til brann

Utrykningstiden til brann er tiden det tar fra innsatsstyrken er alarmert til første innsatsstyrke er på hendelsesstedet.

Utrykningstiden skal ikke overstige 10 minutter til brann i

- a) tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning
- b) sykehus, sykehjem og lignende institusjoner som krever assistert rømning
- c) områder med konsentrert og omfattende næringsdrift eller lignende.

Utrykningstiden til objekter og områder nevnt i andre ledd kan være lengre dersom det er installert automatisk slokkeanlegg, men utrykningstiden skal aldri overstige 20 minutter.

Utrykningstiden skal ikke overstige 20 minutter til brann i tettsteder.

Utrykningstiden bør ikke overstige 30 minutter til brann utenfor tettsteder.

Merknader:

Det foreslås et krav til utrykningstid som i stor grad er en videreføring av gjeldende bestemmelse om innsatstid i § 4-8. Tidskravene på 10, 20 og 30 minutter er de samme som i gjeldende forskrift. I forslaget har man gått bort fra begrepet "innsatstid" da dette gir assosiasjoner til varigheten på selve innsatsen, og ikke til tiden brann- og redningsvesenet bruker på å komme frem til innsatsstedet. Utrykningstid er et mer presist begrep.

En endring i forslaget er at tidskravet til utrykningstiden avsluttes når brann- og redningsvesenet "er på hendelsesstedet", altså ankomsttidspunktet. Dagens bestemmelse har et tidskrav som avsluttes når brann- og redningsvesenet er "i arbeid" på skadestedet, jf. definisjonen av innsatstid i § 1-4. Erfaringen fra dagens forskriftskrav er at ordene "i arbeid" gir rom for tolkning, og at praksisen i brann- og redningsvesenet varierer på bakgrunn av dette. Noen brann- og redningsvesen praktiserer kravet som at ankomsttidspunktet er når man er "i arbeid", mens andre mener at slangeutlegget må være gjennomført og vannet påkoblet, for at man kan anses å være "i arbeid". Den ulike praktiseringen illustrerer behovet for en tydeligere regel. Ankomsttidspunktet er lettere å måle enn når brann- og redningsvesenet er "i arbeid". DSB legger til grunn at brann- og redningsvesenet begynner å arbeide så snart de kommer frem til hendelsesstedet. Å avslutte målingen for utrykningstiden med ankomsttidspunktet er også i overensstemmelse med hvordan det rapporteres til det nasjonale verktøyet for hendelsesrapportering (BRIS). En endring i kravet fra "i arbeid" til "er på hendelsesstedet" medfører at brann- og redningsvesen som i dag praktiserer tidskravet med slangeutlegg osv. (omtalt som "angrepstid") inkludert, vil få inntil ett minutt lengre tid med forslaget til

utrykningstid. Dette kan potensielt gi noen få endringer i brannstasjonsstrukturen, eksempelvis dersom det blir overlappende dekning i et grenseområde.

I dagens forskrift er det akseptert en lengre utrykningstid (fra 10 til 20 minutter) dersom "det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko." Det er foreslått en endring i dette i revidert bestemmelse. Det er nå spesifisert at det kun vil være der hvor det er installert automatiske slokkeanlegg at man kan få utvidet utrykningstid fra 10 til 20 minutter.

Er det riktig å utvide utrykningstiden kun der det er installert automatisk slokkeanlegg?

Nei

Det stilles spørsmål til om det er riktig å utvide utrykningstiden kun der det er installert automatisk slokkeanlegg? MIB stiller spørsmål til om dette bør vurderes i sammenheng med andre tiltak også?

Har du kommentar til § 22 Utrykningstid til brann?

Se over.

3.9.4.4. § 23 Krav til antall personer som deltar i håndtering av brann

Ved brann skal minst ett vaktlag være på hendelsesstedet innenfor kravene til utrykningstid i forskriften § 22.

Ved mindre branner med lav sannsynlighet for spredning, kan likevel første innsatsstyrke være færre personer enn i et fulltallig vaktlag. Ved slike hendelser kan brann- og redningsvesenet rykke ut med det antallet personer som anses hensiktsmessig og forsvarlig.

Merknader:

Bestemmelsen er ny. Et vaktlag må ikke være samlet til enhver tid. Dette følger også av gjeldende forskrift, men det er ikke veldig synlig eller tydelig. Forslag til ny bestemmelse tydeliggjør muligheten for utrykning med færre enn et komplett vaktlag. Formålet er å gi en bedre utnyttelse av personellet på vakt.

Ved brann innenfor tidskravene i forskriften § 22 må brann- og redningsvesenet stille med et komplett vaktlag. Ressurspådrag med ytterligere mannskaper, tiden det tar før de kommer osv. i forbindelse med håndtering av en større brann eller ulykke skal fremkomme av beredskapsanalysen og gjenspeiles i organiseringen, bemanningen og utrustningen av brann- og redningsvesenet, jf. kravene til analyser.

Ved mindre branner med lav sannsynlighet for spredning kan første innsatsstyrke være færre enn et fullt vaktlag. Bestemmelsen vil gi en bedre utnyttelse av personellet på vakt da mange oppdrag er av en slik karakter at det ikke kreves et helt vaktlag for å løse det. Meldingene som kommer inn på nødmeldesentralen må risikovurderes opp mot hendelsens art.

Alarmorganiseringen vil da styre hvor mange av personellet som rykker ut. Utrykning med eksempelvis to personer skal være et supplement til dagens ordning. Dette innebærer ikke at vaktlaget skal kunne bestå av bare to personer. Det legges i likhet med dagens forskrift til grunn at vaktlaget (det vil si én utrykningsleder og tre brannkonstabler med eventuelt ytterligere

mannskap til høyderedskap og/eller tankbil, jf. forskriften § 14) skal kunne håndtere en liten brann eller ulykke.

En fleksibel bruk av de som er på vakt innebærer ikke et krav om at det må være to personer for å løse et oppdrag. Oppdragets art vil avgjøre om det eksempelvis er rett med én, to eller tre av innsatspersonellet for å løse oppdraget.

Bestemmelsen regulerer ikke noe om kjøretøy. Brann- og redningsvesenet står fritt til å vurdere hvilket kjøretøy som skal brukes. Lokale løsninger skal fremgå av beredskapsanalysen der vurderingene vil vise hvordan leder av brann- og redningsvesenet utnytter fleksibiliteten som ligger i forskriften.

Bakgrunnen for at bestemmelsen ikke regulerer ulykker er begrunnet i brann- og eksplosjonsvernloven § 11 første ledd bokstav f som legger til grunn at brann- og redningsvesenet skal være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker "der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko og sårbarhetsanalyse". Hvilke ulykker brann- og redningsvesenet forventes å håndtere, og hva som trengs for en tilfredsstillende håndtering av de valgte hendelsene, vil følge av analysene, jf. forskriften §§ 7 til 9.

Har du kommentar til § 23 Krav til antall personer som deltar i håndtering av brann?

Praktisk erfaring viser at færre innsatsmannskaper enn et fullt vaktlag kan gjøre god nytte i startfasen av en hendelse. Dermed kan forskriften definere at "*første enhet*" skal være på hendelsen innen tidskravet.

MIB ser for seg at flere brannvesen vil å problemer med å rekke frem innen 10 minutter med et fullt vaktlag. Forskriften bør si noe om at det i slike tilfeller vil være nødvendig for de særskilte brannobjektene å iverksette kompenserende tiltak (sprinkling etc.)

3.9.4.5. § 24 Utkalling av nærmeste ressurs

Nødmeldesentralen skal ved tidskritiske hendelser med fare for liv, helse, store miljømessige konsekvenser eller tap av store materielle verdier, utkalle nærmeste relevante ressurs uavhengig av brann- og redningsvesenets ansvarsområde.

Merknader:

Det foreslås et nytt krav om at nødmeldesentralen skal utkalle nærmeste relevante ressurs i tidskritiske hendelser med fare for liv, helse, store miljømessige konsekvenser eller tap av store materielle verdier. Bakgrunnen for å stille et uttrykkelig krav til dette er å sikre nødstilte hjelp fra den innsatsstyrken som har kortest utrykningstid uavhengig av kommunegrenser.

Nødmeldesentralene for brann er ansvarlige for alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt, jf. gjeldende forskrift § 4-6 og brann- og eksplosjonsvernloven § 16. Brann- og redningsvesenene plikter å samarbeide om beredskapsmessige oppgaver med sikte på best mulig utnyttelse av samlede ressurser, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 15. Samarbeid er ytterligere presisert i gjeldende forskrift §§ 2-1, 3-1 og 41. Veiledningen til forskriften §§ 4-6 og 4-1 presiserer at det må foreligge avtaler mellom brann- og redningsvesen og nødmeldesentraler som gir sentralene fullmakter til å utalarmere nærmeste innsatsstyrke slik at nødstilte får hjelp fra den innsatsstyrke som har kortest innsatstid. Dette er også i tråd brann- og eksplosjonsvernloven § 1 som har formål å verne liv, helse, miljø materielle verdier mot brann

og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede hendelser.

? Har du kommentar til § 24 Utkalling av nærmeste ressurs?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.5. KAPITTEL 5 – ØVELSER OG EVALUERING

3.9.5.1. § 25 Øvelseskrav til brann- og redningsvesenet

Brann- og redningsvesenet skal utarbeide en årlig plan for øvelser på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen jf. forskriften §§ 7 og 9. Øvelsene skal variere i type og omfang slik at hendelsene som er bestemmende for brann- og redningsvesenets organisering, utrustning og bemanning blir øvd over tid.

Øvelsene skal bidra til at personellet blir kjent med og øvet i beredskapsorganiseringen og bruken av utstyret, slik at personellet får nødvendig kompetanse til å utføre sine oppgaver og funksjoner.

Brann- og redningsvesenet skal sørge for at personellet deltar i fellesøvelser med øvrige nødetater og andre samvirkeaktører.

Alle øvelsene skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal omfatte hvorfor, hva og hvordan det ble øvd, hvem som deltok, evaluering og hvordan eventuelle læringspunkter skal følges opp i brann- og redningsvesenet.

Merknader:

Det foreslås å detaljere øvelseskravet i større grad enn i gjeldende forskrift. Brann- og redningsvesenet må være forberedt på å håndtere branner og andre akutte ulykker, ofte i samvirke med andre beredskapsaktører. For at brann- og redningsvesenet skal ivareta sitt ansvar best mulig og utvikle en god rolleforståelse, må det gjennomføres realistiske øvelser. Øvelser styrker håndteringsevnen.

Som et ledd i å styrke samvirket er det foreslått en plikt for brann- og redningsvesenet til å sørge for at personellet gjennomfører fellesøvelser med øvrige nødetater og andre samvirkeaktører. Plikten vil være med på å sikre at fellesøvelser blir prioritert. For en beskrivelse av hvilke samvirkeaktører det kan være aktuelt å ha fellesøvelser med vises det til Politiets beredskapssystem del I (PBS) kapittel 5. Bakgrunnen for dette er at en god krisehåndtering forutsetter at ulike etater samvirker godt og løser oppgaver i fellesskap, tross ulikheter i organisering, faglig tilnærming, ansvar og ulikheter i kultur. Den viktigste forutsetningen for å lykkes er at aktørene har god kunnskap om hverandres roller, ansvar og kapasiteter. For at innsatspersonell fra politi, brann- og redningsvesenet og helsetjenesten skal kunne samhandle i tråd med eksempelvis prosedyren for pågående livstruende vold (PLIVO), kreves det innsats innenfor opplæring, samtrening og felles øvelser.

I forslaget tydeliggjøres dokumentasjonskravet til øvelsene. Erfaringene fra DSBs tilsyn med både store og små brann- og redningsvesen er at det er mange som har avvik på dokumentasjon av øvelser, herunder mål, gjennomføring og evaluering av øvelser. Å tydeliggjøre dokumentasjonskravet synes som et riktig tiltak for å løse disse utfordringene.

I forslaget til ny øvelsesbestemmelse følger det at øvelsene skal bidra til at personellet får nødvendig kompetanse til å fylle sine funksjoner. I dette ligger at også ledelsesnivået i brann- og redningsvesenet må øves. Lederøvelser har vært fraværende hos mange av brann- og redningsvesen som DSB har ført tilsyn med.

Har du kommentar til § 25 Øvelseskrav til brann- og redningsvesenet?

MIB støtter intensjonen om et tettere samarbeid mellom naturlige samarbeidsaktører.

Det stilles krav om øvelser med øvrige nødetater og samvirkeaktører. Vår erfaring er at dette er vanskelig da politi og helse er presset på tid og ressurser. Vi har ingen styringsmyndighet over personell fra andre aktører.

Igjen, DSB inviteres til å lage en mal for dokumentasjon av øvelser som ivaretar forskriftskravet. Så slipper alle ulikhetene de opplever på tilsyn.

3.9.5.2. § 26 Evaluering etter hendelser

Når kommunen evaluerer hendelser, skal det dokumenteres hvordan eventuelle læringspunkter skal følges opp i brann- og redningsvesenet.

Merknader:

Bestemmelsen er ny. Til forskjell fra forskriften § 25 fjerde ledd som stiller krav til dokumentasjon om læringspunkter etter *øvelser*, stiller denne bestemmelsen krav til dokumentasjon om læringspunkter etter *hendelser*. Ved den siste endringen i brann- og eksplosjonsvernloven 29. mai 2015 nr. 36, ble det tilføyet et krav i § 9 andre ledd andre punktum: "*Kommunen skal evaluere hendelser for å sikre kontinuerlig læring og forbedring av det forebyggende og beredskapsmessige arbeidet.*" Etter brann- og eksplosjonsvernloven § 10 første ledd skal kommunen dokumentere at denne plikten er oppfylt. I oppfølgingen av dette er det nå foreslått å forskriftsfeste at dokumentasjonen av evaluering etter hendelser også skal inneholde hvordan læringspunkter skal følges opp i brann- og redningsvesenet. Dette som et ledd i å sikre at oppfølgingen av læringspunkter etter hendelser blir prioritert.

Har du kommentar til § 26 Evaluering etter hendelser?

Igjen, DSB inviteres til å lage en mal for dokumentasjon av evaluering etter hendelser som ivaretar forskriftskravet. Så slipper vi uønskede ulikheter. Dette kan bidra til en felles kultur og forståelse på tvers av brannvesen.

Kollegastøtteordning eller tilsvarende må defineres også her.

Det bør komme tydeligere frem at evaluering av hendelser bør eller skal gjøres i et samarbeid mellom forebyggende og beredskapsavdelingen. Det står noe i brann- og eksplosjonsvernloven §9 om dette, men det kan tydeliggjøres i forskriften her.

3.9.6. KAPITTEL 6 – NØDNETT

3.9.6.1. § 27 Kommunikasjon i Nødnett

Kommunen skal sørge for at personell i vaktberedskap i brann- og redningsvesenet og på nødmeldesentralen er tilgjengelige for alarmering og utkalling i Nødnett. Personell i brann- og redningsvesenet og på nødmeldesentralen skal kommunisere med hverandre, andre brann- og redningsvesen og andre samvirkeaktører i Nødnett.

Kommunen skal sørge for at personell i brann- og redningsvesenet og på nødmeldesentralen følger gjeldende sambandsreglement for bruk av Nødnett.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan etter søknad dispensere fra bestemmelsens første ledd ved ekstraordinære dekningsutfordringer.

Merknader:

Bestemmelsens første ledd er en videreføring av gjeldende forskrift § 6-3 tredje ledd, men med en tydeliggjøring av at kommunikasjonen skal skje i Nødnett som en oppfølging av Stortingets vedtak om landsdekkende utbygging av Nødnett i Innst. 371 S (2010-2011), jf. Prop. 100 S (2010-2011). Personell i brann- og redningsberedskapen, er avhengig av radiokommunikasjon for å kunne gjennomføre en effektiv og sikker innsats i forbindelse med ulykker, kriser og andre hendelser. Nødnett gir nødetatene både mulighet til intern kommunikasjon, og fungerer som et samvirkenett hvor brann- og redningsvesenene kan dele tidskritisk informasjon seg imellom, med nødmeldesentralen og de øvrige nødetatene og andre innsatsressurser (eksempelvis Sivilforsvaret) i talegrupper. Nødnett styrker samfunnets sikkerhet og beredskap gjennom å effektivisere nødetatenes arbeid, ivareta kravet til avlyttingssikkerhet og bedre koordineringen mellom aktørene. En forskriftsfestet plikt for kommunene til å sørge for at personell i brann- og redningsberedskapen er *tilgjengelig for alarmering og utkalling i Nødnett*, og kan kommunisere med hverandre og med andre samvirkeaktører, tydeliggjør at det er Nødnett som skal benyttes som kommunikasjonsverktøy i beredskapssammenheng. Det vises i denne sammenheng til akuttmedisinforskriften [13](#) § 17, hvor det fremkommer en lignende plikt for personell i akuttmedisinsk beredskap. En felles plattform for alarmering og utkalling gjør det også enklere å realisere reserveløsninger sentralene imellom.

I forslaget oppstilles det en plikt for kommunen til å sørge for at personell i brann- og redningsvesenet og på nødmeldesentralen følger et sambandsreglement for brann- og redningsvesen og øvrige nødetater. Sambandsreglementet skal sikre entydige og enhetlige prosedyrer og rutiner for kommunikasjon ved intern og ekstern samhandling. Formålet med regelen er å sikre at sambandsreglementet følges. Sambandsreglementet for nødetatene består i dag av flere nivåer. Nivå 1 er "Felles sambandsreglement for nødetatene og andre beredskapsbrukere" utgitt av Politidirektoratet. Nivå 2 er et nasjonalt nivå for den enkelte etat. I tillegg benyttes regionale/lokale etatsvise beskrivelser eller prosedyrer flere steder. Ved å formulere kravet til å følge sambandsreglementene overordnet ivaretas en nødvendig fleksibilitet knyttet til at sambandsreglementene vil oppdateres og utvikles.

Plikten til å bruke Nødnett er begrunnet i viktige beredskapsmessige hensyn som gjennomføring av en effektiv og sikker innsats hvor liv og helse er truet. I bestemmelsens tredje ledd er det foreslått at DSB kan gi dispensasjon fra plikten til å bruke Nødnett ved ekstraordinære dekningsutfordringer. Dette kan for eksempel gjelde for vei- eller jernbanetunneler uten Nødnett, eller bygg som av helt spesielle årsaker ikke kan ha Nødnett installert. Alternative løsninger for nødkommunikasjon må da finnes for slike tilfeller.

Har du kommentar til § 27 Kommunikasjon i Nødnett?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.7. KAPITTEL 7 – NØDMELDESENTRALEN

3.9.7.1. § 28 Analyser og bemanning

Nødmeldesentralen skal ha en egen risiko- og sårbarhetsanalyse, beredskapsanalyse og nødvendig planverk tilsvarende kravene til brann- og redningsvesenet i forskriften §§ 7, 9 og 10. Organisering og bemanning av nødmeldesentralen skal besluttes på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen.

Bemanningen i operatørrommet på nødmeldesentralen skal ikke være mindre enn to operatører, hvorav én skal utøve vaktledelse.

Merknader:

Bestemmelsen er ny, selv om alle nødmeldesentralene tidligere var del av brann- og redningsvesenene og således omfattet av kravet til risiko- og sårbarhetsanalyse. Det foreslås her at nødmeldesentralene skal utarbeide en egen risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsanalyse. Innbyggertallet i en region vil ut fra statistikk og erfaring kunne si noe om omtrentlig oppdragsmengde per år for den enkelte sentral, men dette er ikke tilstrekkelig dokumentasjon til å organisere beredskapen. En fastsettelse av eksempelvis nødvendig bemanning må skje gjennom en risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsanalyse. En risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsanalyse vil gi informasjon om hvilke hendelser det kan forventes at nødmeldesentralen skal kunne håndtere, og vil være et godt grunnlag til å organisere beredskapen ut fra. Et krav til en egen beredskapsanalyse for nødmeldesentralene vil løfte kvaliteten på vurderingene som gjøres.

Risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen som skal si noe om nødvendig bemanning på nødmeldesentralene, men det foreslås likevel et minimumskrav til at bemanningen aldri kan være under en døgnkontinuerlig to-mannsbetjening. Kravet til to-mannsbetjeningen gjelder tilstedeværelse i "operatørrommet" på nødmeldesentralen.

Det foreslås videre et krav til funksjonen vaktleder på nødmeldesentralen. Som ute i brann- og redningsvesenet er det også viktig at man på nødmeldesentralen har en definert rolle som leder, som har det overordnede ansvaret både i normaldrift og ved innsatser. Det er behov for en funksjon som kan organisere, tilrettelegge, følge opp, evaluere, stå ansvarlig for gjennomføring av øvelser og ta nødvendige beslutninger. I de samlokaliserte sentralene for brann og politi vil behovet for funksjonen vaktleder bli enda mer fremtredende. Behovet for funksjonen vaktleder henger også sammen med at de fleste nye 110-regionene dekker større områder og har flere operatører på vakt.

Har du kommentar til § 28 Analyser og bemanning?

MIB foreslår begrensninger i valg av metodikk når analyser gjennomføres.

3.9.7.2. § 29 Alarmere og utkalle

Nødmeldesentralen skal alarmere og utkalle tilstrekkelig innsatsstyrke og personell i overordnet vaktberedskap, jf. forskriften § 12.

Merknader:

Bestemmelsen er en videreføring av gjeldende forskrift § 4-6. Dette er en av hovedoppgavene til nødmeldesentralen, og følger også av brann- og eksplosjonsvernloven § 16 andre ledd.

DSB har mottatt flere innspill om å forskriftsfeste en plikt til at nødmeldesentralene skal ha likt oppdragshåndteringsverktøy. DSB har vurdert dette, men funnet at det er for mange uavklarte problemstillinger knyttet til blant annet eierskap og finansiering til at forskriftsfesting er et riktig virkemiddel på det nåværende tidspunkt. For DSB er andre styringsmåter som eierskap og avtaler mer aktuelt å bruke per i dag. Det er likevel ikke utelukket at DSB kan komme tilbake til en eventuell forskriftsfesting av oppdragshåndteringsverktøy på et senere tidspunkt.

Har du kommentar til § 29 Alarmere og utkalle?

Det bør forskriftsfestes behov for at nødmeldesentralen kan "flåtestyre" innsatsstyrken i hht. lokalt planverk for distriktet/regionen. Nødmeldesentralen har en bedre oversikt over den til enhver tid tilgjengelige ressurs for oppdragshåndtering, noe nødvendigvis ikke den lokale IL Brann har.

3.9.7.3. § 30 Trippelvarsele

Ved behov for samtidig innsats fra flere nødetater skal nødmeldesentralen umiddelbart trippelvarsele, og bidra i oppfølgingen av hendelsen med nødvendig informasjonsdeling.

Merknader:

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen gir en utdypning av nødmeldesentralens samordningskrav som følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 16 andre ledd. Prinsippet om samordning er ved siden av fagkyndighetsprinsippet, ett av de to hovedprinsippene som den norske ordningen med etatsvise nødmeldesentraler er basert på. [141516](#)

I DSBs evaluering [17](#)

Har du kommentar til § 30 Trippelvarsele?

Quatro-varsling ble diskutert tidligere, og synliggjør at det i mange tilfeller er behov for andre ressurser en brann, politi og helse (Redningshelikopter, redningsskøyte, alpine redningsgrupper, putebil fra vegvesenet, beredskapsansvarlig i kommune, vannverket, e-verket, etc.) Se 3.9.1.2 paragraf 2 Definisjoner

3.9.7.4. § 31 Loggføre

Nødmeldesentralen skal loggføre kommunikasjon med innringer ved hjelp av lydopptak og hendelseslogg. Nødmeldesentralen skal loggføre viktig kommunikasjon med innsatsstyrken ved hjelp av lydopptak og hendelseslogg.

Nødmeldesentralen skal sørge for at loggføringen er av en slik kvalitet at den er egnet til å rekonstruere og evaluere hendelser.

Merknader:

En eksplisitt bestemmelse om loggføring er ny, men kravet har vært utledet av gjeldende forskrift § 4-5 andre ledd om forsvarlig mottak og registrering av nødmelding. Erfaringer fra hendelser som terrorangrepene 22. juli 2011, drapene på Valdresekspressen og vinterbrannene i Lærdal, Flatanger og Frøya, viser at kvaliteten på nødmeldesentralenes loggføring er svært viktig. Nødmeldesentralenes logger er samfunnets "vindu" til hendelser i ettertid, og spiller en sentral rolle i rekonstruksjon av hendelser, og i opplæring og erfaringsdeling. Plikten til loggføring som nå foreslås skal sikre at loggføringen til nødmeldesentralene er av en slik kvalitet at den er egnet til å oppfylle dette formålet. En uttrykkelig forskriftsfesting av plikten til loggføring vil være med på å legitimere plikten i større grad enn i dag. I spørreundersøkelsen som DSB gjennomførte hos nødmeldesentralene i forbindelse med forskriftsrevisjonen har flere av nødmeldesentralene vært åpne om at de har et forbedringspotensial på loggføring, og at kravene til loggføringen bør strammes til. Teknologien ligger også til rette for et slikt krav. Et krav til at loggføringen skal være av en slik kvalitet at den er egnet til å rekonstruere hendelsen vil gi nødmeldesentralene et viktig incentiv til å benytte mulighetene som teknologien gir. For AMK-sentralene er det også tatt inn en eksplisitt plikt til lydopptak til bruk for dokumentasjon og kvalitetssikring av egen virksomhet i akuttmedisinforskriften [18](#)

Det vises til forskriften § 12 fjerde ledd hvor det er foreslått en plikt for brann- og redningsvesenet til både under og etter innsats å gi informasjon til nødmeldesentralen slik at enhver innsats blir tilfredsstillende dokumentert. Denne plikten til brann- og redningsvesenet vil være med på å sikre at nødmeldesentralene kan ivareta sin plikt om å utarbeide logger som er egnet til å evaluere og rekonstruere hendelser.

Har du kommentar til § 31 Loggføre?

Dette forutsetter god struktur og systematikk når informasjon om hendelsen skal deles. Prinsipper for potensialbasert systematisk ledelse (F. eks. 7-trinnsmodellen o.l.) bør forskriftsfestes i forbindelse med ledelse under innsats. Dette vil derigjennom forenkle loggføringen.

3.9.7.5. § 32 Reserveløsning

Nødmeldesentralen skal ha reserveløsning for mottak av nødmeldinger, utkalling av mannskaper og trippelvarslings.

Merknader:

En eksplisitt bestemmelse om reserveløsning er ny, men kravet har vært utledet av gjeldende forskrift § 4-5 andre ledd om forsvarlig organisering av nødmeldesentralen. Bestemmelsen skal sikre at nødmeldesentralene har reserveløsninger for de viktigste funksjonene som er mottak av nødmelding, utkalling av mannskaper og trippelvarsling. Det er altså ikke et krav til at nødmeldesentralene skal ha reserveløsninger for alle andre funksjoner. Vurderinger knyttet til nødmeldesentralens sårbarhet skal fremkomme i risiko- og sårbarhetsanalysen, og vurderinger knyttet til valg av reserveløsninger skal fremkomme i beredskapsanalysen, jf. forskriftsforslaget § 28. Det vil altså være nødmeldesentralen selv som må vurdere hva som vil være hensiktsmessige reserveløsninger for sin region. Det finnes alternative løsninger for de tre funksjonene som det nå er foreslått å stille et reserveløsningskrav til, og slik sett skal kravet være overkommelig. Bestemmelsen stiller ikke krav til at reserveløsningene skal være like gode som hovedløsningene.

? Har du kommentar til § 32 Reserveløsning?

Skal det også settes et krav til BV om å ha en reserveløsning *når* Nødnett faller ut?

3.9.7.6. § 33 Øvelseskrav til nødmeldesentralen

Nødmeldesentralen skal utarbeide en årlig plan for øvelser på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen, jf. forskriften §§ 7 og 8.

Nødmeldesentralen skal sørge for at personellet deltar i fellesøvelser med øvrige nødetater og andre samvirkeaktører.

Alle øvelsene skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal omfatte hvorfor, hva og hvordan det ble øvd, hvem som deltok, evaluering og hvordan eventuelle læringspunkter skal følges opp av nødmeldesentralen.

Merknader:

En eksplisitt bestemmelse med øvelseskrav til nødmeldesentralen er ny, men kravet har vært utledet av gjeldende forskrift § 4-13 om at alt personell som inngår i beredskapen skal øves jevnlig. Som for brann- og redningsvesenet, er det også viktig at nødmeldesentralene øver på oppgavene de kan forventes å bli stilt overfor. I gjeldende forskrift fremkommer det ikke uttrykkelig at øvelseskravet også omfatter nødmeldesentralene. For å tydeliggjøre at det er viktig at også nødmeldesentralene må øve, foreslås det å stille et eksplisitt krav om dette.

Som for brann- og redningsvesenet, er det også viktig at nødmeldesentralene gjennomfører øvelser med tilknyttede brann- og redningsvesen, fellesøvelser med øvrige nødetater (inkludert politiets operasjonssentraler og AMK-sentralene) og eventuelt andre samvirkeaktører. Nødmeldesentralene samlokaliseres nå med politiets operasjonssentraler, og det er naturlig at sentraler som er samlokalisert også gjennomfører fellesøvelser sammen. Nødmeldesentralene må også ha fokus på å gjennomføre fellesøvelser med AMK-sentralene.

I forslaget tydeliggjøres også dokumentasjonskravet til øvelsene slik som for brann- og redningsvesenet.

? Har du kommentar til § 33 Øvelseskrav til nødmeldesentralen?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.7.7. § 34 Samband

Nødmeldesentralen skal ha et koordinerende ansvar for sambandet innenfor ansvarsområdet. Nødmeldesentralen skal blant annet styre og prioritere bruken av talegrupper og bidra til omprogrammering av radioterminaler.

Merknader:

Bestemmelsen er ny, og i første ledd er nødmeldesentralene tiltenkt en samlende rolle for sambandet og et bindeledd i sin 110-region. Hensikten er å oppnå en enhetlig praksis for sambandet mellom kommunene/brann- og redningsvesenene. Det er også viktig at nødmeldesentralene samarbeider seg imellom og deltar på nasjonale møter om sambandsreglement og fleetmap. I det koordinerende ansvaret ligger det også kontakt med øvrige samvirkeaktører.

Bestemmelsen må sees i sammenheng med forskriftsforslaget § 27 andre ledd, hvor det fremgår en plikt for kommunen til å sørge for at personell i brann- og redningsvesenet og på nødmeldesentralen følger et sambandsreglement for brann- og redningsvesen og øvrige nødetater. Nødmeldesentralene må styre og koordinere sambandsbruken i 110-regionen i henhold til sambandsreglementet. I det koordinerende ansvaret for sambandet ligger det også et ansvar for nødmeldesentralen til å bidra i arbeidet med å videreutvikle sambandsreglementet og fleetmap. Talegruppene eies av DSB og nødmeldesentralene disponerer talegruppene på vegne av DSB.

Når det gjelder nødmeldesentralens plikt til å "bidra til" omprogrammering av radioterminalene, er det her ment at nødmeldesentralene skal være deltagende og informert ved endringer i radioterminalene.

Har du kommentar til § 34 Samband?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.7.8. § 35 Samarbeid mellom nødmeldesentraler

Nødmeldesentralene skal under hendelser samarbeide der dette er hensiktsmessig, og når det er behov for alarmering og utkalling av innsatsstyrker fra flere nødmeldesentraler.

Merknader:

En eksplisitt bestemmelse om samarbeid er ny, men kravet har vært utledet av gjeldende forskrift § 4-5 andre ledd om forsvarlig oppfølging av nødmelding. Som for brann- og redningsvesenet, er det også av betydning at nødmeldesentralene samarbeider seg imellom med tanke på en best mulig utnyttelse av samlede ressurser, og i arbeidet med å gi en best mulig tjeneste for brann- og redningsvesenet og publikum. Bestemmelsen må sees i sammenheng med brann- og eksplosjonsvernloven § 15 første ledd, hvor det fremkommer en plikt for kommunene til å samarbeide om lokale og regionale løsninger med sikte på en best mulig utnyttelse av samlede ressurser. Ved hendelser som krever alarmering og utkalling av innsatsstyrker fra flere nødmeldesentraler gjør behovet for samarbeid seg spesielt gjeldende.

Har du kommentar til § 35 Samarbeid mellom nødmeldesentraler?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.8. KAPITTEL 8 – OPPLÆRING OG KOMPETANSE

Gjeldende forskrift kapittel 7 er i stor grad videreført i ny forskrift kapittel 8. Forslaget innebærer en oppdatering av kursnavn til nøytrale begreper, da kursnavnene i gjeldende forskrift ikke lenger brukes på Norges Brannskole.

I tillegg til begrepsendringer er det også i §§ 37, 39, 40, 42 og 45 foreslått å åpne for utdanning etter ansettelse. Dette er en endring som er i tråd med dagens praksis og utdanningsmodell som blant annet innebærer at man må være ansatt i et brann- og redningsvesen før man kan gjennomføre opplæring ved Norges brannskole.

I gjeldende forskrift er det krav til at utdanning er gjennomført til tross for at det ikke er mulig å ta utdanningen før ansettelse. Det er heller ikke kapasitet ved Norges brannskole til å utdanne alle de som en gang i fremtiden kanskje skulle få en lederfunksjon i brann- og redningsvesenet. Konsekvensen av gjeldende regleverk er at det vanskelig å rekrutte eksternt personell som ikke allerede har en ansettelse i et brann- og redningsvesen. På denne bakgrunn foreslås det i forskriftsforslaget å åpne for utdanning etter ansettelse.

Utdanningen foreslås å være gjennomført i løpet av to år etter ansettelse. For brannkonstabel er dette i tråd med veiledning til gjeldende forskrift og praksis, hvor det følger at yrkesutdanning for brannkonstabel innebærer to års systematisk internopplæring i brann- og redningsvesenet og det som i dag kalles grunnkurs for brannkonstabel. For operatør ved nødmeldesentral, forebyggende personell og leder av brann- og redningsvesenet er det foreslått at utdanningen skal være gjennomført innen to år etter ansettelse fordi dette anses å være et gjennomførbart tidsperspektiv, i tillegg til at det kan være en fordel med praksis for å få godt utbytte av kursene.

Forslaget til § 36 er endret fra gjeldende forskrift ved at § 7-2 tredje, fjerde, femte og sjette ledd ikke foreslås videreført. Se nærmere om dette i merknaden til § 36.

3.9.8.1. § 36 Yrkesutdanning

All yrkesutdanning i Norge skal gjennomføres i samsvar med kurs- og læreplaner som imøtekommer de krav til kvalifikasjoner som er fastsatt i denne forskriften. Kursplaner for personell i brann- og redningsvesenet og læreplaner for personell i feiefaget fastsettes av det aktuelle departement.¹

Norges brannskole skal gi tilbud om yrkesutdanning fastsatt i medhold av denne forskriften. Sentral tilsynsmyndighet kan godkjenne yrkesutdanning fra annen utdanningsinstitusjon.

Merknader:

Gjeldende forskrift § 7-2 første og andre ledd videreføres uendret, med unntak av at begrepet «brannvesenet» er endret til «brann- og redningsvesenet».

Det foreslås at gjeldende forskrift § 7-2 tredje, fjerde, femte og sjette ledd ikke videreføres.

Lov 16. juni nr. 69 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (yrkeskvalifikasjonsloven) gjennomfører europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner og direktiv 2013/55/EU om endring av direktiv 2005/36/EF.

Yrkeskvalifikasjonsdirektivene omtaler ikke offentlig myndighetsutøvelse, men det følger av EØS-avtalen artikkel 39, jf artikkel 32, at offentlig myndighetsutøvelse ikke er en del av EØS-avtalen.

Brann- og redningspersonell er gjennom brann- og eksplosjonsvernloven tillagt myndighet på en rekke områder som er klare eksempler på offentlig myndighetsutøvelse. EØS-borgere som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner utenfor Norge, vil derfor ikke kunne påberope seg

yrkeskvalifikasjonsloven som grunnlag for å utøve yrker innen brann og redning i Norge som omfatter offentlig myndighetsutøvelse.

Gjeldende forskrift § 7-2 tredje, fjerde, femte og sjette ledd gir derfor større rettigheter enn det som kan utledes av yrkeskvalifikasjonsdirektivene og EU-retten. Dette synes imidlertid ikke å være til hinder for at den enkelte medlemsstat, ut fra formålsbetraktninger, gir tilsvarende rettigheter for yrker innen offentlig myndighetsutøvelse, herunder yrker innen brann- og redning.

Vi finner ikke grunn til å utvide denne rettigheten til yrker innen brann- og redning. Forslagets annet ledd, som er en videreføring av gjeldende forskrift § 7-2 annet ledd, kan benyttes dersom det er ønskelig å vurdere kandidater fra andre land til stillinger i brann- og redningsvesenet.

Har du kommentar til § 36 Yrkesutdanning?

Forskriften kommenterer ikke tilstrekkelig ny utdanningsmodell på fagskolenivå.

3.9.8.2. § 37 Brannkonstabel

Personell som skal arbeide som brannkonstabel, skal ha gjennomført yrkesutdanning som brannkonstabel innen to år fra tilsetting.

Personell under opplæring kan fungere som brannkonstabel i henhold til den kompetanse de til enhver tid har opparbeidet.

Merknader:

Bestemmelsen er endret for å sikre samsvar mellom kvalifikasjonskravet i forskrift og dagens utdanningsmodell for brannkonstabler. Forskriften regulerer krav til ulike funksjoner i brann- og redningsvesenet og ikke stillingstitler.

Brannkonstabler under opplæring, etter bestemmelsens andre ledd, må ikke være til hinder for at vaktlaget kan yte en forsvarlig innsats under utrykning, eller utgjøre en fare for egen eller andres helse og sikkerhet. Det betyr at vaktlaget ikke kun kan bestå av personell under opplæring da de ikke være i stand til å løse de oppgaver de kan bli stilt overfor. Det er leder av brann- og redningsvesenet som har det overordnede ansvaret for vaktlagets sikkerhet, for at brannkonstabler under opplæring sine oppgaver er i tråd med opplæringen vedkommende har fått, og for at arbeidsmiljølovens generelle krav til arbeidsmiljø og tilrettelegging følges. I den forbindelse vises det til arbeidsmiljøloven § 4-2 andre ledd bokstav b om at "arbeidet [skal] organiseres og tilrettelegges under hensyn til den enkelte arbeidstakers arbeidsevne, kyndighet, alder og øvrige forutsetninger".

Har du kommentar til § 37 Brannkonstabel?

Forskriften kommenterer ikke tilstrekkelig ny utdanningsmodell på fagskolenivå.

3.9.8.3. § 38 Feiersvenn

Personell med oppgaver innenfor feiing og tilsyn med fyringsanlegg etter forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging, skal ha svennebrev i feiefag.

Lærlinger i feiefag kan utføre feiing og tilsyn med forsvarlig oppfølging.

Merknader:

Bestemmelsen er endret for å sikre overenstemmelse med dagens utdanningsmodell for feiere som innebærer at lærlinger må gjennomføre feiing og tilsyn som en del av utdanningen. I forslag til ny bestemmelse åpnes det for at lærlinger kan utføre feiing og tilsyn i lærlingperioden, som er praksis i dag.

? Har du kommentar til § 38 Feiersvenn?

Det er kun lærlinger som er nevnt her. Hva med praksiskandidater/spesialarbeidere? Er lærling fellesbetegnelse for disse?

3.9.8.4. § 39 Operatør på nødmeldesentral

Operatør på nødalarmeringssentral skal ha gjennomført yrkesutdanning for brannkonstabel, kurs for utrykningsleder deltid og kurs for operatør. Kurs for operatør skal være fullført og bestått innen to år fra tilsetting.

Merknader:

Begrepet «nødalarmeringssentral» er endret til «nødmeldesentral».

Bestemmelsen er innholdsmessig uendret. Forslaget innebærer en oppdatering av kursnavn til et nøytralt begrep, da kursnavnet i gjeldende forskrift er endret. Videre er det åpnet for utdanning etter ansettelse i tråd med praksis og dagens utdanningsmodell som innebærer at utdanning gis etter ansettelse i nødmeldesentralen.

? Har du kommentar til § 39 Operatør på nødmeldesentral?

Forskriften kommenterer ikke tilstrekkelig ny utdanningsmodell på fagskolenivå. Hvorfor definere kurs for utrykningsleder deltid? Må da stå "*eller tilsvarende*".

3.9.8.5. § 40 Forebyggende personell

Personell med oppgaver innen brannforebygging skal ha gjennomført yrkesutdanning i forebyggende brannvern innen to år fra ansettelse, og ha enten:

- a) utdanning som ingeniør eller annen relevant universitets- eller høyskoleutdanning
- b) yrkesutdanning som brannkonstabel, jf. forskriften § 37, og kurs for utrykningsleder deltid, jf. forskriften § 41, eller
- c) fagutdanning som feiersvenn, jf. forskriften § 38.

Merknader:

Gjeldende krav til "ingeniørutdanning fra ingeniørhøgskole eller annen relevant høyskoleutdanning" har blitt forenklet til krav til "utdanning som ingeniør eller annen relevant universitets- eller høyskoleutdanning." Videre har det gjeldende alternativet om "særskilt brannteknisk utdanning på samme nivå" blitt fjernet, da alle slike utdanninger vil omfattes av den forenklete ordlyden i forslaget til ny bestemmelse.

Forslag til ny bestemmelse bokstav b og c er en videreføring av gjeldende forskrift og innebærer kun en oppdatering av begrepsbruk.

? Har du kommentar til § 40 Forebyggende personell?

Forskriften kommenterer ikke ny utdanningsmodell på fagskolenivå.

Hva med kravet i forebyggende forskriften om risikoutsatte grupper? Må man ha ingeniører for å kommunisere med denne gruppen?

Er det slik at feiere ikke blir ansett som forebyggende personell før de har gjennomført yrkesutdanning i forebyggende brannvern? I vårt brannvesen definerer vi tilsynspersonell i privatbolig, i særskilte brannobjekter og de som arbeider med risikoutsatte grupper for forebyggende personell.

-
-

3.9.8.6. § 41 Utrykningsleder

Utrykningsleder skal ha gjennomført yrkesutdanning som brannkonstabel, jf. forskriften § 37, og kurs for utrykningsleder tilpasset stilling som heltids- eller deltidspersonell.

Merknader:

Bestemmelsen er innholdsmessig uendret. Forslaget innebærer en forenkling av ordlyd, og en oppdatering av kursnavn til et nøytralt begrep da kursnavnet i gjeldende forskrift er endret. Utdatert kursnavn i gjeldende forskrift er "beredskapsutdanning trinn I og II", som i dag har kursnavnene "Ledelse trinn B" for deltidspersonell og "Ledelse trinn C" for heltidspersonell på Norges brannskole.

? Har du kommentar til § 41 Utrykningsleder?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.8.7. § 42 Leder av beredskapsarbeidet

Leder av beredskapsarbeidet skal ha bestått kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse innen to år fra ansettelse, og ha enten

- utdanning som ingeniør eller annen relevant universitets- eller høyskoleutdanning, eller
- være kvalifisert som utrykningsleder for heltidspersonell, jf. forskriften § 41.

Merknader:

Begrepet «leder for beredskapsavdeling» er endret til «leder av beredskapsarbeidet».

Forslaget innebærer en oppdatering av kursnavn til et nøytralt begrep da kursnavnet i gjeldende forskrift er endret. I gjeldende forskrift brukes begrepet "beredskapsutdanning III", som i dag er

erstattet av kurset "Ledelse trinn D". Det nøytrale kursbegrepet i forslaget er "overordnet vaktberedskap og innsatsledelse".

Videre har gjeldende krav til "ingeniørutdanning fra ingeniørhøgskole eller annen relevant høgskoleutdanning" blitt forenklet til krav til "utdanning som ingeniør eller annen relevant universitets- eller høgskoleutdanning. Det gjeldende alternativet om "særskilt brannteknisk utdanning på samme nivå" har blitt fjernet, da alle slike utdanninger vil omfattes av den forenklete ordlyden i forslaget til ny bestemmelse. Brannfaglig utdanning innen to år fra ansettelsen er avgjørende for å kunne sikre ekstern rekruttering, da man må være ansatt i et brann- og redningsvesen før man kan gjennomføre opplæring ved Norges brannskole.

Forslag til ny bestemmelse bokstav a og b er en videreføring av gjeldende forskrift og innebærer kun en oppdatering av begrepsbruk og forenklet fremstilling i bokstavene a og b.

? Har du kommentar til § 42 Leder av beredskapsarbeidet?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.8.8. § 43 Leder av forebyggendearbeidet

Leder av forebyggendearbeidet skal være kvalifisert som forebyggende personell, jf. forskriften § 40, og ha enten

- a) utdanning som ingeniør eller annen relevant universitets- eller høgskoleutdanning
- b) kvalifikasjoner som utrykningsleder for heltidspersonell, jf. forskriften § 41 eller
- c) minst to års erfaring som forebyggende personell, jf. forskriften § 40.

Merknader:

Begrepet «leder for forebyggende avdeling» er endret til «leder av forebyggendearbeidet».

Gjeldende krav til "ingeniørutdanning fra ingeniørhøgskole eller annen relevant høgskoleutdanning" har blitt forenklet til krav til "utdanning som ingeniør eller annen relevant universitets- eller høgskoleutdanning." Videre har det gjeldende alternativet om "særskilt brannteknisk utdanning på samme nivå" blitt fjernet, da alle slike utdanninger vil omfattes av den forenklete ordlyden i forslaget til ny bestemmelse. Forslag til ny bestemmelse bokstav b og c er en videreføring av gjeldende forskrift og innebærer kun en oppdatering av begrepsbruk og forenklet fremstilling i bokstavene a - c.

? Har du kommentar til § 43 Leder av forebyggendearbeidet?

Ingen kommentar fra instansen

3.9.8.9. § 44 Personell med overordnet vaktberedskap

Personell i overordnet vaktberedskap skal være kvalifisert som leder av beredskapsarbeidet, jf. forskriften § 42 eller leder av forebyggendearbeidet, jf. forskriften § 43, og ha gjennomført kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse.

Hvis personell ikke har gjennomført kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse, må leder av brann- og redningsvesenet sørge for at nødvendig bistand er tilgjengelig.

Merknader:

Begrepet «overordnet vakt» er endret til «personell med overordnet vaktberedskap». Forslaget innebærer en oppdatering av kursnavn til et nøytralt begrep da kursnavnet i gjeldende forskrift er endret. Begrepet "beredskapsutdanning III" er i dag erstattet av kurset "Ledelse trinn D". Det nøytrale kursbegrepet i forslaget er "overordnet vaktberedskap og innsatsledelse".

Bestemmelsens andre ledd er en konsekvens av at personellet må være ansatt i brann- og redningsvesenet før de kan ta kurs i "overordnet vaktberedskap og innsatsledelse". Dette medfører at man kan få personell i overordnet vaktberedskap som ikke har tatt kurset. Personellet kan ha ulike kompetansegap, og andre ledd forskriftsfester at nødvendig bistand fra annet personell med denne kompetansen er tilgjengelig for å sikre at overordnet vaktberedskap kan utføre sin funksjon i alle typer hendelser.

? Har du kommentar til § 44 Personell med overordnet vaktberedskap?

Prinsipper for potensialbasert systematisk ledelse (F. eks. 7-trinnsmodellen o.l.) bør forskriftsfestes i forbindelse med ledelse med overordnet vaktberedskap.

Tilstrekkelig lederstøtteordning må dokumenteres.

3.9.8.10. § 45 Leder av brann- og redningsvesenet

Leder av brann- og redningsvesenet i kommune eller ansvarsområde med inntil 20 000 innbyggere skal ha gjennomført yrkesutdanning i forebyggende brannvern, jf. forskriften § 40, bestått kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse og enten ha:

- a) utdanning som ingeniør fra ingeniørhøgskole eller annen relevant høgskole, eller
- b) kvalifikasjoner som leder av forebyggendearbeidet, jf. forskriften § 43 og minst to års erfaring som leder, eller
- c) kvalifikasjoner som leder av beredskapsarbeidet, jf. forskriften § 42 og minst to års erfaring som leder.

Leder av brann- og redningsvesenet i kommune eller ansvarsområde mellom 20 000 og 50 000 innbyggere skal ha gjennomført yrkesutdanning i forebyggende brannvern, bestått kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse og enten ha:

- a) utdanning som ingeniør fra ingeniørhøgskole eller annen relevant høgskole, eller
- b) minst to års erfaring som leder av brann- og redningsvesen i kommune eller ansvarsområde med inntil 20 000 innbyggere.

Leder av brann- og redningsvesen i kommune eller ansvarsområde med mer enn 50 000 innbyggere skal ha bestått kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse og enten ha

- a) eksamen fra teknisk høgskole eller annen relevant universitets-/høgskoleeksamen, eller
- b) kvalifikasjoner som leder av brann- og redningsvesen i kommune eller ansvarsområde med inntil 50 000 innbyggere, og minst fem års erfaring som leder av brann- og redningsvesen.

Kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse skal gjennomføres snarest og senest to år etter ansettelsestidspunktet.

Stedfortrederen til leder av brann- og redningsvesen skal ha kvalifikasjoner enten som leder av forebyggendearbeidet eller som leder av beredskapsarbeidet.

Merknader:

Bestemmelsen er endret. Begrepet «brannsjef» er endret til «leder av brann- og redningsvesenet», «leder for forebyggende avdeling» er endret til «leder av forebyggendearbeidet» og «leder for beredskapsavdeling» er endret til «leder av beredskapsarbeid». Begrepet "region" er endret til "ansvarsområde". Begrepet "beredskapsutdanning trinn III" er endret til et kursnøytralt begrep "kurs i overordnet vaktberedskap og innsatsledelse".

Brannfaglig utdanning innen to år fra ansettelsen er avgjørende for å kunne sikre ekstern rekruttering, da man må være ansatt i et brann- og redningsvesen før man kan gjennomføre opplæring ved Norges brannskole.

Har du kommentar til § 45 Leder av brann- og redningsvesenet?

Ved mer enn 50000 innbyggere, pkt. a) Hvorfor presiseres teknisk høgskole? Det er uansett inkludert i krav til universitets-/høgskoleeksamen.

3.9.9. KAPITTEL 9 – AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

3.9.9.1. § 46 Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Forskriften trer i kraft (dato).

Fra (dato) oppheves forskrift 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brann- og redningsvesen.

4. ADMINISTRATIVE OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Oppsummering av administrative og økonomiske konsekvenser

Samlet sett vil forslaget ikke innebære merutgifter av betydning for kommunene.

De innledende bestemmelsene, som blant annet omhandler virkeområde, rapportering, dokumentasjon og samarbeid, vil ikke medføre merarbeid eller merkostnader for kommunene. Kravene til analyser og planer vil heller ikke medføre økonomiske konsekvenser, men krav om forebyggende analyse kan medføre noe mer bruk av kommunenes personellressurser til kompetanseutvikling og gjennomføring av gode analyser. Det vil ikke være økonomiske merkostnader knyttet til ledelse. Forslaget om innføring av krav til overordnet vakt på alle tettsteder, vil for et lite antall brann- og redningsvesen kunne medføre økte kostnader, men de samlede økonomiske og administrative konsekvensene anses som beskjedne.

Det er gjort noen mindre justeringer og presiseringer innenfor beredskap, som kan gi positive eller negative økonomiske konsekvenser, men samlet sett vil kommunene ha større mulighet til å påvirke beredskapsnivået og dermed utgiftene til beredskapen i eget brann- og redningsvesen. Nytt krav til overflateredningsutstyr i norske brann- og redningsvesen gir ingen betydelige økonomiske eller administrative konsekvenser da dagens dekning er høy. Nye tidskrav, utkalling av nærmeste ressurs og mer detaljerte krav til øvelser og evalueringer, vil ikke medføre økonomiske konsekvenser, men kan føre til noe mer arbeid knyttet til økonomiske oppgjør mellom kommunene, og noe mer bruk av personellressurser til dokumentasjon.

En forskriftsfesting av at personell i brann- og redningsvesenet og på nødmeldesentralene er tilgjengelige i Nødnett, vil ikke medføre økte kostnader for kommunene. En økt detaljering av pliktene til nødmeldesentralene vil ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser. Nytt forskriftskrav om funksjonen vaktleder på nødmeldesentralene vil kunne medføre noe opplæringskostnader, men disse vil være beskjedne.

De foreslåtte forskriftsendringene om opplæring og kompetanse har ingen negative økonomiske og administrative konsekvenser. Det vil være noe mindre bruk av administrative ressurser ved at brann- og redningsvesenene vil sende færre søknader til DSB om fravik fra forskriften.

4.1. KAPITTEL 1 – INNLEDENDE BESTEMMELSER

Kapittelet inneholder ingen nye krav som medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunene.

? Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 1 i forskriftsforslaget?

Det vektlegges sterkt at ingen av de foreslåtte endringene vil medføre økte kostnader (økonomisk). Er dette en antagelse gjort av DSB, eller er den analysert på en god måte? MIB tror ikke det vil være mulig å utføre nødvendig standardisering i brann-Norge uten at dette får en kostnad, særlig for mindre brannvesen.

MIB er bekymret for brann-beredskapen i utkant Norge, og mener det er grunn til å stille krav til samarbeid med andre brannvesen. Dette vil innebære å profesjonisere og ruste opp, men kanskje også spare penger på at branner og ulykker begrenses i hyppighet og omfang.

4.2. KAPITTEL 2 – ANALYSER, PLANER OG LEDELSE

Analyser og planer

Kapittel 2 i forslaget til ny forskrift samler kravene til analyser og planer som grunnlag for organisering, utrustning og bemanning. Kravet til risiko- og sårbarhetsanalyser og indirekte kravet til beredskapsanalyser ligger allerede i dagens regelverk. Nytt forslag til forskrift tydeliggjør imidlertid hva slike analyser skal inneholde. Det innføres også et nytt krav om en forebyggendeanalyse. Dette kravet er også gjeldende i dagens forskrift om brannforebygging.

Disse kravene anses ikke å medføre økonomiske konsekvenser for kommunene. For noen brann- og redningsvesenet kan et slikt krav medføre at de må bruke noe mer ressurser på å gjennomføre gode analyser, og skaffe seg tilstrekkelig kompetanse.

Ledelse av brann- og redningsvesenet

Både ny og gjeldende forskrift skal oppfylle lovens krav om å ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver på en effektiv, sikker og forsvarlig måte, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 9. Den nye forskriftens krav til ledelse av brann- og redningsvesenet vil ikke medføre økte kostnader for kommunene sett opp mot dagens krav i gjeldende forskrift, da det ikke er en realitetsendring i kravene til ledelse.

I forslaget til ny forskrift er det anbefalt å videreføre gjeldende forskriftskrav om at det skal være tre kvalifiserte ledere i hele stillinger der brann- og redningsvesenets ansvarsområder dekker 20 000 innbyggere eller flere. I ansvarsområder med færre enn 20 000 innbyggere kan det fremdeles være ledelse i deltidsstillinger dersom ledelsen ivaretar systematisk styring av brann- og redningsvesenet. Brann- og eksplosjonsvernlovens § 9 om å ivareta beredskapsmessige og forebyggende oppgaver på en effektiv og sikker måte, med tilhørende forskriftskrav, er i forskriftsforslaget presisert som funksjonskrav til leder av brann- og redningsvesenet. Funksjonskravene tydeliggjør ledelsens ansvar og oppgaver, og de vil være de samme uavhengig av brann- og redningsvesenets størrelse.

Det følger av loven at kommunene skal samarbeide om løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver med sikte på best mulig utnyttelse av samlede ressurser. Dersom kravet til systematisk styring vanskelig kan oppnås av den enkelte kommune alene, kan kommunen som i dag, samarbeide med andre om ledelse av brann- og redningsvesen. Samarbeid kan være særlig viktig for de minste brann- og redningsvesenene.

Ledelse under innsats

I gjeldende forskrift er det krav om overordnet vakt for tettsteder med mer enn 2 000 innbyggere. I forslaget til forskrift § 12 foreslås det å innføre en vaktberedskap uavhengig av tettsted, slik at alle brann- og redningsvesen blir dekket av en vaktberedskap som sikrer at myndigheten til lederen av brann- og redningsvesenet ivaretas under innsats.

DSB gjorde en analyse av antall brann- og redningsvesen som var dekket av en overordnet vakt i 2017. I følge den årlige rapporteringen for 2017 fra det enkelte brann- og redningsvesenet til DSB (Melding om brannvernet, som rapporteres det påfølgende året) hadde 204 av landets 263 brann- og redningsvesen allerede etablert en overordnet vakt, enten alene eller sammen med andre. De 59 brann- og redningsvesenene som ikke hadde en slik vaktberedskap betjente om lag 120 000 innbyggere, vel 2 % av Norges befolkning.

Antall brann- og redningsvesen uten en overordnet vakt, ble enda færre som følge av kommunereformen i 2020 og nye kommunale samarbeid om brann- og redningsvesen. Det er i dag 205 brann- og redningsvesen, og av disse er det i overkant av 30 brann- og redningsvesen uten overordnet vakt. Det eksakte tallet vil bli klart når brann- og redningsvesenene rapporterer for 2020.

Det ligger ikke i verken dagens krav eller i det nye forslaget at krav til vaktberedskap for å ivareta ledelse under innsats må løses alene. For mindre brann- og redningsvesen vil det både være hensiktsmessig og mest økonomisk effektivt å samarbeide med tilgrensende brann- og redningsvesen. De samlede økonomiske og administrative konsekvensene av forslaget anses derfor som små. For brann- og redningsvesen som i dag ikke har en vaktberedskap for å ivareta ledelse under innsats, vil det medføre en økt kostnad å etablere en slik vaktberedskap. Det vil være betydelig mer ressurskrevende å etablere vaktberedskap for ledelse under innsats alene enn i samarbeid med andre. Det er naturlig å tenke seg at de fleste av de minste brann- og redningsvesenene vil kjøpe tjenesten av nærliggende brann- og redningsvesen, både fordi effektene (i form av kompetanse og erfaringsgrunnlag hos personellet som inngår i overordnet vakt) vil være større, og kostnadene blir fordelt på flere kommuner.

Kostnadene vil avhenge av hvilken ordning som velges lokalt. Dette gjøres på ulike måter i dag. I en del interkommunale selskaper fordeles kostnadene til vaktberedskap for ledelse under innsats ut fra en kombinasjon av variable kostnader (for eksempel antall innbyggere og antall særskilte brannobjekter, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 13) og noen faste kostnader. I andre interkommunale selskaper skiller man ikke ut kostnadene spesielt til overordnet vakt, men baker det inn i de totale kostnadene.

Tall DSB innhentet i 2017 viser at kostnadene til overordnet vakt per innbygger i ulike interkommunale brann- og redningsvesen varierer. Sogn brann og redning IKS har til sammen knapt 20 000 innbyggere. De totale utgiftene til overordnet vakt i samarbeidet på vel 1,2 millioner kroner er fordelt mellom kommunene som inngår i samarbeidet. Utgiftene i de ulike kommunene varierer mellom 49 og 105 kroner per innbygger. Det finnes også eksempler der mindre brann- og redningsvesen kjøper brannsjefstillingen av nabobrannvesen, og får inkludert overordnet vakt. Eksempelvis har Røros, Os, Holtålen og Tydal felles brannsjef. Røros har krav til overordnet vakt og selger denne tjenesten til Holtålen og Tydal, som må betale 15 000 kroner hver for dette.

Kostnaden for et mindre brann- og redningsvesen med å etablere overordnet vakt alene kan anslagsvis være mellom 700 000 og 900 000 kroner årlig, men dette vil trolig variere rundt i landet. Kostnadene er knyttet til timegodtgjørelse og tillegg, som følger av gjeldende avtaler mellom partene i arbeidslivet.

7 Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 2 i forskriftsforslaget?

Metodevalg ved analyser er vesentlig, og bør kommenteres.

4.3. KAPITTEL 3 – BEREDSKAP

Grunnkravene i gjeldende forskrift innebærer en rekke detaljerte krav som innebærer at utgifter blir bundet til brann- og redningsvesenets beredskap, blant annet i form av krav til lokalisering av beredskap, antall vaktlag, størrelse på vaktlag og vaktberedskap. Disse kravene ligger i nytt utkast til forskrift i kapittel 3.

I hovedsak videreføres grunnkravene i nytt forslag til forskrift. Imidlertid er det gjort noen mindre justeringer og presiseringer, som samlet sett skal gi noe økt fleksibilitet for kommunene til å tilpasse beredskapen til risikoen i brann- og redningsvesenets ansvarsområde. Dette gjelder:

- § 13 Beredskapsstyrken første ledd der kravet om minst 16 personer i beredskapsstyrken kan fravikes med grunnlag i beredskapsanalysen.
- § 13 Beredskapsstyrken andre ledd, der det presiseres at beredskapsstyrken kan lokaliseres slik at den dekker flere tettsteder med grunnlag i beredskapsanalysen.
- § 23 Krav om antall personer som deltar i håndteringen av branner, der det presiseres at brann- og redningsvesenet kan ha fleksibel bruk av de som er på vakt ut fra hva som er hensiktsmessig og forsvarlig.
- § 15 Antall vaktlag, kravet om et nytt vaktlag per 70 000 innbyggere i tettsted med over 100 000 innbyggere kan fravikes med grunnlag i risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen.
- § 16 Reservestyrker for skogbrann og andre hendelser, som gir mulighet til at brann- og redningsvesenet kan ha reservestyrker i samarbeid med andre brann- og redningsvesen, og ikke nødvendigvis alene.

Det er vanskelig å anslå de økonomiske og administrative konsekvensene av disse endringene, som hver for seg er mindre justeringer og presiseringer. Konsekvensene vil avhenge av risiko- og sårbarhetsanalysene og beredskapsanalysene i det enkelte brann- og redningsvesen. Mange steder kan det føre til noe lavere utgifter. Samlet sett bidrar uansett denne økte fleksibiliteten til

at kommunen får større mulighet til å påvirke beredskapsnivået og dermed utgiftene til beredskapen i eget brann- og redningsvesen.

Utstyr til bruk ved branner og andre ulykker

I § 19 i nytt forslag til forskrift foreslås det å innføre krav om at brann- og redningsvesenet som et minimum skal ha egnet utstyr til å håndtere overflateredning ved ulykker i vann. Bakgrunnen er at alle brann- og redningsvesen antas å ha risiko knyttet til sjø, elver eller vann innenfor eget ansvarsområde.

De aller fleste brann- og redningsvesen har utstyr til å håndtere ulykker i vann allerede i dag, først og fremst gjennom overflateredningsberedskap. Gjensidigestiftelsen gav i 2016 350 millioner kroner til det norske brann- og redningsvesenet via Brannløftet. Et av de prioriterte områdene var utstyr til overflateredningsberedskap. Brann- og redningsvesenet kunne søke om utstyr til dette formålet. Brannløftet har gitt ut 186 komplette pakker med overflateredningsutstyr og ytterligere 58 har fått RDC (bananbåt) som følge av at de har utstyr fra før. Mange av de som ikke søkte hadde sannsynligvis utstyr fra før. Selv om DSB ikke har den fulle oversikten over hvor mange brann- og redningsvesen som har overflateredningsutstyr, er det ut fra dette grunn til å tro at andelen er høy. I følge rapporteringen, Melding om brannvernet 2019, har 20 av landets brann- og redningsvesen oppgitt at de er en regionale eller nasjonal ressurs på redningsdykking.

Den høye dekningen av overflateredningsutstyr i norske brann- og redningsvesen gjør at de økonomiske og administrative konsekvensene av å innføre et krav om utstyr til å håndtere overflateredning ved ulykker i vann anses som begrensede. Dette vil gjelde et fåtall brann- og redningsvesen. Kostnadene ved å etablere overflateredningsberedskap er i DSBs rapport fra 2016 om Redningsdykkerberedskap anslått til 100 – 150 000 kroner for kjøp av utstyr til et lag på 4 mann, mens årlig drift utgjør opptil 20 000 kroner. I tillegg kommer eventuell kompetanseheving av mannskaper knyttet til overflateredning. Grunnleggende overflateredning inngår allerede i grunnkurset for brannkonstabel på Norges brannskole. Et firedagers kurs som også inkluderer elveredning og redning på is, anslås å koste om lag 30 -35 000 kroner for et vaktlag.

Selv om svært mange brann- og redningsvesen allerede har anskaffet utstyr til å håndtere ulykker i vann, må utstyr over tid vedlikeholdes og skiftes ut, noe som også krever ressurser. Det må imidlertid antas at dette er kostnader kommunen har tatt hensyn til da de anskaffet utstyret.

? Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 3 i forskriftsforslaget?

«Samlet sett bidrar uansett denne økte fleksibiliteten til at kommunen får større mulighet til å påvirke beredskapsnivået og dermed utgiftene til eget brann- og redningsvesen». Er dette en god ting i en tid hvor kommuneøkonomien er under sterkt press mange steder? Vil ikke dette bidra til større og uhensiktsmessige ulikheter?

4.4. KAPITTEL 4 – TIDSKRAV OG UTKALLING AV NÆRMESTE RESSURS

Tidskravene i § 20 til § 22 anses ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunene.

§ 24 Utkalling av nærmeste ressurs er et nytt krav, men viderefører i stor grad dagens praksis. Økt bruk av nærmeste ressurs uavhengig av brann- og redningsvesenets grenser kan medføre noe mer økonomiske oppgjør mellom kommunene enkelte steder, men dette må styres av avtaler mellom kommunene.

Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 4 i forskriftsforslaget?

Ingen kommentar fra instansen

4.5. KAPITTEL 5 – ØVELSER OG EVALUERING

Det stilles mer detaljerte krav til øvelser og evalueringer, og til dokumentasjon av disse. I utgangspunktet er dette krav som brann- og redningsvesenet skal følge allerede i dag, men brann- og redningsvesen som i liten grad dokumenterer øvelser i dag vil oppleve å bruke noe mer tid på dette.

Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 5 i forskriftsforslaget?

God dokumentasjon er gjerne forbundet med gode rutiner og systemer. Etablering og implementering av dette kan fort dra med seg kostnader. Kan DSB lage et sentralt EDB-system for evaluering av hendelser/øvelser?

4.6. KAPITTEL 6 – NØDNETT

En forskriftsfesting av at personell i brann- og redningsvesenet og på nødmeldesentralene er tilgjengelige i Nødnett medfører ikke i seg selv økte kostnader for kommunene, da plikten for brann- og redningsvesenet til å ha samband allerede følger av gjeldende § 6-3 tredje ledd. En tydeliggjøring av at kommunikasjonen skal skje i Nødnett er en oppfølging av Stortingets vedtak om landsdekkende utbygging av Nødnett i Innst. 371 S (2010-2011), jf. Prop. 100 S (2010-2011). Det vises til Innst. 371 S (2010-2011) s. 13, hvor det fremkommer at *Dersom Nødnett ikke blir innført, legger komiteen til grunn at nødetatene vil stå overfor store investerings- og driftsutgifter ved utskiftning av enkeltvise og lokale løsninger, samtidig som man vil gå glipp av mulighetene som ligger i et nasjonalt nett for alle nød- og beredskapsstatene. Det vil påløpe vesentlige kostnader til kryptering i tråd med pålegget fra Datatilsynet, og det er usikkert om det er teknisk mulig å kryptere alle de gamle nettene.*

Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 6 i forskriftsforslaget?

Ingen kommentar fra instansen

4.7. KAPITTEL 7 – NØDMELDESENTRALEN

I gjeldende forskrift hviler nødmeldesentralens plikter på en forsvarlighetsstandard som fremkommer i § 4-5 andre ledd. I stedet for å videreføre forsvarlighetsstandarden er det nå foreslått å detaljere pliktene til nødmeldesentralene i større grad, og samle disse i et eget kapittel 7. De pliktene som er foreslått i kapittel 7 om nødmeldesentralen er plikter som nødmeldesentralene stort sett har i dag, men som nå fremkommer uttrykkelig. Forslaget anses derfor i utgangspunktet ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser.

I forslaget § 28 stilles det krav om at bemanningen i operatørrommet aldri kan være mindre enn to operatører, hvorav en skal utøve vaktledelse. DSB har lagt til grunn at det i dagens forsvarlighetskrav til nødmeldesentralene allerede ligger en nedre grense for bemanningen på to operatører døgnet rundt. Slik sett vil en uttrykkelig forskriftsfesting av plikten til en døgnskntinuerlig to-mannsbetjening ikke være et tiltak som innebærer økte kostnader, da kostnaden allerede følger av dagens regelverk.

Forskriftskravet om funksjonen vaktleder på nødmeldesentralene vil kunne medføre minimale opplæringskostnader for kommunene. Forskriften har ingen kompetansekrav til den nye foreslåtte vaktlederfunksjonen. Spørreundersøkelsen som DSB hadde ute hos nødmeldesentralene i 2017 viste at 80 % av nødmeldesentralene allerede hadde vaktlederfunksjonen.

? Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 7 i forskriftsforslaget?

Ingen kommentar fra instansen

4.8. KAPITTEL 8 – OPPLÆRING OG KOMPETANSE

De foreslåtte forskriftsendringene i kapittel 8 om opplæring og kompetanse har ingen negative økonomiske og administrative konsekvenser, fordi endringene skal sørge for at det blir samsvar mellom dagens praksis og dagens utdanningsmodell ved Norges brannskole og de krav som stilles i forskriften. Administrativt vil brann- og redningsvesen slippe å sende en rekke søknader om fravik fra forskriften, og DSB vil få færre søknader til behandling.

? Har du kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser til bestemmelsene i kapittel 8 i forskriftsforslaget?

MIB er usikker på hva som legges bak :Administrativt vil brann- og redningsvesen slippe å sende en rekke søknader om fravik fra forskriften, og DSB vil få færre søknader til behandling. Fokuset virker som at DSB ikke ønsker søknader til behandling, som eneste fordel.

? Til hvilke bestemmelser i forskriftsforslaget mener du det er størst behov for veiledning fra DSB?

Ingen kommentar fra instansen

GENERELL HOLDNING OG KOMMENTAR

Generelt positiv

Generell kommentar

Denne forskriften må ikke gå med ryggen inn i fremtiden. Vi antar at forskriften vil være gjeldende i mange år, og den må dermed stimulere til en ønsket utvikling av landets brann- og redningsvesen. Det kreves mot og fremsynthet å ta de nødvendige beslutningene, til innbyggernes beste.

Denne forskriften må legge til rette for større likhet mellom brannvesen i Norge. I dag er forskjellene for store, og det forvansker samarbeidet på tvers av BV. Dersom landets BV var mer harmonisk bygget opp, ville informasjonsutveksling på tvers av BV kunne gjøres enklere og mer relevant. Dermed kunne landets BV i større grad utgjøre en samlet kraft, med noenlunde lik tilnærming til arbeidsoppgavene.

DSB må stimulere til standardisering i Brann-Norge. I dag finnes det for mange helt forskjellige brannvesen, hvor brannsjefene har ulik oppfatning av hva et brannvesen skal gjøre, og hvordan oppgavene skal løses. Det er ikke hensiktsmessig, da landets BV i bunn og grunn skal utføre de samme oppgavene.

Det brukes mye spalteplass på å beskrive hvilke analyser som skal utføres, og som skal danne grunnlaget for drift og organisering. Men det står ingenting om krav til metodikk i disse analysene. Det burde det gjøre, ellers vil det være analyser av svært varierende kvalitet. Skal det analyseres eksempelvis etter 3x3, 5x5? Skal metodikken være akseptert av arbeidstilsynet? Slike ting bør kommenteres.

Kravene i dette høringsforslaget gjør det naturlig å etablere IKS samarbeid mellom brannvesen. Dersom dette er DSBs målsetting, er det bare å si det rett ut.

FOTNOTER

1. Oppdragsbrev nr. 14 datert 04.10.2016 fra Justis- og beredskapsdepartementet om revisjon av dimensjoneringsforskriften.
2. Meld. St. 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn.
3. Brannstudien desember 2013 – Rapport fra arbeidsgruppen som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk
4. Rapporten Beslutningsgrunnlag for ny organisering av brann- og redningsvesenet datert 01.12.2015
5. Forskrift 17. desember 2015 nr. 1719 om brannforebygging
6. Meld. St. 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn. Samfunnssikkerhet
7. Ref. Meld. St. 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn, s. 26-27.

8. <http://brannloftet.no/>
9. <http://brannloftet.no/kompetanseheving/>
10. Forskrift 01. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
11. RISE Fire Research "Rapport – Utredning i forbindelse med brannvesenets dimensjonering", RISE-rapport A17 20323:1, 04.05.17, s. 30.
12. Politidirektoratets rapport "Politiets responstid – Resultater første halvår 2014 og fastsatte krav for 2015".
13. Forskrift 20. mars 2015 nr. 231 om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften)
14. Forslag til fremtidig organisering av nødmeldetjenesten, rapport fra en interdepartemental arbeidsgruppe (112-rapporten), 15. juni 2009, s. 20.
15. Felles sambandsreglement for nødetatene og andre beredskapsbrukere, Politidirektoratet 2013.
16. Forskrift 20. mars 2015 nr. 231 om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften).
17. Rapport "Valdresekspressen Evaluering av myndighetenes håndtering av hendelsen november 2013", DSB mars 2014.
18. Forskrift 20. mars 2015 nr. 231 om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften).

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 3/2021

INSPEKSJON PÅ SOLGÅRD AVFALLSPASS – DEPONI DEN 25.06.2020 – AV FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN

Fremlagt:

- Inspeksjonsrapport ved Solgård Avfallsplass-deponi av 28.08.2020
- Tilbakemelding på inspeksjonsrapport - Solgård Avfallsplass fra MOVAR av 10.09.2020
- Tilbakemelding på inspeksjonsrapport - Solgård Avfallsplass fra MOVAR av 28.10.2020 inkludert forslag til plan for avslutning og etterdrift – Solgård Avfallsplass
- Avslutning av tilsyn ved Solgård avfallsdeponi fra Fylkesmannen av 07.12.2020
- Avslutning av tilsyn ved Solgård avfallsdeponi fra MOVAR av 16.12.2020

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Det vises til O-sak 23/2020 hvor det ble gitt en foreløpig orientert om utkastet til inspeksjonsrapport. Under høringsrundene har vi fått gjennomslag for justeringer og velger således å legge den frem for styret på nytt.

Representanter fra Fylkesmannen i Oslo og Viken var på inspeksjon på Solgård Avfallsplass den 25.06.2020. Bakgrunnen for inspeksjonen var å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonstema var utslipp til vann. Vi er kjent med at Fylkesmannen har endret navn til Statsforvalteren, men velger å benytte Fylkesmannen i orienteringssaken i og med at inspeksjonen ble foretatt før navneendringen.

Under inspeksjonen ble det avdekket tre avvik:

1. Topptettingen av deponiet og tiltak for å redusere sigevannsmengden er mangelfull
2. MOVAR har ikke konkludert eller angitt hva som er forsvarlig utslippskvalitet for påslipp til kommunalt nett
3. Dagens oppsamling og behandling av sigevann har mangler

Driften av Solgård Avfallsplass er kompleks og avvik ved inspeksjoner fra de forskjellige kontrollinstanser må fra tid til annen påregnes, selv om dette ikke er ønskelig.

Vi søkte Fylkesmannen om ny utslippstillatelse på Solgård Avfallsplass den 08.07.2019. Søknaden er så langt ikke ferdig behandlet. Fylkesmannen har forespeilet at utslipp av vann vil bli tillagt vekt i den nye utslippstillatelsen. De har gitt uttrykk for at det skal inngås påslippsavtale for sigevann med Moss kommune, som nedstrøms ledningseier. Den 24.06.2020 sendte vi inn forslag til påslippsavtale for sigevann til Moss kommune. Som følge av dette er det inngått et samarbeid med Moss kommune for å finne frem til akseptable løsninger for begge parter.

Avvik 1:

Topptettingen av deponiet og tiltak for å redusere sigevannsmengden er mangelfull.

Kommentar:

Vi var klar over forholdet før inspeksjonen. I investeringsbudsjettet er det bevilget 2,1 mill til oppstart av tiltak for å redusere sigevannsmengden. Prosjektet ble påbegynt i 2020. Vi har leid inn en konsulent som bistår oss på overordnet nivå med forslag til løsninger på den nordligste delen av Solgård Avfallsplass. I og med eiendommens størrelse og bruk samt at den vil benyttes til avfallsrelatert virksomhet i mange år fremover, mener vi det er riktig dele opp dette arbeidet slik at løsningen tilpasses forholdene.

Vi ser det som en utfordring om kravene i den nye utslippstillatelsen ikke vil være kjent når vi vurderer de alternative løsningene.

Avvik 2:

MOVAR har ikke konkludert eller angitt hva som er forsvarlig utslippskvalitet for påslipp til kommunalt nett.

Kommentar:

Vi er ikke enige i at avvik 2 er et avvik i henhold til vår tillatelse. Vi mener fortolkning av tillatelsen om at det er vi som skal konkludere eller angi hva som er forsvarlig utslippskvalitet herunder at vi skal angi innhold, konsentrasjoner, mengder e.l. som anses som forsvarlig utslippskvalitet.

Avviket ble påklaget den 10.09.2020.

I tilbakemeldingen fra Fylkesmannen av 07.12.2020 fremgår det at Fylkesmannen tar MOVARs bemerkning til avvik 2 til etterretning. Og videre at dette forholdet antas å bli ivaretatt i revidert tillatelse som er under utarbeidelse.

Vi har anmodet fylkesmannen om å rette opp kontrollrapporten slik at avvik 2 utgår. Vi har ikke fått tilbakemelding på dette og vi kan heller ikke se at det er hensyntatt den Inspeksjonsrapporten som er offentliggjort

Avvik 3:

Dagens oppsamling og behandling av sigevann har mangler

Kommentar:

Vi var klar over forholdet før inspeksjonen. I investeringsbudsjettet er det bevilget 4,5 mill til tiltak for å utvidelse av sigevannsdammen. Prosjektet har planlagt oppstart i 2020. Vi har leid inne en konsulent som bistår oss i å lage grunnlagsmateriale og forslag til løsninger.

Valg av gode løsninger for utvidelse av sigevannsdammen og eventuelle nye renseløsninger betinger at vi kan stipulere fremtidige sigevannsmengder, innhold i sigevannet, krav til vannkvalitet ut av dammen mm. For å utnytte ressursene godt og miljøvennlig forutsetter vi også at innholdet i den nye utslippstillatelsen og påslippsavtalen med Moss kommune vil være kjent når vi vurderer løsningene. Fra administrasjonens side mener vi det vil være riktig å avvente ferdigstilling av dette prosjektet til kravene foreligger.

Oppfølging:

I inspeksjonsrapporten ble det satt krav om innsending av skriftlig redegjørelse fra MOVAR innen 01.11.2020 for at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken. Redegjørelse fra MOVAR ble sendt den 28.10.2020. Her fremgår det hvordan avvik foreslås rettet og en tidfestet handlingsplan.

Fylkesmannen opplyser i sitt svar av 07.12.2020 at redegjørelsen og handlingsplanen av 28.10.2020 til orientering samt at tilsynet avsluttes og gjennomføring av tiltak vil bli kontrollert ved neste rutinemessige tilsyn. Det bemerkes i svarbrevet at planlagte tidsfristene i handlingsplanen antagelig ikke vil være i tråd med frister i revidert tillatelse og tidsfristene for oppfølging av ulike tema i denne. De legger derfor til grunn at MOVAR innretter seg etter tidsfristene i revidert tillatelse og reviderer sine egne tidsplaner i tråd med dette.

Moss, 18. januar 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef renovasjon

MOVAR IKS AVD RENOVASJON, AVLØP, ADM
Kjellerødveien 30 (JE)
1580 Rygge

Saksbehandler:

Anne Stine Zakariassen

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Solgård Avfallsplass - deponi

Kontrollnummer: 2020.149.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Marit S. Asklien (overingeniør)

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Anne Stine Zakariassen

Andre deltagere fra virksomheten:

Freddy Tangen (sjef renovasjon MOVAR IKS)

Hege A. Hellem (miljøingeniør)

Lars Didrik Kittilsen (avdelingsleder – deltok kun under befarings)

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Lars Roar Hovde

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon den 25. juni 2020 ved MOVAR IKS AVD RENOVASJON AVLØP, ADM - Solgård Avfallsplass (MOVAR). Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 3 avvik og ga 3 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

1. Topptettingen av deponiet og tiltak for å redusere sigevannsmengden er mangelfull
2. MOVAR har ikke konkludert eller angitt hva som er forsvarlig utslippskvalitet for påslipp til kommunalt avløp.
3. Dagens oppsamling og behandling av sigevann har mangler

Anmerkninger:

1. MOVARs vurdering av effekt av lokal rensing på deponiet kan forbedres
2. MOVARs oversikt over deponiets utvikling og oppbygging kan forbedres
3. Miljørisikovurderingen kan forbedres med hensyn til utslipp til vann

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

28. august 2020	Anne Stine Zakariassen	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonsleder

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Moss kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: MOVAR IKS AVD RENOVASJON, AVLØP, ADM	
Organisasjonsnr.: 971632623	Eies av: 959272204
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Solgård Avfallsplass	Anleggsnr.: 3002.0050.02
Kommune: Moss	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Deponering	
Tillatelse gitt: 21. november 2008	Sist endret: 5. oktober 2016

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år. Sist tilsyn fra Fylkesmannen i Østfold ble gjennomført i 2013.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

MOVAR plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må MOVAR **innen 1. november 2020** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet, eventuelt en tidfestet handlingsplan for retting.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Anne Stine Zakariassen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 17. juni 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil MOVAR bli ilagt et gebyr på kr 33 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Topptettingen av deponiet og tiltak for å redusere sigevannsmengden er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Solgård avfallplass, MOVAR IKS, datert 21.11.2008 med endringer av 05.10.2016 (2008.0459.T) 3.5.1 og 3.9.1.

Kommentarer:

Kravene i punkt 3.5.1 i tillatelsen omhandler tiltak for å redusere sigevannsmengden:

- Virksomheten skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og om nødvendig iverksette tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet.

- Rent overflatevann fra tilstøtende arealer eller innsig av rent grunnvann skal ikke tilføres sigevannsnettet, men ledes separat utenom deponiet.
- Det skal sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiet. Deponiets nedbørsfelt skal avgrensnes ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.
- Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger.

I henhold til tillatelsen punkt 3.9.1 skal MOVAR ved midlertidig eller endelig avslutning av en celle/etappe etablere et «toppdekke» som hindrer ny utvasking av sigevann og utslipp av deponigass. Det vises i tillatelsen og til veileder TA-1951/2003 om deponiforskriften for oppbygging av toppdekket.

MOVAR har etablert brønner for å måle vannstand i deponiet, og utført flere tiltak for å avskjære vann fra omgivelsene og inn mot anlegget. Kontrollen med inntrengning av nedbør i deponiet, topptettingen og begrenning av aktivt deponiareal er mangelfull. MOVAR har dermed ikke gjennomført tilstrekkelige tiltak for å redusere mengden sigevann fra deponiet til et minimum.

Under tilsynet kom det fram at ingen områder på deponiet er endelig avsluttet etter veilederens anbefalinger til topptetting. Hensikten med topptetting over avfall er at den skal lede mesteparten av nedbørsvannet bort fra deponiets overflate, slik at dette vannet ikke forurenses eller skaper sigevann i deponiet. Det er ikke ønskelig at vanntilførselen blir større enn høyst nødvendig på grunn av faren for økt utvasking av forurensende stoffer i avfallet. Kravet er å redusere tilførselen av annet vann (overflatevann, grunnvann mv.) til et minimum.

På flere av områdene på deponiet er deponeringen avsluttet, og det er satt i gang med andre avfallsrelaterte aktiviteter på deponioverflaten uten at det er etablert en tilstrekkelig topptetting.

For å redusere sigevannsmengden må det blant annet etableres nødvendig og tilstrekkelig topptetting på alle delområder og topptettingen må dokumenteres, for eksempel med profiler av topptettingen (det som er lagt av masser over avfallet), på alle felter av deponiområdet.

Avvik 2

MOVAR har ikke konkludert eller angitt hva som er forsvarlig utslippskvalitet for påslipp til kommunalt avløp.

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Solgård avfallplass, MOVAR IKS, datert 21.11.2008 med endringer av 05.10.2016 (2008.0459.T) punkt 3.5.3.

Kommentarer:

I henhold til tillatelsen punkt 3.5.3 skal virksomheten behandle forurenset vann og sigevann som samles opp dersom dette er nødvendig for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet

MOVAR har vurdert utslippskvaliteten på sigevann som går til kommunalt avløp bl.a. i forhold til snittverdier for norske deponier, terkseverdier og referanseverdier, samt i forhold til miljørisiko for resipienten Mossesundet i forbindelse med mottak og deponering av bunnaske.

MOVAR har derimot ikke konkludert omkring hva som de eller avløpseier anser som forsvarlig utslippskvalitet på sigevannet som ledes til det kommunale avløpsnett. Dvs. det foreligger ingen angivelse av hvilket innhold, konsentrasjoner, mengder e.l. som anses som forsvarlig utslippskvalitet. Fylkesmannen vurderer at dette er vesentlig for å vite om utslippene fra anleggene er forsvarlige for det ytre miljø.

I vilkår 3.5.3 i tillatelsen er det angitt at Fylkesmannen kan stille mer konkrete krav til sigevannet bl.a. dersom det skulle vise seg å være nødvendig for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet. I samme vilkår er det angitt hvilke faktorer som det vil bli lagt vekt på ved vurdering av forsvarlig utslippskvalitet, bl.a. konsentrasjoner og mengder, sigevannsmengde, resipient, Movar/kommunens vurdering av påslippet og potensiale for rensing.

Det kom fram under tilsynet at MOVAR og Moss kommune nå har startet arbeidet med å inngå en påslippsavtale med Moss kommune.

Avvik 3:

Dagens oppsamling og behandling av sigevann har mangler

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Solgård avfallplass, MOVAR IKS, datert 21.11.2008 med endringer av 05.10.2016 (2008.0459.T) punkt 3.5.

Kommentarer:

Krav til oppsamling og behandling av sigevannet er gitt i gjeldende tillatelse bl.a. i vilkår 3.5.3. I henhold til tillatelsen skal sigevann fra alle deponietapper og deponiceller, både de som er i bruk og de som er avsluttet, samles opp og behandles før påslipp til kommunalt avløpsnett.

Overløp

MOVAR rapporterte under tilsyn og i 2018 og 2019 om overløp og utslipp urensert sigevann til nærliggende bekk fra kum 4 og 5 ved deponiets nordvestre hjørne (til sammen 800 m³ i 2019 og 350 m³ i 2018). Det er oppgitt at årsaken til overløpene i utgangspunktet skyldes situasjoner med mye nedbør. Vannet som kommer inn i kum 4 er i utgangspunktet grunnvann fra fjellboringer under deponiet, mens vannet inn i kum 5 i utgangspunktet er oppsamling av bekkevann langs E6. Pga. usikre avrenningsforhold og mistanke om innlekkasje av sigevann er det valgt å lede vannet i kum 4 og 5 til sigevannsanlegget.

MOVAR har tidligere gitt Fylkesmannen en oppsummering av gjennomførte og planlagte tiltak for å unngå overløp til bekk, samtidig som det også er vist til søknad om ny utslippstillatelse. Nedtapping av sigevannsdam før varslet mye nedbør er angitt som et av tiltakene mot overløpene. Det er også skissert andre tiltak som i ulik grad er utført eller planlagt.

Fylkesmannen forventer at virksomheten gjennomfører alle nødvendige tiltak slik at ulovlig utslipp av urensset sigevann til bekken og omgivelsene opphører. Fylkesmannen forventer også at virksomheten gjennomfører alle nødvendige tiltak for å redusere faren for utslipp.

Sigevannssystemet, sigevannsbehandling

Grunnvannet i fjellbrønnene B2 og B4 mellom deponiet og sigevannsdammen er påvirket av sigevann fra deponiet, men det foretas pumping av grunnvann/sigevann fra disse brønnene til sigevannssystemet (pumpet til sammen ca. 9000 m³ i 2019). MOVAR antar også at brønnene B3 og B11 nedstrøms er påvirket av sigevann.

MOVAR har angitt ulike vurderinger og tiltak for å følge opp sigevannssystemet, og mener at pumping av sigevann fra brønn B2 og B4 ikke kan erstatte andre varige eller permanente tiltak for å stanse utlekking av sigevann til grunnen. MOVAR må derfor videreføre arbeidet med konkrete tiltak for å sikre en forsvarlig oppsamling og behandling av alt sigevann. Det ble informert under tilsynet at det er startet en prosess for å inngå en avtale om påslipp til kommunalt avløpsnett.

Fylkesmannen forventer at anlegget planlegger og gjennomfører alle nødvendige tiltak for å sikre forsvarlig oppsamling og behandling av sigevannet fra alle deponiområder.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

MOVARs vurdering av effekt av lokal rensing på deponiet kan forbedres

Kommentarer:

I henhold til tillatelsen skal effekt av lokal rensing dokumenteres, og det forutsettes også at virksomheten utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning.

MOVAR prøvetar og overvåker biodammen, men det er ikke satt noen mål for effekten av renseprosessen i biodammen.

MOVAR har samtidig ikke etablert en rutine for målinger av slamnivået i dammen. Mer konkrete rutiner og bedre kontroll på måling av slamnivå kan redusere faren for at slam virvles opp og slippes ut på det kommunale nettet.

Anmerkning 2

MOVARs oversikt over deponiets utvikling og oppbygging kan forbedres

Kommentarer:

Det er i tillatelsen satt krav om at MOVAR årlig skal lage en oversikt over deponiets utvikling. Oversikten skal sammenholdes med fastsatt oppfyllingsplan. Det vises til veiledere TA-1951/2003 og TA-1995/2003. MOVAR kunne på tilsynsdagen ikke vise til en slik oversikt.

For å kunne overvåke og drifte deponiet også etter deponeringen er avsluttet er det viktig å ha god dokumentasjon på avfallstyper og volumer som er deponert hvor samt hvordan topptettingen er konstruert. Det bør blant annet foreligge oversikt over hvilken aktivitet som har foregått og foregår på hvilket areal samt grenser for hvor det er deponert avfall. Skissen bør også inneholde dagens gårds- og bruksnummer.

Anmerkning 3

Miljørisikovurderingen kan forbedres med hensyn til utslipp til vann

Kommentarer:

MOVAR har utarbeidet skriftlige miljørisikoanalyser for de ulike aktivitetene på anlegget. På tilsynet oppgir MOVAR at de mener en stor risiko ved anlegget vil være utslipp til vann. Sårbarheten til det omkringliggende miljøet rundt anlegget var lite synliggjort med tanke på beskrivelse og vurdering av beliggenhet og resipienter. Samtidig kan vurderinger av risikoen for uønskede hendelser på avløpsnett (både for avløpsnett, det kommunale renseanlegget, avløpslammet og resipienten) også forbedres.

Det ble under tilsynet vist til [«Veiledning til tankforskriften \(M-536/2016\)»](#) § 19-4, som gir en beskrivelse av arbeidet med miljørisikovurderinger.

8. Andre forhold

Det har vært drevet deponi på Solgård siden 1978. Selve deponiområdet har blitt utvidet i flere runder.

MOVAR har i juli i 2019 søkt om ny endring og utvidelse av eksisterende tillatelse for avfallsanlegget. En ny regulering for hele avfallsanlegget og nærområdet rundt anlegget foreligger fra 2017. Denne reguleringen omfatter også en utvidelse av dagens deponiområde i et delområde mot syd.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Avfallsforskriften - kapittel 9 Deponering av avfall
- Internkontrollforskriften § 5
- Forurensningsforskriften - Kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall
- [Veiledning til Tankforskriften \(M-536/2016\)](#)

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Gebyr ved kontroll (M297)

Fylkesmannen i Oslo og Viken
Anne Stine Zakariassen

Deres ref.: 2020/22024

Vår ref.: 20/119-25/MSA

Dato: 10.09.2020

Tilbakemelding på inspeksjonsrapport - Solgård Avfallsplass

Det vises til inspeksjonsrapport fra inspeksjon ved Solgård Avfallsplass – deponi, Kontrollnummer 2020.149.I.FMOV.

Ifølge inspeksjonsrapporteten kan vi gi tilbakemelding på det vi mener er faktiske feil innen to uker etter at rapport er mottatt. Vi benytter oss herved av denne muligheten.

Vi er ikke enige i at avvik 2 er et avvik fra vår tillatelse. Vi er uenige i fylkesmannens fortolkning av tillatelsen om at det er vi som skal konkludere eller angi hva som er forsvarlig utslippskvalitet herunder at vi skal angi innhold, konsentrasjoner, mengder e.l. som anses som forsvarlig utslippskvalitet.

Som fylkesmannen kommenterer, er vi i dialog med Moss kommune om en påslippsavtale for sigevannet. Utkast/forslag til påslippsavtale er sendt Moss kommune i juni 2020. Vi har ikke fått noen tilbakemelding på denne.

Med hilsen

Marit S. Asklien
overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger dermed ingen underskrift.

Fylkesmannen i Oslo og Viken
Anne Stine Zakariassen

Deres ref.: 2020/22024

Vår ref.: 20/119-28/MSA/

Dato: 28.10.2020

Tilbakemelding på inspeksjonsrapport for Solgård Avfallsplass - deponi

Det vises til Inspeksjonsrapport for Inspeksjon ved Solgård Avfallsplass – deponi Kontrollnummer 2020.149.IFMOV, datert 28.8.2020 samt vår tilbakemelding på denne rapporten ang faktiske feil, sendt fra oss 10.9.2020.

Det er i inspeksjonsrapporten gitt følgende tre avvik:

1. Topptettingen av deponiet og tiltak for å redusere sigevannsmengden er mangelfull.
2. MOVAR har ikke konkludert eller angitt hva som er forsvarlig utslippskvalitet for påslipp til kommunalt avløp.
3. Dagens oppsamling og behandling av sigevann har mangler

Det er gitt en frist på at MOVAR innen 1. november 2020 skal gi en tilbakemelding til Fylkesmannen med en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet, eventuelt en tidfestet handlingsplan for retting. Rettelse av avvikene vil ta tid og være kostbare, vi kan derfor ikke gjøre tiltakene innenfor tidsfristen, så beskriver her en tidfestet handlingsplan.

Avvik nr. 1: Topptettingen av deponiet og tiltak for å redusere sigevannsmengden er mangelfull.

Topptettingen

Mesteparten av deponiet som er fylt opp er tildekket. De delene som ikke benyttes til annen aktivitet er dekket med jordmasser og det vokser planter (trær, busker og gress). Deler av sideskråningen mot vest er også dekket med kunstig membran. De delene hvor det foregår aktivitet er dekket med asfalt, betong eller grus og jord. Den delen av deponiet som ble ferdig oppfylt i 2019 er ikke tildekket.

Store deler av deponiet er ferdig oppfylt og dekket til før 2003, altså før dagens veileder til deponiforskriften ble utgitt. Det er dermed store flater som ikke er topptettet i henhold til veilederen TA-1951/2003.

MOVAR har i juli 2019 søkt om ny utslippstillatelse for Solgård Avfallsplass. Denne er til behandling hos Fylkesmannen i Oslo og Viken. «Forslag til plan for avslutning og etterdrift» er lagt ved søknaden. I vedlegget er deponietappene beskrevet og hvordan topptettingen er tenkt. Det er også beskrevet at arbeidet med å etablere avsluttende topptetting vil starte opp når ny utslippstillatelse foreligger, dette blant annet for å ta hensyn til eventuelle nye krav/retningslinjer fra fylkesmannen inn i vår planlegging av topptettingen. Vi legger ved «Forslag til plan for avslutning og etterdrift – Solgård Avfallsplass» som ble sendt inn sammen med søknaden.

Kartet under vier kart over Solgård Avfallsplass, det er en liten del helt syd som ikke vises, men dette området er ikke ferdig fylt opp. De områdene som er farget er områder som er ferdig fylt opp, de uten farge er enten under oppfylling eller det er ikke deponert avfall der. Grensene mellom etappene er omtrentlige da vi må ta hensyn til avrenningsretning ol.

Deponiområde	Planlagt ferdigstillelse av topptettingen - år
A1, A2, B1 og A5	2025
B2, A4, A7	2029
A3, A8, A6	2034

Sigevannsmengder

På de områdene som ikke har dokumentert tilfredsstillende topptetting vil det kunne dannes mere sigevann en nødvendig. Når vi utbedrer/ etablerer ny topptetting vil vi også planlegge for at rent vann ikke unødvendig tilføres deponiet.

På de flatene hvor det foregår avfallsaktivitet og overvannet blir forurenset vurderer vi mulighetene for å levere dette vannet direkte på spillvannsledningen eller via sivevannsdammen. I dag dreneres dette forurensete vannet til sivevannssystemet via deponiet. Etter hvert som topptettingen blir utbedret vil vi for hvert område gjøre en vurdering om det er økonomisk forsvarlig å etablere egne ledninger for transport av dette vannet eller om det fortsatt skal dreneres via deponiet. Dvs. at planlagte tider for vurderingene av avskjæring av både forurenset og rent overvann er sammenfallende med tidspunktene for topptettingen. Vi vil påpeke at avfallsplassen ble etablert i 1978 og at det da var andre retningslinjer og at tidligere retningslinjer fra Fylkesmannen tilsier at forurenset overvann fra deler av området skal dreneres til sivevannet via deponiet. Vi vil også nevne at for deler av deponiet er vi avhengig av tillatelse fra Moss kommune om påslipp av overvann på deres overvannsnett for at det skal være hensiktsmessig å avskjære rent overvann.

Avvik nr. 2: MOVAR har ikke konkludert eller angitt hva som er forsvarlig utslippskvalitet for påslipp til kommunalt avløp

MOVAR har vi gitt tilbakemelding på om at vi mener dette avviket er feil. Vi har ikke mottatt tilbakemelding på dette og tolker dette slik at Fylkesmannen har tatt vår tilbakemelding til etterretning. Vi setter derfor ikke opp en handlingsplan for dette avviket.

Avvik nr. 3: Dagens oppsamlingssystem for behandling av sivevann har mangler

Overløp

Overløp fra kum 4 og kum 5 skjer som tidligere rapportert ved mye nedbør over lengere tid. I 2018 og 2019 utgjorde overløpet henholdsvis 0,2 % og 0,4 % av total sivevannsmengde. I 2020 har vi så langt ikke hatt overløp.

I 2019/2020 er det gjort vurderinger av vannet i kum 5. Selv om det ved normal nedbør er veldig lite vann i denne ledningen har vi konkludert med at dette vannet fortsatt bør ledes til sivevannsdammen. Ved mye nedbør er vannet som ledes til disse kummene fortynt med grunnvann og overflatevann.

Det er tidligere gjort vellykkede tiltak for å redusere sannsynligheten for overløp. Ved utbygging av sivevannsdammen vil sannsynligheten for overløp bli ytterligere redusert blant annet ved økt oppholdstid og økt kapasitet ut fra dammen.

Ved store nedbørsmengder er vannet i kum 4 og kum 5 renere enn vannet fra sivevannsdammen. Vi vurderer derfor at det er bedre at vannet fra disse kummene går i overløp enn at vannet fra sivevannsdammen går i overløp. Dvs. at vi har ikke planer om å redusere sannsynligheten for disse overløpene ytterligere før kapasiteten på dammen er økt.

Sivevannssystemet og sivevannsbehandling

Oppsamling

Som fylkesmannen har påpekt pumpes det fra grunnvannsbrønn B2 og B4 siden disse er forurenset med sivevann. Dette er pågått i ca. 20 år. Siden 2000 har vi hatt 4 forskjellige konsultentselskaper som har hjulpet oss med overvåking av ytre miljø. Ved reguleringsplanen fra 2017 ble det også gjennomført en konsekvensutredning hvor pumping er omtalt.

Alle råd vi har fått tidligere er i den retning at man skal optimalisere utpumpingen for å minimere sivevann på avveie. Men vi er enige i at dette ikke alene skal erstatte andre tiltak for å hindre utlekking av sivevann.

Ut fra den årlige vannbalansen som gjennomføres vurderer vi at oppsamlingssystemene for sivevann fungerer. Men vi vurderer at den eldste delen av oppsamlingssystemet eventuelt trenger en oppgradering for å redusere mengde sivevann i grunnvannsbrønnene. Dette er ledninger som ligger i ytterkant av felt A1 og A2. Eventuell utbedring av disse

sigevannsledningene vil foregå samtidig som det etableres ledningsnett for bortføring av rent og forurenset overvann fra disse områdene.

Behandling

Det er utarbeidet en ny lokal forskrift om påslipp av olje,- fettholdige og industrielt avløpsvann til offentlig avløpsnett, Moss kommune, Viken, FOR-2019-11-06-1502. Denne er gjeldende fra 1.1.2020. MOVAR har i juni 2020 levert inn søknad om påslippsavtale av sigevann til Moss kommune. For de parametere hvor vi forventer høyere verdier enn hva forskriften i utgangspunktet tillater er det søkt om høyere grenseverdier. Vi har p.t ikke mottatt tilbakemelding på denne søknaden.

Vi har tidligere vurdert at sigevannsdammen har for liten kapasitet i forhold til oppholdstid ved store nedbørsmengder. Det vil derfor gjøres tiltak for å øke kapasiteten til sigevannsdammen. Vi har tatt utgangspunkt i at det fortsatt skal være en luftet lagune tilsvarende den vi har i dag, men om det er behov for annen behandling vil være avhengig av både tilbakemeldinger fra Moss kommune og tilbakemeldinger fra Fylkesmannen i forbindelse med søknad om ny/revidert utslippstillatelse for Solgård Avfallsplass. Vi mener at det ikke er samfunnsmessig forsvarlig å iverksette store og kostbare tiltak i dammen før vi har fått tilbakemelding fra kommunen og Fylkesmannen. Da vi enda ikke vet hvilke tiltak som skal gjøres er det vanskelig å sette en konkret tidsfrist i handlingsplanen.

Vi har følgende rammer/forutsetninger

- Gjeldende reguleringsplan gir føringer for håndtering av 200-års flom hvor det kreves at før område BRE2 kan tas i bruk skal det være prosjektert for tilstrekkelig kapasitet for å håndtere sigevann og overvann beregnet ved 200-års nedbørs-/flomnivå
- Gjeldende utslippstillatelse sier at sigevannsdammen skal fungere som luftet lagune
- Veileder overvann for Morsa og Glomma sør av 2018 hvor tre-trinnstrategien er sentral, hvor trinn 3 krever sikring av trygge flomveier ved 200-års flomnivå
- Forskrift om påslipp Moss kommune som har grenseverdier for påslipp til kommunalt nett

Ovennevnte rammer innebærer bl.a. anlegget for sigevann må prosjekteres med overløp for å sikre anleggets funksjon og at det ikke skades i en flomsituasjon.

Oppsummering av handlingsplanen

Nr.	Aktivitet	Planlagt ferdigstillelse - år
1.	Deponiområde A1: Topptetting, avskjæring av rent overvann og eventuell utbedring av sigevannsledning	2025
2.	Deponiområde A2: Topptetting, avskjæring av rent overvann og eventuell utbedring av sigevannsledning	2025
3.	Deponiområde B1: Topptetting og avskjæring av rent overvann	2025
4.	Deponiområde A5: Topptetting, avskjæring av rent overvann og eventuelt avskjæring av forurenset overvann.	2025
5.	Deponiområde B2: Topptetting og avskjæring av rent overvann	2029
6.	Deponiområde A4: Topptetting, avskjæring av rent overvann og eventuelt avskjæring av forurenset overvann	2029
7.	Deponiområde A7: Topptetting, avskjæring av rent overvann og eventuelt avskjæring av forurenset overvann	2029
8.	Deponiområde A3: Topptetting, avskjæring av rent overvann og eventuelt avskjæring av forurenset overvann	2034
9.	Deponiområde A8: Topptetting, avskjæring av rent overvann og eventuelt avskjæring av forurenset overvann	2034
10.	Deponiområde A6: Topptetting og avskjæring av rent overvann	2034
11.	Utbygging/utbedring av sigevannsdammen for økt kapasitet og reduksjon av sannsynligheten for overløp i Kum 4 og Kum 5	Ikke satt enda

Med hilsen

Freddy Tangen
Sektorsjef renovasjon

Marit S. Asklien
overingeniør

Dette brevet er elektronisk godkjent og trenger dermed ingen underskrift.

Vedlegg

Forslag til plan for avslutning og etterdrift av deponiet

MOVAR IKS

FORSLAG TIL PLAN FOR AVSLUTNING OG ETTERDRIFT – SOLGÅRD AVFALLSPASS

Dato: 1.07.2019
Versjon: 02

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: MOVAR IKS
Tittel på rapport: Plan for avslutning og etterdrift
Oppdragsnavn: Solgård Avfallsplass - Søknad ny utslippstillatelse
Oppdragsnummer: 622080-01
Utarbeidet av: Reidar Dahl Rasmussen
Oppdragsleder: Reidar Dahl Rasmussen
Tilgjengelighet: Åpen

VERSJON	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KS
02	01.07.19	Justert versjon	RDR	
01	03.06.19	Nytt dokument	RDR	BA

Forord

Asplan Viak AS utarbeider på oppdrag fra MOVAR IKS ny utslippssøknad for Solgård Avfallsplass. Som en del av søknaden skal det utarbeides et forslag til plan for avslutning og etterdrift av deponiet. Denne rapporten utgjør planforslaget.

For utarbeidelse av søknad og øvrige utredninger har det vært opprettet en prosjektgruppe. Prosjektgruppen har bestått av, fra MOVAR, Marit Stokkeland Asklien (prosjektleder), Hege Hellem, Lars Didrik Kittilsen og Freddy Tangen. Fra Asplan Viak har Bjørn Aschjem og Reidar Dahl Rasmussen deltatt. Reidar Dahl Rasmussen har skrevet denne rapporten. Bjørn Aschjem har også bistått med kvalitetssikring.

Tønsberg, 01.07.2019

Reidar Dahl Rasmussen
Oppdragsleder

Bjørn Aschjem
Kvalitetssikrer

Innhold

1. INNLEDNING	4
2. RAMMEBETINGELSER.....	5
3. FORSLAG TIL PLAN FOR AVSLUTNING OG ETTERDRIFT	6
3.1. Avslutning av deponiet	6
3.1.1. Forventet avslutningstidspunkt for de ulike deler av deponiet	6
3.1.2. Overdekking og sikring frem til avslutning	8
3.1.3. Toppdekke	8
3.2. Etterdriftsfasen	10
3.2.1. Overvåking og kontroll.....	11
3.2.2. Plan for drift og vedlikehold	11
3.2.3. Setninger i deponiet	11
3.2.4. Kostnadsdekning av avslutningen- og etterdriften	12

1. INNLEDNING

Pr. i dag er ingen av etappene ved Solgård Avfalls plass formelt avsluttet. Denne planen omfatter hele deponiet, både oppfylte etapper og fremtidige etapper. Det planlegges en etappevis avslutning av deponiet. Planen er et overordnet dokument som beskriver hovedprinsippene for avslutning og etterdrift. Det vil således bli behov for justeringer og stedlige tilpasninger før arbeidene starter opp. Foreliggende plan vil følge søknad som sendes fylkesmannen om endret utslippstillatelse for Solgård Avfalls plass. Følgelig legges det til grunn at planen vil bli justert etter at endret utslippstillatelse foreligger fra Fylkesmannen. Endelig avslutningsplan vil med det først utarbeides etter at ny tillatelse foreligger.

Avslutningen av flere av etappene vil ligge langt frem i tid. Det vil derfor være behov for justeringer av planen i fremtiden.

2. RAMMEBETINGELSER

Gjeldende utslippstillatelse av 05.10.16 og avfallsforskriften, setter rammebetingelser for avslutning og etterdrift av deponiet på Solgård avfallsplass. Veileder til deponiforskriften, TA-1951/2003 er en del av grunnlaget for foreliggende forslag til plan for avslutning og etterdrift. Det er dessuten valgt benytte «Veileder for avslutning og etterdrift av deponier», rapport 12/2015 fra Avfall Norge, som en del av grunnlaget for planen.

Reguleringsplan vedtatt den 23.10.17, gir føringer når det gjelder avslutning av deponiet. En eldre reguleringsplan vedtatt den 05.05.94, som gjelder for et ferdig oppfylt område øst for Industriveien, gir også føringer for avslutning av denne delen av deponiet.

Reguleringsplan vedtatt den 23.10.17, gir føringer når det gjelder beplantning og skjøtsel i hovedsak i skjermvegetasjonssonene rundt deponiet (GV1-4). Deler av GV3 ligger inne på deponiflaten. Her skal eksisterende vegetasjon bevares og i nødvendig grad suppleres med beplantning av stedege høytvoksende arter slik at området skjermes tilstrekkelig. Kravet innebærer at her må eksisterende topptetting opprettholdes slik den nå er utformet slik at ikke trærne skades. Området det er snakk om er svært begrenset i areal og utgjør en eldre del av deponiet. Det er satt som rekkefølgekrav at det skal legges frem en beplantings- og skjøtselsplan for områdene GV1-4, før det gis igangsettingstillatelser innenfor områdene BRE1-5. Beplantnings- og skjøtselsplan er utarbeidet.

3. FORSLAG TIL PLAN FOR AVSLUTNING OG ETTERDRIFT

3.1. Avslutning av deponiet

I dette kapitlet beskrives forventede avslutningstidspunkt for de ulike deler av deponiet og avslutningstiltakene.

3.1.1. Forventet avslutningstidspunkt for de ulike deler av deponiet

Gjenstående deponivolum ved Solgård avfallsplass er på ca. 2 420 000 m³. Årlig deponering vil variere men vi legger her til grunn 50 000 tonn pr. år i gjennomsnitt. Med en gjennomsnittlig egenvekt på avfallet på 1,3 tonn/m³ gir dette en årlig deponering i volum på ca. 38 000 m³. Deponiet vil da ha en gjenstående «levetid» på 63 år.

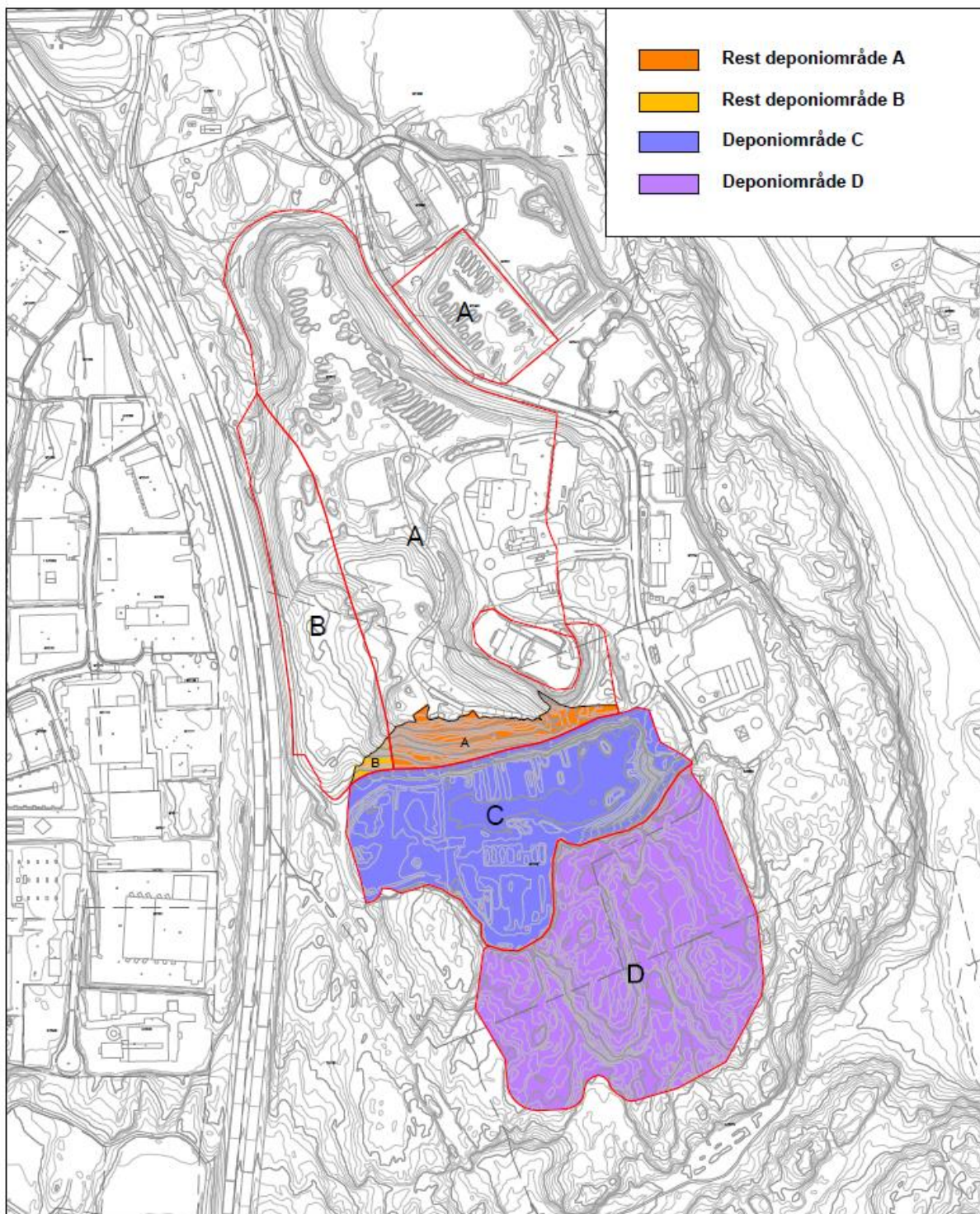
Tabell 1 viser gjenstående deponivolum ved de ulike deponietappene ved Solgård avfallsplass.

Tabell 1: Gjenstående deponivolum i de ulike deponietappene ved Solgård avfallsplass

Etappe	Gjenstående volum m ³	*Antall år med oppfylling
A	60 000	2
B	4 000	0,1
C	1 070 000	28
D	1 286 000	33
SUM	2 420 000	63

*Det er lagt til grunn en årlig deponering på ca. 38 000 m³

Deponietappene, både de ferdigstilte og fremtidige, er vist i Figur 1.

Figur 1: Deponietappene for deponiet ved Solgård avfallsplass. De røde linjene markerer grensene for de ulike deponicellene. De fargede flatene angir områder med gjenværende deponikapasitet

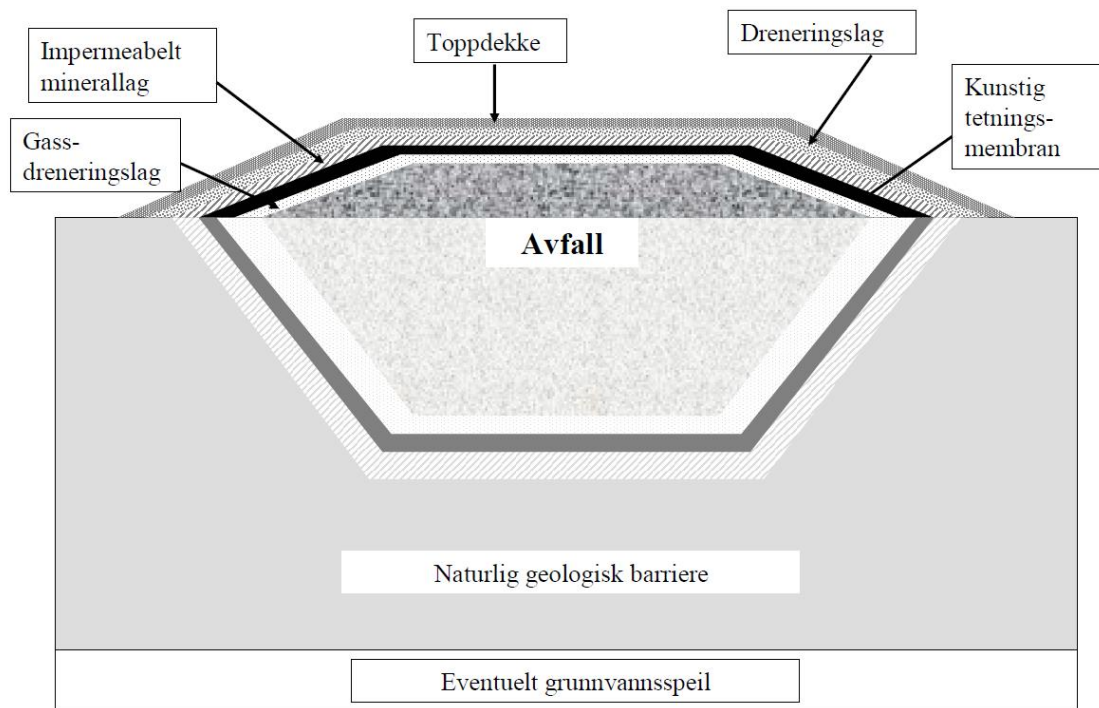
Av Figur 1 ser man at store deler av etappe A og B er ferdig oppfylt. Arbeidet med å etablere avsluttende toppetting på disse flatene vil starte opp når ny utslippstillatelse foreligger. Arbeidet vil foregå i flere etapper. Fremdriften og rekkefølgen vil tilpasses driften av ulike avfallsaktiviteter som foregår på flere av flatene i dag. Etablering av avsluttende toppdekke på flatene for etappe C og D ligger langt frem i tid. Det vil her vurderes å kunne avslutte deler av flatene før etappene er endelig oppfylt.

3.1.2. Overdekking og sikring frem til avslutning

For enkelte avfallstyper som deponeres, er det behov for jevnlig tildekking. Det kan være avfallstyper hvor det er fare for flygeavfall, lukt, støv etc. Det er også viktig at utleggingen av avfallet ikke skader konstruksjonen og funksjonen til bunn/sidetetting, sigevannopsamling mv. Tiltakene er innarbeidet i driftsrutinene ved anlegget.

3.1.3. Toppdekke

Figur 2 viser veiledende oppbygning av toppdekke gitt av forurensningsmyndighetene.

Figur 2: Veiledende oppbygning av toppdekke. Kilde: TA-1951/2003

Under følger en beskrivelse av planlagt topptetting av deponiet ved Solgård Avfallsplass. Beskrivelsen er gitt etter samme lagdeling og ordlyd som vist i Figur 2. Beskrivelsen er vist skjematisk i Tabell 2.

Toppdekke/asfaltlag

Toppdekket skal danne grunnlaget for den kommende arealbruken og erstatte naturlig jordsmonn.

Det vil etableres et toppdekke med tykkelse 0,3-0,5 meter. Tykkelsen ansees tilstrekkelig for god vannhusholdning og for å unngå uttørking av aktuell vegetasjon og for å forhindre uttørking og oppsprekking av underliggende impermeabelt minerallag.

Toppdekket skal ikke inneholde frø eller andre spredningsdyktige deler fra svartelistede arter. Ved avslutning av deponifasen skal området skjøttes med tanke på å bekjempe svartelistede arter og hindre spredningen av disse. Det legges opp til bruk av kompost produsert på anlegget i toppdekket. Det legges opp til revegetering av flatene med naturlig

frøspredning. I bratte skråninger vil områdene tilsås for raskt å etablere et rotsystem som motvirker erosjon i toppdekket.

Det er ønskelig å benytte flater på toppen av deponiet til avfallsrelatert virksomhet. Her vil det legges asfalt med fall på flatene for kontrollert oppsamling av overvann. Ytterkant av flatene vil etableres med avskjærende grøfter slik at man unngår at vann kan grave i skråningene. I bunnen av skråningene vil det ved behov etableres overvannsgrøfter for kontrollert bortledning av overvannet til resipient.

Overvannet fra asfaltflatene med aktiv avfallshåndtering vil på sikt ledes til overvannssystemet, hvis det ikke avgis forurensning fra massene som håndteres på flatene, og til spillvannsledningen dersom massene avgir forurensning. Kun vann fra deponi skal som hovedprinsipp tilføres sigevannssystemet.

Dreneringslag

Funksjonen til dreneringslaget er å hindre at vann blir stående over impermeabelt minerallag og redusere mengden vann som trenger ned i avfallet.

På vegetasjonsflater med fall 1:4 eller slakere vil vann kunne bli stående og man risikerer inntrengning av vann gjennom impermeabelt minerallag. Her vil det etableres et dreneringslag. Laget vil etableres med pukk/grus og med 0,3-0,5 meter tykkelse. Skråningene på deponiet ligger i hovedsak med fall 1:2 og 1:3. Her vil vann ikke bli stående og dreneringslaget kan sløyfes.

Dreneringslaget vil beskyttes med fiberduk både i overgangen mellom toppdekket og impermeabelt minerallag.

Impermeabelt minerallag

Impermeabelt minerallag skal redusere vanngjennomstrømningen i deponiet.

Som impermeabelt minerallag vil det legges 0,5 meter med masser som har anbefalt permeabilitet på $K \leq 1 \times 10^{-9}$ m/s eller membran av tilsvarende egenskaper. Flater som asfalteres, ansees å gi tilstrekkelig tetting og vil erstatte impermeabelt minerallag her. Asfalterte flater vil etableres med fall og bortledning av overvann som beskrevet under punktet over, toppdekke.

Gassdreneringslag

Funksjonen til laget er å lede deponigassen til et gassoppsamlingsystem eller bidra til fordeling av gassen under et oksidasjonslag. En annen funksjon er at laget skal bidra til drenering av sigevann som presses ut av avfallet, særlig i skråninger.

Det er etablert anlegg for uttak av deponigass i de delene av deponiet hvor det er deponert avfall med organisk materiale. Toppdekket vil bidra til oksidasjon av mindre mengder deponigass som evt. trenger seg gjennom det impermeable laget. Det ansees derfor ikke nødvendig å anlegge et dreneringslag for deponigass her. Det vil gjennomføres gassmålinger for å avklare behov for etablering av flere gassbrønner før topptetting etableres. På de delene av deponiet hvor det ikke er deponert avfall med organisk materiale, er det ikke nødvendig med gassdreneringslag.

Dreneringslaget vil etableres i nedre del av skråninger hvor sigevann kan presse seg ut. Det vil gjøres en visuell vurdering hvorvidt det er andre flater hvor etablering av dreneringslaget

er nødvendig. Laget bør ha en tykkelse på 0,3-0,5 m og bestå av pukk/grus eller materialer med tilsvarende egenskaper.

Dreneringslaget vil beskyttes med fiberduk både i overgangen mellom impermeabelt minerallag og underliggende lag.

Dekkmasse

Laget har som funksjon å dekke til avfallet og være et godt underlag for resten av toppdekket.

Her vil det benyttes ensartede avfallsmasser som er egnet til formålet. Store deler av ferdig oppfylte etapper er dekket med masser som vil fungere godt som dekkmasse.

Tabell 2: Planlagt topptetting av deponiet ved Solgård avfallsplass, vist etter lagdeling fra øverst til nederst

Lag	Tykkelse	Funksjon	Type masser
Toppdekke	0,3-0,5 m	Danne grunnlaget for den kommende arealbruken og erstatte naturlig jordsmonn.	Jord/kompost på vegetasjonsflater Asfalt på driftsflater
Dreneringslag	0,3-0,5 m	Hindre at vann blir stående over impermeabelt minerallag og redusere mengden vann som trenger ned i avfallet	Pukk/grus
Impermeabelt minerallag	0,5 m	Redusere vanngjennomstrømningen i deponiet.	Masser eller membran som tilfredsstillers anbefalt permeabilitet på $K \leq 1 \times 10^{-9} \text{ m/s}$
Gassdreneringslag	0,3-0,5 m	Lede deponigassen til et gassoppsamlingsystem eller bidra til fordeling av gassen under et oksidasjonslag. Drenering av sigevann som presses ut av avfallet, særlig i skråninger.	Pukk/grus
Dekkmasse	0,3-0,5 m	Dekke til avfallet og være et godt underlag for resten av toppdekket.	Eksisterende topplag/ensartet avfallsmasse

3.2. Etterdriftsfasen

I dette kapitlet beskrives nødvendig oppfølging av deponiet i etterdriftsfasen når det er avsluttet.

3.2.1. Overvåking og kontroll

I avfallsforskriftens § 9-15 og vedlegg III er det stilt krav til overvåking også etter at et deponi er avsluttet, men da med en sjeldnere kontrollfrekvens. Tabell 3 er hentet fra vedlegg III i forskriften og viser krav til overvåkingsprogram i drift- og etterdriftsfasen.

Tabell 3: Overvåkingsprogram for deponier i drift- og etterdriftsfasen. Kilde: Avfallsforskriften, vedlegg III

	<i>Driftsfasen</i>	<i>Etterdriftsfasen</i>
Sigevannsmengde	Månedlig	Hver sjetten måned
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjetten måned
Overflatevannets mengde og sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjetten måned
Grunnvannsnivå	Hver sjetten måned	Hver sjetten måned
Grunnvannets sammensetning	Deponispesifikk hyppighet	Deponispesifikk hyppighet
Deponigass	Månedlig	Hver sjetten måned

Overvåkingsprogrammet som har vært gjeldende i driftsfasen må justeres mht. kontrollfrekvens vist i tabellen over. Frekvensene er veiledende. Programmet må tilpasses Solgård Avfallsplass spesifikt og baseres på de erfaringer man har opparbeidet seg i driftsfasen. Basert på deponiets utvikling i etterdriftsfasen vil det være naturlig å justere overvåkingsprogrammet underveis.

3.2.2. Plan for drift og vedlikehold

Når deponiet går over i etterdriftsfasen må også plan for drift og vedlikehold tilpasses til etterdriftsfasen. På et avsluttet avfallsdeponi vil det være spesielt viktig med rutiner for:

- Vedlikehold av kummer og ledninger for sigevann og overvann samt sigevannsdammen
- Vedlikehold av deponigassanlegg for å sikre best mulig gassoppsamling.
- Overvåking av gassmengder og kvalitet.
- Kontrollere for eventuelle skader på toppdekket i form av erosjon, lekkasjer av sigevann og deponigass, uønsket vegetasjon mv.
- Vedlikehold av vegetasjonsdekke
- Etterfylling på deponioverflaten med egnede masser for kompensasjon av skadelige setninger i forhold til opprettholdelse av overvannsavrenning

3.2.3. Setninger i deponiet

Når deponiflater er dekket til og avsluttet med toppdekke iht. kravene, vil det utarbeides et kart med koordinatfestede punkter. Punktene vil settes ut på steder som vurderes som mest sårbare mht. setninger. Det kan være i ytterkant på toppen av en skråning for en asfaltert flate, mindre bygg og konstruksjoner som er sårbare for setninger. Punktene måles inn og følges opp med målinger etter behov, minst hvert 3 år.

I tillegg må det innarbeides rutiner for utbedring av setningskader hvor det danner seg dammer på overflaten slik at overvannet føres bort fra deponiet.

3.2.4. Kostnadsdekning av avslutningen- og etterdriften

Avfallsforskriftens §9-11 krever at ethvert deponi skal ha tilfredsstillende finansiell garanti eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følge av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsprosedurene som kreves etter § 9-15, kan oppfylles.

MOVAR har som IKS etablert finansiell sikkerhet i et etterdriftsfond for å kunne dekke kostnader til avslutning og etterdrift av deponiet samlet på Solgård Avfallsplass.

MOVAR IKS AVD RENOVASJON, AVLØP, ADM
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anne Stine Zakariassen, 22003687
Lars Roar Hovde, 22003619

Avslutning av tilsyn ved Solgård avfallsdeponi(2020.149.I.FMOV)

Bakgrunn

Fylkesmannen viser til inspeksjon ved *Solgård Avfallsplass – deponi* den 25. juni 2020 hvor tema var utslipp til vann. Rapporten er tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 3 avvik og ga 3 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Topptettingen av deponiet og tiltak for å redusere sigevannsmengden er mangelfull
- MOVAR har ikke konkludert eller angitt hva som er forsvarlig utslippskvalitet for påslipp til kommunalt avløp
- Dagens oppsamling og behandling av sigevann har mangler

Anmerkninger:

- MOVARs vurdering av effekt av lokal rensing på deponiet kan forbedres
- MOVARs oversikt over deponiets utvikling og oppbygging kan forbedres
- Miljørisikovurderingen kan forbedres med hensyn til utslipp til vann

I rapporten ble virksomhetens plikt til snarest å rette opp avvikene presisert. Virksomheten ble bedt om å sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet, eventuelt en tidfestet handlingsplan for retting innen 1. november 2020.

Tilbakemelding fra MOVAR

Fylkesmannen mottok den 10.9.2020 en henvendelse fra MOVAR der det fremkom at dere ikke var enige i at *avvik 2* er et avvik fra tillatelse. Dere skriver «vi er uenige i Fylkesmannens fortolkning av tillatelsen om at det er vi som skal konkludere eller angi hva som er forsvarlig utslippskvalitet herunder at vi skal angi innhold, konsentrasjoner, mengder e.l. som anses som forsvarlig utslippskvalitet». Dere oppgir også at dere er i dialog med Moss kommune om en påslippsavtale for sigevannet.

I tillegg mottok Fylkesmannen den 28.10.2020 en tilbakemelding der dere redegjør for tiltak som er iverksatt for å lukke avvik som ble avdekket under tilsyn av virksomheten. Dere påpeker at rettelse av avvikene vil ta tid og være kostbare, og at alle tiltakene ikke er ferdigstilt, men at det er laget en tidfestet handlingsplan.

Fylkesmannens vurdering

MOVAR søkte i juli 2019 om ny utslippstillatelse for Solgård Avfallsplass. Fylkesmannen tar MOVARs bemerkning til avvik 2 til etterretning. Dette antas å bli ivaretatt i revidert tillatelse som er under utarbeidelse.

Fylkesmannen i Oslo og Viken tar videre redegjørelsen og handlingsplanen i tilbakemeldingen av 28.10.2020 til orientering.

Fylkesmannen ønsker samtidig å knytte noen kommentarer til tilbakemeldingen. Vi legger samtidig til grunn at oppfølgingen av våre kommentarer vil skje ved utarbeidelsen av revidert tillatelse og annen oppfølging av virksomheten.

Tidfestet handlingsplan topptetting, overvannshåndtering og sigevannsbehandling:

Vi bemerker at de planlagte tidsfristene i handlingsplanen antagelig ikke vil være i tråd med frister i revidert tillatelse og tidsfristene for oppfølging av ulike tema i denne. Vi legger derfor til grunn at virksomheten innretter seg etter tidsfristene i revidert tillatelse og reviderer sine egne tidsplaner i tråd med dette.

Drenering av overvann til deponiet:

Vi bemerker at det allerede er signalisert nye vilkår om at overvann ikke lenger skal ledes til deponi. Fylkesmannen anmoder derfor om at virksomheten planlegger i forhold til at både rent og forurenset overvann ikke lenger skal ledes til deponi.

Overløp av sigevann:

Utbygging av sigevannsdammen er nevnt som tiltak for å redusere overløp av sigevann til lokal resipient. Vi bemerker at virksomheten også bør vurdere tiltak som kan redusere vann-/sigevannsmengden, ikke bare tiltak for å kunne håndtere mer sigevann. Overløpsløsninger med utslipp til resipient skal ikke benyttes i «normale» situasjoner med mye nedbør eller høy vannbelastning, men kun som en beredskapsløsning med overløp i ekstremsituasjoner med flom e.l.

Utbedringer av sigevannssopsamling:

Dere har angitt at bare deler av sigevannssystemet kan ha behov for oppgraderinger og at dere planlegger at ev. oppgraderinger skjer samtidig med tiltak for å håndtere overvann. Fylkesmannen har som varslet sett et behov for at anlegget foretar en samlet gjennomgang av vannhåndteringen på anlegget, både for overvann, grunnvann og sigevann inklusive vurderinger bl.a. av 200-årsflom og kapasitet for sigevann fra planlagt utvidelse av deponiet i sør. Fylkesmannen anmoder om at de planlagte vilkårene for håndtering og for utredninger av vann legges til grunn for virksomhetens tiltaksplaner også i forhold til oppgraderinger av sigevannssystemet.

Ny revidert tillatelse vil inneholde nye krav og frister for utredninger blant annet om vannhåndtering og tildekking.

Vi forutsetter at avvikene rettes opp så snart mulig, og at virksomheten vil drives i samsvar med planlagt revidert tillatelse og det som følger av forurensningsregelverket for øvrig.

Tilsynet avsluttes og gjennomføring av tiltak vil bli kontrollert ved neste rutinemessige tilsyn.

Vi forventer å bli informert om gjennomføringen av tiltakene gjennom den årlige egenkontrollrapporteringen i Altinn.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anne Stine Zakariassen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
MOVAR IKS v/
Moss kommune Postboks 175 1501 MOSS
MOVAR IKS v/

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Deres ref.: 2020/22024

Vår ref.: 20/119-39/MSA

Dato: 16.12.2020

Avslutning av tilsyn ved Solgård avfallsdeponi

Det vises til deres brev «avslutning av tilsyn ved Solgård avfallsdeponi (2020.149.I.FMOV)» datert 7.12.2020.

Fylkesmannen skriver at MOVARs bemerkning om avvik 2 tas til etterretning. Vi vil med bakgrunn i dette anmode om at avviksrapporten som er lagt ut på www.norkesutslipp.no rettes, slik at avvik nr. 2 ikke fremkommer i rapporten.

Med hilsen

Marit S. Asklien
overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger dermed ingen underskrift.

Kopi til:

Anne Stine Zakariassen

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 4/2021

ØKTE KOSTNADER TIL ENERGIGJENVINNING/SLUTTBEHANDLING AV RESTAVFALL

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

MOVAR er ansvarlig for håndtering og sluttbehandling av avfallet som samles inn hos holdningene ellers som leveres ved våre to gjenvinningsstasjoner.

En vesentlig del av avfallet, snaue 20 000 tonn pr. år, går til forbrenning/energigjenvinning. MOVAR har ikke anlegg for slik behandling selv, og konkurranseutsetter derfor denne tjenesten ved gitte intervall.

Administrasjonen har vært ute på en ny konkurranse knyttet til energigjenvinning av avfall fra husholdningene og gjenvinningsstasjonene. I og med at dette er en anskaffelse i TED (anskaffelsen er over terskelverdien om tilsier at den skal kunngjøres i EU) ble den utlyst som transport og behandling av avfallet. Dette med tanke på å øke konkurransen. Det kan være flere aktuelle nedstrømsløsninger enn energigjenvinning. Videre er konkurransen lagt opp slik at det er leverandørens ansvar å hente avfallet på Solgård Avfallsplass. Deretter blir avfallet leverandørens eiendom, og videre håndtering av avfallet leverandørens ansvar. For å redusere kostnadene stilles få krav til hva leverandøren skal gjøre med avfallet videre, utover at det håndteres på en korrekt miljømessig måte, i tråd med alle offentligrettslige krav.

Avtalen som man hadde med FREVAR, og som ble inngått i 2015, gikk ut 31.12.2020 med en pris på 660,- pr. tonn inkl. frakt til Fredrikstad ekskl. MVA.

Ved tilbudsfristens utløp hadde vi mottatt to tilbud. Disse var fra Norsk Gjenvinning AS og FREVAR KF. Prisnivået i tilbudene var vesentlig opp og kontrakt med inngått med FREVAR KF på 939,- pr. tonn inkl. frakt ekskl. MVA. Økningen betyr at den interne prisen, som omhandler alle kostnader knyttet til håndtering av avfall mellom avd. 50 (Solgård Avfallsplass) og avd. 55 (husholdningsrenovasjon), øker med ca. 10%. Moss kommune, som faktureres direkte, er varslet om økningen. For de øvrige kommunene håndteres dette mot kommunenes selvkostfond som MOVAR forvalter.

Administrasjonen ønsket å undersøke årsakene til økningene, og hvorvidt prisen vi nå skal betale er å anse som i tråd med markedspris. Vi har derfor hatt bistand fra Norwaste AS, som kjenner avfallsbransjen svært godt. Noen av årsakene som kan ha betydning for prisnivået er:

- Regjeringens innføring av CO²-avgift på avfallsforbrenning, som ennå ikke var vedtatt når konkurransen ble gjennomført skapte usikkerhet, og har generelt drevet prisene på forbrenning oppover.
- Mengden av importavfall, særlig fra England, driver prisene oppover, da restkapasiteten i de svenske anleggene da ikke i samme grad som tidligere styrer prisen på det norske avfallet.
- Aktørene oppgir at økte priser levering av flygeaske (NOAH) og røykgassrensing, samt fallende priser på fjernvarme i 2020 også har bidratt til økte priser på energigjenvinning.
- Sammenliknet med nylige gjennomførte anbud i hovedstadsregionen, så ligger prisbilde i samme område.

Ved neste anbudsrunde må vi se på muligheten for å skille grovavfall fra gjenvinningsstasjonene og restavfall fra husholdningene, da vi vil kunne oppnå større konkurranse og kanskje bedre priser totalt sett. Dette var ikke mulig nå, bl.a. grunnet omlastningshallen som har brent. Dette vil uansett bli løsningen når Østfold Avfallssortering IKS kommer i drift.

Skjærhalden, 20.1.2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef renovasjon

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 5/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 106 – SERVEROPPGRADERING – OFFICE 365

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

I budsjettprosessen for årene 2019/2020 avdekket administrasjonen et behov for å oppgradere tre av bedriftens virtuelle servere for å bidra til å øke levetiden på disse. Videre avdekket administrasjonen et behov for å tilrettelegge for en samhandlingsplattform som gjør det mulig for alle ansatte i MOVAR IKS å samhandle, uavhengig av hvor de måtte befinne seg. I tillegg så administrasjonen behov for en skybasert og sikker lagring av bedriftens informasjon i tråd med GDPR. Løsningen ville vise seg å være den skybaserte løsningen Office 365.

Høsten 2019 ble bedriftens virtuelle servere oppgradert og på vårtiden 2020 startet implementeringen av Office 365. Gjennom hele 2020 har våre IT- konsulenter jobbet med å få på plass nødvendige moduler som vi nå ser gevinstene av. Løsningen har gitt de ansatte økt fleksibilitet og ikke minst en mulighet til «å treffes» virtuelt, noe som er svært viktig i disse COVID-19 tider.

Prosjektet avsluttes regnskapsmessig med en kostnad på kr 494 683,- eks. mva.
Dette er kr 5 317,- under vedtatt budsjett på kr 500 000,-.

Moss, 18. januar 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Merete Ruud Tuskin (sign.)
Økonomi- og adm. sjef

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 6/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 216 – SIKKERHET I VANNFORSYNINGEN DEL 2

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Da vannledningen over fra vannverket og over til Årvoll ble satt i drift i 2013 hadde man endelig etablert en ringledning med alternativ fremføringsvei for vann mot Moss og Bjørnåsen Høydebasseng.

Det åpnet seg da bedre muligheter for å få gjort nødvendige utbedringer på den opprinnelige hovedvannledningen fra 60-tallet mellom vannverket og Bjørnåsen høydebasseng.

Høsten 2013 vedtok derfor styret investeringsprosjekt 216 – «Sikkerhet i vannforsyning del 2», som medførte at det ble satt av midler til ulike nødvendige utbedringer.

Det er siden 2014 gjort en rekke nyttige utbedringer på den opprinnelige hovedvannledningen. Det kan for eksempel nevnes utbedringer av nedstigningssikkerhet i vannkummer, utskifting av mengdemålere, fysisk sikringsarbeid i forbindelse av utbygging i nærheten av ledningen, innkjøp av teknisk utstyr for etablering av trådløs overføring av mengdemålerdata, anskaffelse av nødvendig innmålingsutstyr med mer.

Prosjektet avsluttes regnskapsmessig med en kostnad på kr 1.197.408,- eks. mva. Dette er kr 702.592,- under vedtatte budsjettmidler på kr 1.900.000,- i tidligere økonomiplaner tilbake fra 2013.

Moss 19.1.2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef vann og avløp

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 7/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 410 – OPPGRADERING AV FASADE PÅ RÅTNETANK

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Fasaden på råtnetanken ved Fuglevik RA er preget av tidens tann. Det ble tidligere vurdert at den trengte en oppgradering da den visuelt sett ikke så og fremdeles ikke ser spesielt pen ut.

Høsten 2018 vedtok derfor styret en budsjetttramme i økonomiplan for 2019-2022 for prosjektet på kr 500.000,- eks. mva.

Underveis er det gjort nye vurderinger som gjør at administrasjonen nå anbefaler å avvente oppgraderingen av fasaden.

Dette skyldes først og fremst stor usikkerhet knyttet til omfanget av fremtidige utslippskrav fra Statsforvalteren og hvilke konsekvenser dette kan få for utforming av nye Fuglevik RA. Slik situasjonen er og med den usikkerheten som foreligger nå, er det ikke engang sikkert at råtnetanken vil kunne bestå der den er plassert nå. I tillegg er det også avdekket at det vil være en del mer komplisert og kostnadskrevenende å skifte ut fasadeplatene enn først antatt.

Administrasjonen foreslår derfor å avslutte investeringsprosjektet og inkludere eventuell oppgradering av fasaden i forbindelse med prosjekt 420 – «Oppgradering av Fuglevik RA».

Prosjektet avsluttes dermed regnskapsmessig med en kostnad på kr 0,-

Moss, 19.1.2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef vann og avløp

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 8/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 457 – ANLEGG FOR GJENBRUK AV RENSET AVLØPSVANN

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Anlegget som fører rensset avløpsvann til buffertanken i Hestevold renseanlegg har ikke hatt døgnkontinuerlig tilførsel av avløpsvann. Dette henger blant annet sammen med hvordan Råde kommune styrer pumping av avløpsvann til renseanlegget. Det har medført at man har måtte benytte drikkevann som spylevann store deler av døgnet for å kunne drifte av fortykkermaskinene i anlegget. Bruk av drikkevann til dette formålet er kostbart.

Prosjektets formål har vært å få på plass en løsning som sikrer kontinuerlig tilgang til avløpsvann fra sedimenteringsbassengene og rensing av dette for bruk til fortykkermaskinene.

I prosjektrammen lå innkjøp av nytt større filter for rensset avløpsvann, 2 stk. pumper og instrumenter samt programmering for å få pumpe rensset avløpsvann direkte fra sedimenteringsbassengene til buffertank uavhengig om det kom avløpsvann inn til anlegget. Det viste seg imidlertid at dette kunne gjøres på en noe rimeligere måte og at man ikke så behov for å investere i nytt større filteranlegg.

Det er nå installert 2 stk. pumper og nivåregulering i tilknytning til buffertank. Pumpene sørger for at det til enhver tid er rensset avløpsvann tilgjengelig for drift av fortykkermaskinene.

Prosjektet avsluttes regnskapsmessig med en kostnad på kr 113 906,- eks. mva.
Dette er kr 136 094,- under vedtatte budsjettmidler i økonomiplanen for 2019-2022.

Moss, 19.1.2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef vann og avløp

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 9/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 556 – CONTAINERE OG OPPSAMLINGSUTSTYR

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Bevilgningen ble foretatt over investeringsbudsjettet for 2019 og 2010. Prosjektet har en total ramme på kr. 7 100 000,-. Bevilgningen er stipulert ut fra forventet behov hos kommuner og utbyggere. Ønsket og kravet fra både kommunene og innbyggerne går mot en økning forskjellige typer nedgravde løsninger og bunntømte containere på bekostning av de tradisjonelle beholdere på hjul. Vi deler dette synet.

Disse løsningene har en rekke fordeler i forhold til tradisjonelle renovasjonsbeholdere slik som lukt, insekter, skadedyr, utseende, plassbesparende, redusert trafikk belastning spesielt i boområder og brann sikkerhet. Ulempen er anskaffelses kostnader og mer statiske løsninger.

Utgiftene til nedgravde løsninger lånefinansieres og dekkes inn via selvkostregnskapet.

Investeringen anbefales slutført med en total kostnad på totalt kr. 7 088 437,-, dvs. et mindre forbruk på kr. 11 563,-.

Moss, 15.1.2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef renovasjon

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 10/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 559

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Forløperen til prosjekt 559 startet i 2014/2015 hvor MOVAR utredet innsamling av matavfall for å øke materialgjenvinningen. En utarbeidet rapport fra AsplanViak viste at man ville få en økning, men ikke tilstrekkelig, for å møte kommende EU-krav.

I 2015 behandlet styret og representantskapet to saker om innsamling av matavfall, og konkluderte med at man skulle se på muligheten for forenklet optisk sortering (jfr. Styresak 7/2015 og 17/2015, samt rep.skapssak 7/2015). Det ble derfor avsatt 1 000 000,- til utredningsarbeid (prosjekt 559) i budsjettet for 2016. Utredningen av optisk sortering ble gjort i samarbeid med Follo REN IKS. Konklusjonen av denne utredningen var at optisk sortering av matavfall og plast fra hhv. grønne og blå poser, ikke gir høyere materialgjenvinning enn en kildesorteringsløsning. Erfaringer i ettertid har også vist at utbytte ved sortering av matavfall faktisk er lavere ved optisk sortering enn ved kildesortering i egen beholder.

Etter denne utredningen, startet ØAS-prosjektet, som styret og representantskapet kjenner godt igjennom jevnlige oppdateringer og behandlinger i både styre og representantskap. I ØAS-prosjektet tok MOVAR en ledende rolle med adm. direktør som leder av prosjektgruppen, og med representantskapets leder som leder av styringsgruppen.

Fellesprosjektet, som fra starten omfattet Halden, Sarpsborg, Fredrikstad og MOVAR som deltakere, og som senere også omfattet IØR, Rakkestad og Hvaler, ble organisert slik at MOVAR dekket alle løpende kostnader på prosjekt 559, for deretter å fakturere deltakerne. I november 2019 ble Østfold Avfallssortering IKS stiftet. Det tok imidlertid noe tid før de formelle prosessene var på plass med registrering av selskapet og finansiering via Kommunalbanken. Selskapet var derfor først i november 2020 solvent. For 2020 foretok derfor MOVAR en avregning av totale påløpte kostnader pr. 31.12.2020 direkte mot Østfold Avfallssortering IKS. Dette utgjorde 977 694,-.

MOVARs andel av kostnadene, som også omfatter egne vurdering av matavfallsinnsamling og optisk sortering fra 2016, beløper seg til 603 709,-, hvor 528 851,- er knyttet til ØAS-prosjektet.

Prosjektet avsluttes dermed innenfor vedtatt ramme på 1 000 000,-. Prosjektet er egenfinansiert i tråd med vedtatt økonomiplan.

Skjærhalden, 15.1.2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør